
Kommunfullmäktige kallas till sammanträde torsdagen den 15 januari 2015 kl 18.00 i sessionssalen, Fullmäktigehuset

Ärenden

1	Val av justerande ledamöter	
2	Anmälningssärenden	
3	Inkomna interpellationer och enkla frågor	
4	Avsägelse av förtroendeuppdrag, entlediganden och fyllnadsväl (Nr 1) (Separat bilaga)	
5	Svar på enkla frågor	
6	Rapportering av ej verkställda gynnande biståndsbeslut enligt SoL och LSS t o m 30 september 2014 (Nr 117) <i>(Från Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-12-17--18)</i>	845
7	Redovisning från Kommunstyrelsen av inneliggande t o m maj månad 2014 avgivna motioner (Nr 118) <i>(Från Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-12-17--18)</i>	851
8	Redovisning av inkomna e-petitioner t o m oktober 2014 (Nr 119) <i>(Från Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-12-17--18)</i>	861
9	Budget för de kommunala bolagen 2015 (Separat bilaga)	
10	Program för ett integrerat samhälle (Nr 2)	1
11	Överenskommelse med Migrationsverket om ensamkommande barn (Nr 3)	4
12	Åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling (Nr 4)	7
13	Bildande av regionala bredbandsbolaget Netwest (Nr 5)	16
14	Regler för kommunalt partistöd (Nr 6)	21
15	Utbetalning av partistöd (Nr 7)	31
16	Borgensavgift vid externa borgensåtaganden (Nr 8)	32
17	Ändrad målgrupp för boendet på Teknikgatan (Nr 9)	33
18	Biblioteksprogram för Borås Stad (Nr 10)	35

19	Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (FP); "Året om på Almenäs" (Nr 11)	41
20	Svar på motion av Sara Degerman Carlsson (KD); Borås Stad – en arbetsgivare som tar ansvar (Nr 12)	46
21	Svar på motion av Bengt Wahlgren (FP); Låga hyror motverkar bostadssegregationen (Nr 13)	49
22	Svar på motion av Ida Legnemark (V); Whistleblower-funktion i Borås Stad (Nr 14)	52
23	Svar på motion av Patrik Cerny (FP); Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret (Nr 15)	53
24	Svar på motion av Ulf Sjösten (M) och Annette Carlson (M); Inventering av äldreomsorgen (Nr 16)	63
25	Svar på motion av Bengt Wahlgren(FP); Slå vakt om vårt litterära kulturarv (Nr 17)	65
26	Svar på motion av Mattias Karlsson (M) och Annette Carlson (M); Livräddning via SMS (Nr 18)	74
27	Svar på interpellation av Annette Carlson (M) till kommunalrådet Lena Palmén (S); Skolinspektionens vite (Nr 19)	76

2014-12-19

Per-Olof Höög
Kommunfullmäktiges ordförande

Göran Björklund
Kommunsekreterare

BORÅS STAD

POSTADRESS 501 80 Borås BESÖKSADRESS Stadshuset, Kungsg. 55
TEL 033-35 70 00 E-POST boras.stad@boras.se WEBBPLATS boras.se

Nr 2

Program för ett integrerat samhälle

2014-11-24 Dnr 2014/KS0414

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Borås Stad vill motverka främlingsfientlighet och förbättra integrationen.

Arbetslivsnämnden har fått i uppdrag att revidera ”program för ett integrerat samhälle”. Ett förslag till program har varit ute på remiss hos 14 nämnder, 12 bolagsstyrelser, SÄRF och Ungdomsrådet. Svar har inkommit från SDN Norr, SDN Väster, SDN Öster, Miljö och konsumentnämnden, Sociala omsorgsnämnden, Utbildningsnämnden, Fritid och folkhälsonämnden, Kulturnämnden, Servicenämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Tekniska nämnden, Revisorskollegiet, Samhällsbyggnadsnämnden, Stadskansliet, Ungdomsrådet, FRIBO, AB Bostäder, Borås Djurpark AB, Viskafors AB, Borås Energi och Miljö AB samt Industribyggnader i Borås AB (IBAB).

Av de totalt 21 inkomna svaren har 18 tillstyrkt förslag på ”Program för ett integrerat samhälle”. Två har avstått och en har endast lämnat yttrande. Kommentarer lämnats i 10 av svaren.

De tydligaste förändringarna jämfört med det nuvarande programmet är ett förtydligande av målgruppen som i första hand är boråsare som är födda utomlands och boråsare födda i Sverige med båda föräldrarna är födda utomlands.

En annan förändring är att hälsa och kultur förts in som viktiga områden och förutsättningar för en lyckosam integration.

Ett arbete har också påbörjats med konkretisera programmet i en tydlig handlingsplan, som kontinuerligt ska följas upp och revideras.

Kommentarerna kan delas upp i tre delar:

Miljö och konsumentnämnden, Utbildningsnämnden och Ungdomsrådet lyfter frågan om handlingsplan kopplat till programmet. Arbetslivsnämnden svarar att genom nätverket för integration har arbetet påbörjats med att ta fram ett förslag till handlingsplan.

Fritid och folkhälsonämnden, Stadsdelsnämnderna Väster, Öster och Norr menar att programmet borde ha en bredare definition på begreppet integration och inkludera ålder, socioekonomi och funktionshinder. Här hänvisar Arbetslivsnämnden till att Borås Stad har tagit beslut om ”program för tillgänglighet, delaktighet och jämlikhet”, ”Program för jämställdhet” samt ”personalpolitiskt program” med avsnitt om jämställdhet och likabehandling. Dessa program möter väl upp krav på integrationsarbetet för ålder, socioekonomi och funktionshinder.

Program för ett integrerat samhälle har sin utgång i arbetet mot främlingsfientlighet och integration för boråsare födda utomlands och boråsare födda i Sverige med båda föräldrar födda utomlands.

Utöver detta har det lämnats ett antal förslag på textförändringar och enstaka punkter. Flertalet av dessa textförslag och punkter har beaktats. Något enstaka förslag kommer att beaktas i handlingsplanen.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Reviderat Program för ett integrerat samhälle antas att gälla för alla nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag. Programmet ska revideras senast 2018

Mot beslutet reserverade sig Patric Silfverklina (SD).

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Enhetschef

» Program

Program för ett integrerat samhälle

Fastställt av: Kommunfullmäktige 2014-12-17--18
Gäller för: Alla nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag
För revidering ansvarar: Arbetslivsnämnden
För uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Arbetslivsnämnden
Dokumentet gäller till och med: 2018

Borås Stad vill motverka främlingsfientlighet och förbättra integrationen. Detta program redovisar den politiska viljeinriktningen och hur Borås Stad ska agera.

Målgruppen för programmet är boråsare som är födda utomlands, och boråsare födda i Sverige vars båda föräldrar är födda utomlands. Detta är ca 25 procent av kommunens invånare.

Borås har många års erfarenhet av att ta emot människor från andra länder. Förut arbetskraftsinvandrare, under senare år flyktingar från krig och förföljelse. Borås idag är en stad med en mångfald av kulturer, språk och religioner. Vi välkomnar alla inflyttade, oavsett ursprung eller religion, och vill säkerställa en god mottagning och integration.

Det är viktigt med förståelse för olika kulturer om alla invånare i Borås ska vara delaktiga i samhällslivet och känna sig trygga. Detta skapas bäst genom möten mellan människor med olika bakgrund, till exempel på arbetsplatser och i föreningslivet.

Integration betyder att människor respekteras oavsett bakgrund. Integration är en långsiktig process som omfattar alla i samhället. Den bygger på ömsesidig förståelse och respekt. Integration ska inte betraktas som en enskild aktivitet utan bör genomsyra allt arbete.

Människor kan vara delaktiga i samhället de lever i, utan att ge avkall på sin identitet. Ett demokratiskt samhälle som värnar mänskliga rättigheter och människors lika värde tillåter alla att leva sitt eget liv, så länge svenska lagar och regler följs.

Ett arbete är det viktigaste för att komma in i samhällslivet. Förberedelser för arbetslivet genom språkundervisning och samhällsinformation är därför prioriterade i integrationsarbetet.

Arbete

Arbete är en nyckel till integration. Borås Stad prioriterar åtgärder som leder till egen försörjning, genom anställning eller eget företagande. Vi ska samverka med andra myndigheter och näringslivet för att alla nyanlända ska få praktisera på arbetsplatser så snart det är möjligt.

Borås Stad ska vara ett föredöme i att anställa personal av annan etnisk bakgrund. Kunskap hos personalen om andra kulturer ökar möjligheten att ge fler invånare likvärdig service. Flerspråkighet och interkulturell kunskap ska vara en merit vid rekrytering.

Borås Stad ska stödja kunskapsspridning i näringslivet om att mångfald i arbetslivet är utvecklande och kan vara lönsamt för företaget.

Boende

Borås Stad ska motverka diskriminering och segregation på bostadsmarknaden. Vi ska verka för att ett varierat utbud av bostäder med olika upplåtelseformer skapar ett blandat boende.

Planering av bostadsområden ska skapa naturliga mötesplatser för de boende. Det kan ske med lokaler för exempelvis närservice samt fritids- och kulturaktiviteter. Borås Stad ska stötta nätverk som erbjuder aktiviteter för boende och bidrar till socialt hållbar stadsutveckling.

Utbildning

Barn och ungdomar

Borås Stad har ansvaret för att alla unga får lika möjligheter till en god uppväxt och utbildning. Elever med annat modersmål ska erbjudas undervisning i detta, och i övrigt få det stöd de behöver i utbildningen. Modersmålläraarnas kompetens ska användas även i skolans arbete med interkulturella frågor.

Varje kommunal skola ska verka för en särprägel som lockar elever från hela kommunen att välja den skolan. Därigenom får skolorna naturligt en kulturell mångfald.

Borås Stad verkar för att ungdomar får en ingång i arbetslivet, till exempel genom feriejobb. Särskilt viktigt är detta för ungdomar med utländsk bakgrund, som ofta saknar kontaktnät i samhället.

Vuxna

Borås Stad ansvarar för att alla nyanlända erbjuds utbildning i svenska för invandrare (SFI). SFI ska erbjudas i kombination med yrkesutbildning eller praktik för att stödja inträdet på arbetsmarknaden. För att säkerställa utbudet av yrkes- och lärlingsutbildningar ska Borås samverka inom Sjuhärad. SFI ska även ges tillsammans med teoretisk utbildning.

Delaktighet

Borås Stad verkar för att stärka förmågan och möjligheten till demokratisk delaktighet samt socialt och kulturellt deltagande. Alla medborgare i Borås ska känna sig behövda och ta del i samhällsutvecklingen.

En förutsättning för att kunna ta del i samhällsutvecklingen är kunskap om hur samhället i vid bemärkelse fungerar. Fritidsgårdarnas arbete för hållbarhet, delaktighet och jämställdhet är en förutsättning för att verksamheten ska inkludera alla ungdomar.

Föreningslivet fostrar i demokrati och dess spelregler, vilket ger möjligheter att vara delaktig i samhällsutvecklingen. Föreningar är också mötesplatser där personer med olika bakgrund knyter kontakter. Bland åtgärder för mera delaktighet för våra medborgare ingår naturligt de förutsättningar vi ger våra föreningar.

Kommunen ska verka för att alla invånare får möjlighet att forma sina liv som de själva vill, inom ramen för svenska lagar och regler.

Trygghet

I Borås Stad ska alla invånare känna sig trygga. Borås Stad ska verka för att nyanlända får förutsättningar att delta i samhället, skapa ett kontaktnät samt möjligheter att delta i föreningslivet.

Borås Stad ansvarar för att personalen i förskola, skola och individ- och familjeomsorg har kunskap om olika kulturer. Kommunen ska sträva efter att äldre och personer med funktionsnedsättning får hjälp på sitt modersmål.

Folkhälsa

Borås Stad ska skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Generella och selektiva satsningar på utbildning och sysselsättning samt samordnade insatser för integration, delaktighet och trygghet skapar även förutsättningar för hälsa och social hållbarhet.

Många flyktingar har trauman som behöver bearbetas. Borås Stad ska i samverkan med andra utreda möjligheter till rehabilitering.

Kultur

Kultur är en väsentlig faktor i att forma ett integrerat samhälle. Det kulturella perspektivet ska vara en naturlig del av Borås Stads arbete för ett integrerat samhälle.

Alla barn har rätt till lika möjligheter för kultur och fritidsverksamheter.

Arbetsmetoder

Integrationsmålen ska genomsyra verksamheten i de kommunala förvaltningarna och bolagen.

Samverkan kan öka både kvalitet och effektivitet i integrationsarbetet. Där det är möjligt ska Borås Stad samverka med andra kommuner och myndigheter. Om det finns internationella nätverk som underlättar arbetet med integrationen kan Borås Stad vara med i sådana.

De ideella organisationerna är en viktig resurs i integrationsarbetet, särskilt studieförbunden.

Arbetslivsnämnden ansvarar för att samordna integrationsarbetet.

Uppföljning

Arbetslivsnämnden ansvarar för att senast 2018 ge Kommunfullmäktige en uppföljning av programmet, och ett förslag till reviderat program.

Nr 3

Överenskommelse med Migrationsverket om ensamkommande barn

2014-12-15 Dnr 2014/KS0711 133

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Vid Kommunfullmäktige den 20 november 2014 återremitterades den del av beslutet som avser boendeplatser för asylsökande barn utan legal vårdnadshavare. Anledningen var att antalet tilldelade boendeplatser i avtalet kommer att höjas från 24 till 39 enligt information från Länsstyrelsen och Migrationsverket.

Från och med 2013 är det upp till varje kommun att var för sig träffa avtal med Migrationsverket/Länsstyrelsen om mottagningen av ensamkommande barn. Länsstyrelsen företräder Migrationsverket i kontakterna med kommunerna. Det blir således tre parter som skriver under avtalen.

I dag finns två överenskommelser med Migrationsverket/Länsstyrelsen.

Det finns en överenskommelse om anordnande av boende utan legal vårdnadshavare i Sverige s k ensamkommande barn, med uppehållstillstånd som innebär 45 boendeplatser (beslut i Kommunfullmäktige 2014-11-20).

Förutom detta finns sedan tidigare en gällande överenskommelse om anordnande av boende för asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s k ensamkommande barn som innebär fem boendeplatser för åldern 15-17 år.

Förslag till ny överenskommelse när det gäller asylsökande barn utan legal vårdnadshavare som innebär en utökning till 39 boendeplatser har tagits fram av Migrationsverket/Länsstyrelsen.

Kommunstyrelsen har den 15 december 2014 beslutat för egen del, under förutsättningen att Kommunfullmäktige kommer att bemyndiga Kommunstyrelsen att godkänna överenskommelsen med Migrationsverket/Länsstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Bemyndiga Kommunstyrelsen att teckna överenskommelser med Migrationsverket och Länsstyrelsen om mottagande av ensamkommande asylsökande barn.

Mot beslutet reserverade sig Patric Silfverklunga (SD) till förmån för sitt förslag att ärendet avslås.

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén
Kommunalråd

Christer Johansson
Ekonomichef

Från Migrationsverket

Överenskommelse om asylplatser

Överenskommelse om anordnande av boende för asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s k ensamkommande barn

Omfattning

§ 1

I denna överenskommelse mellan Migrationsverket och Borås kommun förbinder sig kommunen att med stöd av 2 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m fl (LMA) anordna boende för ensamkommande barn.

§ 2

Kommunen förbinder sig med stöd av 7 b § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m fl att hålla 39 boendeplatser tillgängliga för ensamkommande asylsökande barn. Migrationsverket får anvisa asylsökande barn från och med 14 år till och med 17 år.

Ett ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd omfattas av denna överenskommelse under en månad från dagen för beviljandet enligt § 8 lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m fl.

§ 3

Kommunen ska omedelbart meddela ledig plats till Migrationsverket.

Ersättningar

§ 4

Kommunen erhåller enligt 7 b § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m fl ersättning baserat på antalet överenskomna platser dels på antalet belagda platser.

Av 2 och 7 b §§ framgår att ersättning för överenskomna platser och belagda platser betalas ut varje kvartal i efterskott av Migrationsverket. Ersättning för belagda platser grundas på kommunens redovisning, se MIGRFS 08/2013.

Den del av de bistånd som enligt 13 § LMA lämnas till en asylsökande och som utgör ersättning för kost och logi ingår i ovanstående ersättningar.

Twist och brott mot överenskommelsen

§ 5

Vid helt eller delvis utebliven prestation får endera part kräva rättelse.

§ 6

Migrationsverket får kräva rättelse om Inspektionen för vård och omsorg i egenskap av tillsynsmyndighet riktar kritik mot den verksamhet kommunen bedriver med anledning av denna överenskommelse.

§ 7

Om rättelse inte påbörjas/sker inom 14 dagar från mottagande av skriftlig uppmaning från endera part eller Inspektionen för vård och omsorg kan överenskommelsen med omedelbar verkan sägas upp.

§ 8

Twist om denna överenskommelse ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna och i andra hand vid svensk domstol.

Tider

§ 9

Överenskommelsen löper tillsvidare från och med den 1 februari 2015.

Denna överenskommelse ersätter tidigare tecknad överenskommelse om anordnande av boendeplatser för ensamkommande asylsökande barn (Migrationsverkets dnr 7.2-2013-24841) undertecknad den 20 juni 2013 respektive den 10 juli 2013.

Uppsägning för villkorsändring eller upphörande ska ske skriftligen med följande uppsägningstider:

- För villkorsändring 1 månad.
- För upphörande 9 månader.

Om förhandling med anledning av uppsägning för villkorsändring inte är avslutad inom 1 månad från uppsägningdagen anses uppsägningen för villkorsändring vara en uppsägning för upphörande. Detta innebär att överenskommelsen efter 9 månader från uppsägningdagen upphör att gälla.

Denna överenskommelse har upprättats i tre exemplar varav vardera part och länsstyrelse tagit sitt.

Norrköping 2014-
För Migrationsverket

Håkan Ljungberg

Enhetschef bosättnings- och statsbidragsenheten

Borås 2014-

För Borås kommun

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordf Borås kommun

Göteborg 2014-

För Länsstyrelsen

Kirsten Brogaard

Integrationsutvecklare

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Nr 4

Åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling

2014-12-15 Dnr 2012/KS0604 021

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen tillsatte under 2013 en arbetsgrupp för att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling.

Arbetsgruppen redovisar i bilagd PM sina synpunkter och förslag på åtgärder. Bland annat föreslås att Kommunstyrelsen ska få uppdraget att utreda förutsättningarna för inrättandet av en anonym inrapporteringskanal för misstänkta fall av oegentligheter. Dessutom föreslås ett Kunskapscentrum som skulle vara den resurs inom Borås Stad som aktivt arbetade med förebyggande arbete mot korruption och ekonomisk brottslighet.

Arbetsgruppen har även varit delaktiga i framtagandet av nya upphandlingsregler, och en ny etisk policy. Både upphandlingsreglerna och den etiska policyn är ute på remiss och kommer att beslutas om i separata ärenden.

Kommunstyrelsen konstaterar att det är viktigt att jobba aktivt för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet. Arbetsgruppens förslag är i linje med detta. Hur arbetet ska införlivas i Borås Stad behöver utredas ytterligare ur såväl organisatorisk, juridisk som ekonomisk synvinkel. Kommunstyrelsen delar därför uppfattningen att vidare utreda förutsättningarna för en anonym inrapporteringskanal och ett Kunskapscentrum.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsen ges uppdraget att utreda förutsättningarna för inrättande av en inrapporteringsfunktion av misstänkta fall av oegentligheter och korruption, samt för inrättandet av ett Kunskapscentrum i Borås Stad.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Christer Johansson

Ekonomichef

PM

Åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslöt den 4 mars 2013 att skapa en arbetsgrupp för att förebygga ekonomisk brottslighet i samband med upphandling samt oegentligheter och korruption. Kommunstyrelsen framhöll vid beslutet att det är viktigt att värna seriösa företags konkurrenskraft i den kommunala upphandlingen och jobba för att förebygga ekonomisk brottslighet och motverka oegentligheter och korruption.

Arbetsgruppens uppdrag har främst varit att ta fram förslag till åtgärder och rutiner som förebygger ekonomisk brottslighet, oegentligheter och korruption. Arbetsgruppen har letts av Ulf Sjösten (M), och i gruppen har även Magnus Carlsson (S) deltagit tillsammans med tjänstemän från Borås Stad.

Härmed lämnar arbetsgruppen sin rapport med förslag till åtgärder.

Arbete mot oegentligheter och korruption

Korrupsionsfrågan har tidigare varit relativt oprioriterad i landets kommuner. Det beror troligen på att frågan inte upplevts som ett problem eller som en högriskfråga. Bland annat anses Sverige som ett av de länder i världen där det förekommer minst korruption. De senaste årens upptäckta fall av korruption och oegentligheter i kommuner har gjort att riskmedvetenheten höjts. Störst genomslag har den så kallade "Göteborgsskandalen" haft.

Med anledning av denna utveckling startade Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, 2011 upp ett nätverk för korrupsionsbekämpning där Borås har deltagit. Syftet

med nätverket har bland annat varit att ta fram verktyg för kommunerna att kunna jobba vidare med, då de flesta kommuner inte tidigare utvecklat något strategiskt anti-korruptionsarbete.

Arbetsgruppen vill framhålla de punkter som vid SKL-nätverkets arbete har framkommit som extra viktiga i det förebyggande arbetet mot oegentligheter och korruption:

”Tone of the top”

Vikten av ledningens signaler i en organisation kan inte underskattas. Det är viktigt att ”leva som man lär”.

Tydlig handfast policy och riktlinjer

Det är viktigt att vara tydlig med vad organisationen tillåter och inte tillåter. Det är därför viktigt att det i centralt antagna styrdokument klart framgår vilka regler som gäller och vilken värdegrund och vilka förhållningssätt som ska ligga till grund för den kultur man vill skapa i organisationen.

Insyn och transparens i organisationen

När verksamheten präglas av öppenhet, transparens, kommunikationsvilja och medvetenhet, har bedragaren svårare att verka än i en verksamhet som präglas av motsatsen.

God förståelse om var risker finns

Genom systematiskt arbete med riskhantering kan risker identifieras, analyseras och reduceras. Medarbetare ska involveras i riskanalysen då det är de som har bäst insyn i vilka risker som finns i respektive verksamhet.

Kontroll och uppföljning

Arbetet med riskerna för korruption bör införlivas i organisationens normala interna kontrollarbete.

Utbildning och kommunikation

För att arbetet mot korruption ska bli levande måste hela organisationen bli involverad. Att utbilda personalen och kommunicera vilka regler som gäller är avgörande för att hålla processen levande och för att de centralt antagna styrdokument ska få önskvärd effekt.

Säkerställa resurser

Det är viktigt att säkerställa resurser som kan utreda korruptionsmisstankar.

Anonym inrapporteringskanal

Medarbetare ska uppmuntras att rapportera in alla misstankar om oegentligheter. För att det ska ske måste inrapportering kunna göras anonymt. Att skapa en funktion som säkerställer att anonymt kunna ”visselblåsa”, och att tydligt kommunicera ut denna inrapporteringskanal kan vara ett sätt att få fler att våga slå larm om oegentligheter.

Arbete mot organiserad brottslighet – för social hänsyn och vita jobb

Svart arbetskraft omsätter enligt Skatteverket över 60 miljarder kronor om året. Resultatet är bl a att svarta företag konkurrerar ut seriösa. Staten och kommunerna upphandlar för över 700 miljarder kronor per år, en femtedel av BNP. Även den offentliga upphandlaren köper betydande svartarbete. Om stat och kommun enbart handlar så billigt som möjligt blir det:

- dyrt för att seriösa företag slås ut eller tvingas jobba svart
- dyrt för att samhället inte får skatteinkomster
- dyrt och osäkert för arbetstagarna för att de tvingas sänka sina löner, bli ekonomiska brottslingar genom skattefusk och för att de mister socialt skydd i form av pensioner, sjuk- och avtalsförsäkringar.
- rättsosäkert för medborgarna eftersom tung brottslighet följer i spåren på svartjobb.

Alla seriösa aktörer har alltså intresse av att med krafttag bekämpa den organiserade brottsligheten. Ett sätt att motverka svartjobb och organiserad brottslighet är att arbeta aktivt i likhet med den s k ”vita jobb-modellen”. Detta innebär att den offentliga upphandlaren kräver att de upphandlade företagen enligt upphandlingsavtalet ska tillämpa utvalda sociala villkor. Dessa krav ska även kunna kontrolleras oanmält och vid brott mot kraven kan upphandlaren kräva skadestånd eller häva avtalet.

Arbete mot organiserad brottslighet – kunskapscentrum

Göteborgs Stad beslutade 2008 att inrätta ett kunskapscentrum mot gängkriminalitet, organiserad brottslighet och otillåten påverkan. Målet var att stödja och värna det demokratiska samhällssystemet genom en bred myndighetssamverkan.

Den organiserade brottsligheten består inte bara av välorganiserade och kända gäng – den arbetar flexibelt i nätverk med en ökad affärsmässighet och effektivitet i sin kriminella verksamhet. För att möta detta måste kommuner och myndigheter liksom branschorganisationer och fackliga organisationer vara flexibla och utveckla nätverk och effektiva arbetsformer för de hotbilder och risker som identifieras. Ett kunskapscenter kan stödja ett sådant arbetssätt.

Den svarta ekonomin är en grogrund för de kriminella. Kunskapscentret kan stödja nätverk om upphandling och lokalupplåtelse. Handlingsplaner kan tas fram för att förhindra att lokaler hyrs ut till kriminell verksamhet eller att man vid upphandling anlitar svart arbetskraft.

Kunskapscentrumet kan bygga upp eller förbättra samarbetskanaler mellan myndigheter för att hindra felaktiga bidragsutbetalningar. Centrumet kan även starta eller utveckla samarbete mellan myndigheter och kommunal upphandling, förbättra checklistor, kartlägga information om leverantörer, samt skapa rutiner för uppföljning.

Vidare skulle ett kunskapscentrum kunna utveckla riskbedömningar i samverkan så att nya hotbilder och risker kan hanteras. Det skulle kunna arbeta förebyggande genom att visa Borås Stads arbete för justa upphandlingar – en korruptionsfri miljö.

För att policyn ”Vårt förhållningssätt” och arbetet med att motverka oegentligheter och korruption inom organisationen ska få effekt, är det avgörande med utbildning och fortlöpande information. Ett kunskapscentrum skulle lämpligen utgöra resursen för detta. Här bör även den webbaserade utbildning som SKL erbjuder utnyttjas.

Slutligen anser arbetsgruppen att en funktion för rapportering och hantering av misstänkta fall av oegentligheter och korruption, en s k ”visselblåsarfunktion” lämpligen skulle placeras hos Kunskapscentrum.

Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen har, mot bakgrund av redogörelsen ovan, förslag till åtgärder för att förebygga ekonomisk brottslighet i samband med upphandling samt förebygga oegentligheter och korruption i kommunens verksamhet.

Gruppen föreslår följande åtgärder:

1. **Upphandlingsregler:** Tekniska nämnden har framlagt förslag på nya upphandlingsregler. Arbetsgruppen har varit delaktig i framtagandet av dessa. Bland annat innehåller de nya reglerna krav på sociala och etiska hänsyn samt ökade möjligheter för kommunen att kontrollera efterlevnaden av uppsatta krav. De

nya reglerna innehåller även förstärkta skrivningar kring samordnad upphandling, verksamhetsspecifika upphandlingar samt direktupphandling, i syfte att effektivisera och kvalitetssäkra upphandlingsprocessen. Arbetsgruppen föreslår att några förtydliganden inför jämfört med Tekniska nämndens förslag. Bland annat föreslår gruppen en beloppsgräns för dokumentering vid direktupphandling, samt tydliggörande av kommunens rätt att ta del av de uppgifter från avtalsleverantörer som krävs för att följa upp om ett avtal eller lag följs. Kommunstyrelsen kan inkludera ändringsförslagen, vilka framgår av bilaga, i kommande remissvar till Tekniska nämnden.

2. **Policy mot oegentligheter och korruption:** För att skapa ett förhållningssätt som motverkar risken för oegentligheter och korruption, anser arbetsgruppen att ett centralt styrdokument fastställs som klargör vilka etiska värdegrunder och vilken ”kultur” som ska råda. Därför föreslås en policy, ”Vårt förhållningssätt – hur vi motverkar oegentligheter”, att gälla för såväl anställda som förtroendevalda inom Borås Stad och dess bolag. Policyn, vilken framgår i bilaga, är utskickad på remiss till samtliga nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har att i separat ärende föreslå Kommunfullmäktige att besluta om policyn.
3. **Kunskapscentrum:** Resurser behöver säkerställas för att kommunen ska kunna arbeta aktivt mot korruption och organiserad brottslighet. Dels inom den egna organisationen men även i samarbete med andra organisationer och myndigheter. Arbetsgruppen betonar vikten av att processerna hålls levande, och föreslår därför att Kommunstyrelsen beslutar att utreda förutsättningarna för ett kunskapscentrum i Borås Stad.
4. **Inrapporteringskanal:** Arbetsgruppen föreslår att Borås Stad inrättar en s k visselblåsarfunktion, en funktion där medarbetare anonymt kan lämna in tips om misstänkta oegentligheter. Upprättandet av en visselblåsarfunktion markerar att Borås Stad inte accepterar korruption samt uppmuntrar medarbetarna att våga slå larm. Det är dock viktigt att säkerställa det juridiska kring en sådan funktion, exempelvis anonymitetsskyddet. Hur inrättandet av en visselblåsarfunktion ska ske föreslås därför ingå i utredningen kring ett kunskapscentrum.

Övriga frågor att arbeta vidare med

I arbetsgruppens arbete har framkommit ett antal problemställningar och idéer kring hur arbetet mot svartarbete och organiserad brottslighet kan förhindras, och hur rutiner kring upphandlingsförfarandet kan förbättras i Borås Stad. Detta är frågor som arbetsgruppen anser ska arbetas vidare med.

Det är mycket viktigt att Borås Stad arbetar för att främja drägliga villkor avseende lön, arbetsmiljö, sociala villkor etc. Arbetsgruppen har bl a behandlat frågan om att Borås Stad vid upphandlingar ska kunna ställa krav som motsvarar villkor som finns i svenska kollektivavtal, lagar och branschpraxis.

Europaparlamentet beslöt i början på 2014 om nya direktiv om offentlig upphandling med bl a möjlighet att återopa kollektivavtal. I väntan på att direktivet ska införlivas i svensk rätt och att rättsläget ska klarna föreslår arbetsgruppen att det inte skrivs in något om kollektivavtalsliknande villkor i upphandlingsreglerna. Istället bör Kommunstyrelsen samt upphandlingsavdelningen följa utvecklingen för eventuellt införande i reglerna längre fram.

Arbetsgruppen vill också lyfta fram vikten av kontinuerlig uppföljning och kontroll av befintliga avtal samt vikten av ett utvecklande arbetssätt och en levande process, bland annat genom kompetensspridning och utbildning av såväl tjänstemän som förtroendevalda kring upphandlingsfrågor.

Borås Stad ska självklart göra korrekta upphandlingar och eftersträva så hög avtalstrohet som möjligt. Arbetsgruppen ser ett värde i att upphandlingsfrågorna i Borås Stad får ett större fokus, ett starkare mandat och att samordning i frågorna underlättas. En del i att nå detta skulle kunna vara att Upphandlingsavdelningen får en central placering under Kommunstyrelsen.

Arbetsgruppens bedömning är att det behövs resursförstärkning för att tillgodose den önskvärda utvecklingen av kontroll och uppföljning av upphandlingsprocessen.

Varje nämnd och bolag har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde och ska, i enlighet med av Kommunfullmäktige antagna regler för intern kontroll, upprätta en plan baserad på en riskanalys. Arbetsgruppen vill påtala vikten av att analysen inkluderar de verksamhetsrisker som finns i upphandlingsprocessen.

Arbetsgruppen föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Kommunstyrelsen ges uppdraget att utreda förutsättningarna för inrättande av en inrapporteringsfunktion av misstänkta fall av oegentligheter och korruption, samt för inrättandet av ett Kunskapscentrum i Borås Stad.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Arbetsgruppens PM "Åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling" läggs till handlingarna.

Arbetsgruppens förslag på ändringar i Tekniska nämndens utkast till upphandlingsregler godkänns och meddelas Tekniska nämnden.

Borås den 27 november 2014

Ulf Sjösten

Magnus Carlsson

Detta är arbetsgruppens förslag på regler för upphandling. Röd text är sådant som arbetsgruppen vill ta bort jämfört med Tekniska nämndens förslag, och grön text är sådant som gruppen vill lägga till.

Regler för upphandling

Borås Stad ska göra hållbara upphandlingar med ekonomiska, sociala och miljömässiga hänsyn.

Upphandling ska svara mot verksamhetens behov. Allt som upphandlas ska ha rätt funktion, rätt kvalitet, och levereras på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet. Upphandling ska planeras i god tid och ske i samverkan mellan Upphandlingsavdelningen och sakkunniga i verksamheten.

Upphandlingar ska präglas av effektivitet, kompetens och samverkan, och ta vara på den konkurrens som finns. De krav som ställs ska vara tydliga, transparenta, proportionella, förutsägbara och icke-diskriminerande.

Kommunkoncernen ska ha en helhetssyn på upphandlingar och ta vara på vinster av samordning. Kommunens gemensamma bästa har företräde framför en enskild verksamhets intresse. De upphandlade ramavtalen ska användas.

Reglerna gäller utöver lagen om offentlig upphandling (LOU) all Borås Stads upphandling och alla inköp av varor, tjänster och entreprenader. De omfattar alla Borås Stads förvaltningar och bolag samt de föreningar och stiftelser där Borås Stad är förvaltare eller utser en majoritet av styrelsen. Nedan innefattas alla dessa i ordet ”kommunen”.

Tekniska nämnden utfärdar tillämpningsföreskrifter till dessa regler.

Samordnad upphandling

Samordnad upphandling är avgörande för att nå bästa möjliga villkor och en enad kravställning, samt minska administrativa kostnader. Varje verksamhet har ansvar för att se även till kommunens gemensamma bästa vid inköp och upphandling. I detta ligger bl.a. att medverka till att utveckla samordnad upphandling.

Samordnad upphandling ska ske där det finns gemensamma intressen, och göras av Upphandlingsavdelningen i samverkan av den mest lämpliga kompetensen i verksamheterna för de aktuella varorna eller tjänsterna. Tekniska nämnden eller Upphandlingsrådet avgör vilka intressen som är gemensamma.

Kommunens verksamheter ska inte i egen regi upphandla varor eller tjänster som finns i övergripande ramavtal. Ramavtalen ska användas, och avrop från dem göras enligt beställarinstruktionen. Om ramavtal saknas ska verksamheten väcka frågan.

Upphandling ska ske i samverkan med andra upphandlande myndigheter om det ger fördelar i volym och effektivare upphandling, inte bara med våra egna förvaltningar och bolag utan även med andra kommuner och kommunala bolag, kommunförbund, landsting och statliga myndigheter.

Verksamhetsspecifika upphandlingar

Verksamheten upphandlar vara eller tjänst som inte finns upphandlad i övergripande ramavtal, utan är verksamhetsspecifik. Berör upphandlingen mer än en verksamhet ska den ske i samförstånd. Upphandlaren ska överväga att skapa ramavtal.

Saknas kompetens ska Upphandlingsavdelningen anlitas.

Direktupphandling

Vid beräkning av direktupphandlingsvärde ska liknande direktupphandlingar räknas samman. Den som upphandlar måste därför kontrollera både avtalets totala värde och liknande direktupphandlingar, även som löper över flera år.

Vid direktupphandling ska alltid konkurrensen på marknaden tas tillvara. **Direktupphandlingar under ett halvt basbelopp behöver dock inte konkurrensutsättas. Alla direktupphandlingar ska dokumenteras. Även direktupphandlingar ska dokumenteras. Direktupphandlingar under ett halvt basbelopp behöver dock inte konkurrensutsättas eller dokumenteras.**

Det kan uppstå situationer som kräver avsteg från direktupphandlingsreglerna, t ex om endast en leverantör är aktuell. Sådana avsteg ska rapporteras till Upphandlingsavdelningen med motivering.

Köp från annan kommun

Vid köp av varor eller tjänster av en annan kommun finns vissa undantag från lagen om offentlig upphandling. Undantag måste prövas i varje enskilt fall. Saknar verksamheten kompetens för prövningen ska jurist på Stadskansliet tillfrågas.

Förhållningssätt

Affärsetik

Offentlig förvaltning arbetar på medborgarnas uppdrag och ska vara saklig och opartisk. Tjänstemän och förtroendevalda får inte misstänkas för ovidkommande hänsyn eller intressen i sitt arbete. Upphandling är särskilt integritetskänsligt, och ansvariga måste uppträda därefter. Alla försök till otillåten påverkan ska anmälas till närmaste chef eller övrig arbetsledning.

Förtroendevalda och anställda med intressen i leverantörsföretag ska inte delta i upphandling eller inköp, om det kan påverka beslutet. En förtroendevald eller anställd som får en nära affärsrelation till en leverantör ska undvika att anlita samma leverantör privat.

Kommunen ska anlita endast seriösa leverantörer som fullgör sina skyldigheter i det land där de är registrerade. Samma krav gäller underleverantörer. Kontroll om leverantören betalat skatter och avgifter ska ske innan denne anlitas.

Miljöhänsyn

Krav på miljöhänsyn ska vara en naturlig del i alla upphandlingar och inköp. Kommunen ska sträva efter att leverantörer har god miljökunskap och systematiskt miljöarbete. Vi ska välja produkter och tjänster som med bibehållen funktion har så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt. Kraven måste dock vara proportionerliga, ha en koppling till varan eller tjänsten, vara möjliga att kontrollera, och får inte diskriminera leverantörer från andra regioner eller länder.

Avtalet ska kräva att leverantören har och följer rutiner för att minska sin energiförbrukning, sitt avfall och sina utsläpp, och för hur eventuella kemikalier hanteras. Leverantören ansvarar också för eventuella underleverantörer.

Vid upphandlingar som medför kostnader för energi, drift och underhåll ska utvärderingen grundas på livscykel. Förfrågningsunderlaget ska tydligt visa vilka parametrar som ingår.

Sociala och etiska hänsyn

Vi ska ställa sociala och etiska krav. Särskilt ska vi ta hänsyn till ILO:s konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet och FN:s barnkonvention. **Avtalet ska kräva att leverantören följer ILO:s kärnkonventioner.**

Vid alla upphandlingar ska kommunen i avtalet ställa som villkor att verksamheten följer lagar, regler **och avtal** i det land där leverantören verkar, **inklusive till exempel arbe-**

tarskydd, arbetsmiljö och minimilön. **Lönen ska betalas direkt till den anställde på överenskommen tid.**

Avtalet ska kräva att leverantören följer ILO:s kärnkonventioner, mot barnarbete, tvångsarbete och diskriminering samt för anställdas rätt att organisera sig.

I vård och omsorg ska anställda hos leverantör ha samma meddelarfrihet som anställda i kommunen. Leverantören ska också tillförsäkra allmänheten insyn i verksamheten. Villkor om meddelarfrihet och insyn kan ställas även i andra upphandlingar.

Avtal

Inriktningen ska vara att i största möjliga utsträckning teckna ramavtal för såväl varor som tjänster. Ramavtal innebär att leverantör och kommunen överenskommer villkor som gäller alla avrop under avtalsperioden.

Bolagen ska ge generell fullmakt till Upphandlingsavdelningen att träffa ramavtal.

Skyldighet att använda avtal

Kommunens verksamheter är skyldiga att känna till och utnyttja de ramavtal som finns.

Avtalstecknare

Om inte annat beslutas har upphandlingschefen delegation att underteckna ramavtal, besluta om förändringar och förlängning av avtal, samt att godkänna överlåtelse till ny leverantör vid företagsövertagande.

Avtal efter direktupphandling tecknas av verksamhetschef eller annan person enligt delegation.

Registrering och förvaring

Alla upphandlade avtal ska registreras i kommunens avtalsdatabas, även direktupphandlingar **över ett halvt basbelopp**. Avtalsdatabasen ska vara tillgänglig via kommunens intranät.

Uppföljning och kontroll

Upphandlingsavtalet ska fastställa ett vite och ge kommunen rätt att häva hela avtalet vid en allvarlig brist i att uppfylla de krav Borås Stad ställer. Leverantör svarar för eventuella underleverantörer som för sig själv.

Upphandlande enhet ska **med täta intervaller** kontinuerligt kontrollera såväl leverantörer som varor och tjänster. Kommunen kan anlita oberoende **konsult part** eller myndighet för kontroll. **Kommunen ska ha rätt att ta del av de uppgifter som krävs för att se om lagar och avtal följs.**

Ansvar

Nämnder och styrelser

Nämnder och styrelser ansvarar för att ingångna avtal följs, och för kontroll av att leveranser sker till avtalade villkor.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ska strategiskt styra koncernöverskridande upphandlingsverksamhet samt vara kommunens kompetenscentrum och inköpscentral.

Upphandlingsrådet

Tekniska nämnden utser Upphandlingsrådet bland förvaltnings- och bolagschefer. Rådets uppdrag är att ansvara för Borås Stad i upphandlings- och inköpsfrågor med utgångspunkt i att skapa synergi för hela koncernen.

Avgränsning

Reglerna omfattar inte köp eller arrende av fast egendom, eller hyra av lokal.

» Policy

Vårt förhållningssätt

- Hur vi motverkar oegentligheter

Fastställt av: Kommunfullmäktige 2015-01-15
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag
För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar:
Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller till och med: 2017

Alla anställda och förtroendevalda i Borås Stad och dess bolag har ansvar för att motverka oegentligheter. Arbetet med detta ska ingå i det interna kontrollarbetet. I Vårt förhållningssätt har vi en gemensam syn. Arbetsledningen, stadsjuristerna och revisionen kan ge råd i enskilda fall.

Relation till allmänheten

Anställda och förtroendevalda i kommunkoncernen verkar på kommunmedlemmarnas uppdrag och ska vara sakliga och opartiska i sin tjänsteutövning. Vi handlar alltid på ett sätt som vi kan försvara både inför allmänheten och inom vår egen organisation.

Vi företräder inte bara vår egen verksamhet, utan är också ambassadörer för hela Borås Stad. Våra kontakter med allmänheten, massmedia och andra ska präglas av öppenhet, korrekthet, serviceanda och respekt. Offentlighetsprincipen och meddelarfriheten anger i vilken anda vi ska verka.

Vår tjänsteutövning ska vara saklig och objektiv. Den får inte påverkas av privata relationer. Anställda eller förtroendevalda får inte komma i beroendeställning till någon vi möter i tjänsten. Var och en måste självfallet vara noga med att inte missbruka sin position.

Särskilda krav på integritet finns till exempel vid myndighetsutövning och upphandling. Vi ska alltid förhålla oss så att vi motverkar risk för mutbrott. Anställda får inte ha bisysslor som sätter trovärdigheten på spel.

Interna relationer

Ansvar, korrekthet, rättvisa, konsekvens och respekt är ledord för alla. Chefen är ett föredöme för sina medarbetare och ansvarar för att arbetsklimatet präglas av öppenhet och arbetsglädje.

Vi har respekt och förtroende för koncernens verksamheter. Givetvis misskrediterar vi inte en annan förvaltning eller verksamhet, även om åsikterna går isär.

Relation till beslut

Det är både en rättighet och en skyldighet för de anställda att före beslut framföra en tydlig mening, grundad på erfarenhet och sakkunskap. Fattade beslut respekterar vi och arbetar för att genomföra dem, även om vi personligen har en avvikande åsikt.

Vi varken deltar eller påverkar i ärenden där vi är personligt berörda.

Representation

Representation ska ske med omdöme och med tanke på kommunens bästa. För alkohol vid representation har fullmäktige fastställt regler.

Betalningsmedel

Vi är ytterst försiktiga med allmänna medel. Kommunens betalningsmedel används med omdöme och enbart för tjänstebruk.

Vid misstanke

Vi accepterar inga tecken på oegentligheter utan agerar direkt. Vid misstanke informerar vi närmaste chef eller övrig arbetsledning, som gör polisanmälan eller annan lämplig åtgärd.

Bilaga

Tolkningar och exempel om gåvor, förmåner och representation

Denna bilaga ger en närmare tolkning av hur vi ska förhålla oss i olika situationer och till eventuella erbjudanden om förmåner.

Varje förmån som kan misstänkas påverka tjänsteutövningen är otillbörlig. Klart otillbörliga förmåner är till exempel

- Alla penninggåvor, kontanter, värdepapper
- Lån med gynnsamma villkor
- Borgensåtaganden eller skuldtäckning
- Efterskänkande av fordran, ränta, etc
- Att förfoga över fritidshus, fordon, båt för privat bruk
- Tjänster som byggnadsarbeten och bilreparationer
- Helt eller delvis betalda nöjes- eller semesterresor

Brottet tagande av muta sker inte enbart när man tar emot en otillbörlig belöning, utan även om man begär den, eller låter någon utlova den åt sig. Givande av muta blir brottsligt inte bara när man lämnar den utan redan om man erbjuder eller utlovar den. För både tagande och givande är straffet böter eller fängelse.

Vid tveksamhet om en förmån är det rimligt att utgå från att den inte är tillåten. Ett sätt att undvika problem med gränsdragning är att helt avstå från att ta emot gåvor och förmåner.

Enklare förmåner som inte rimligen kan påverka en persons handlande är tillåtna, till exempel mindre varuprover, prydnadsföremål, och enkel uppvaktning på födelsedag eller vid sjukdom.

Måltider

Enstaka, vardagliga arbetsmåltider är tillåtna. Maten får dock inte vara huvudsyftet med mötet. Måltiden bör vara en i sammanhanget sedvanlig gästfrihet, till exempel värdskap vid avslutning av förhandlingar. Under upphandling gäller särskild restriktivitet med att låta sig bjudas av möjlig leverantör.

Särskild försiktighet gäller ofta återkommande representation, eller om partner är medbjuden.

Resor och kurser

Studieresor, kurser och konferenser ska normalt betalas av arbetsgivaren.

Det är sällan tillbörligt att en anställd i offentlig sektor bjuds på studieresa över mer än en dag. En sådan resa måste vara seriöst upplagd och inte ha ovidkommande

nöjesinslag. Inbjudan ska vara till arbetsgivaren, som väljer ut deltagare.

Gåvor

Gåvor vid jul, högtidsdagar och avtackningar är normalt acceptabla inom Skatteverkets gränser för skattefrihet.

En gåva kan vara otillbörlig även om värdet är ringa. Den får inte kopplas till en viss prestation.

Rabatter och bonusar

Anställda och förtroendevalda ska i sin roll inte ta emot rabatter eller andra förmåner som inte alla i verksamheten kan ta del av.

Erbjudanden om att fritt eller subventionerat delta i evenemang på fritiden ska betraktas restriktivt och alltid godkännas av överordnad.

Bonuspoäng, för exempelvis tjänsteresor eller hotellnätter, ska förstås användas endast i tjänsten.

Relation mellan personal och vårdtagare

Arbetet i äldreomsorgen skapar ibland en relation av tacksamhet från vårdtagaren. Personalen får dock inte av sina vårdtagare eller anhöriga ta emot drickspengar eller andra penninggåvor; inte heller säljbara saker som smycken eller konstverk annat än till ringa värde.

Om en medarbetare inom äldreården får veta att någon vårdtagare tänker testamentera något till arbetsstagen, ska denne klagöra att det inte är tillåtet. Personal ska inte heller vara med och upprätta eller bevittna testamenten eller fullmakter.

Om en vårdtagare eller anhörig vill visa uppskattning med till exempel blommor eller choklad kan detta accepteras.

Representation

När en anställd eller förtroendevald representerar kommunkoncernen i formella sammanhang, nationellt eller internationellt, kan det ibland av artighetsskäl vara nödvändigt med en öppnare inställning till förmåner och erbjudanden. Avstämning ska vid sådana tillfällen ske med närmaste chef.

Nr 5

Bildande av regionala bredbandsbolaget Netwest

2014-12-15 Dnr 2014/KS0706 107

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Ärendet

Borås Elnät AB har inkommit med skrivelse där de föreslår att bolaget går in som delägare i Netwest, det kommande regionala bredbandsbolaget i Västra Götaland. I enlighet med ägardirektiven översänder Borås Elnät AB nu ärendet för fullmäktiges ställningstagande. Borås Elnät föreslår att det är naturligt att bolaget blir delägare då verksamheten i Netwest har en koppling till den verksamhet som Borås Elnät AB bedriver i sitt lokala stadsnät.

Ärendet om nyttan i stort med kommunens eventuella engagemang och deläggande i Netwest behandlas i separat ärende, 2014/KS0331. I bilagd PM från ärende 2014/KS0331 framgår att Borås Stad bedöms ha en betydande nytta av att engagera sig i ett regionalt bredbandsbolag. Med detta som utgångspunkt behandlas nedan bolagsfrågan och Borås Elnäts roll som Borås Stads representant i Netwest.

Syfte med det nya bolaget

Enligt förslaget till bolagsordning ska Netwest utveckla och integrera en säker och effektiv infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Västra Götaland, säkerställa att regionens medborgare och näringsliv får tillgång till säkra leveranser, möjliggöra för olika marknadsaktörer att få tillgång till nät inom regionen samt idka därmed förenlig verksamhet.

Bolagets kostnader ska finansieras genom ett administrativt påslag på inköpta produkter och tjänster. Det lokala nätägandet kvarstår i övrigt som idag. Bolaget skall ägna sig åt samlad och enhetlig försäljning av svartfiber och kapacitet.

Insats i bolaget

Västra Götalandsregionen kommer enligt förslaget att äga 34 % av aktierna (VGR:s ägarandel är alltid konstant) och övriga aktier fördelas på deläggande kommuner/stads-

nät. I ett inledningskede förväntas Borås Elnäts andel bli mellan 3,7 % och 9 %. Andelen och den beloppsmässiga insatsen är beroende på hur många kommuner/stadsnät som väljer att bli delägare.

Finansieringsbehovet uppskattas till knappt 6 mnkr för att säkerställa bolagets verksamhet de fyra första åren. Avsikten är att säkerställa finansieringen genom ovillkorade aktieägartillskott fördelat utifrån storlek på ägarandel. Insatsen för Borås Elnät AB skulle som mest bli 600 000 kronor (150 000 kr/år i fyra år).

Borås Elnäts insats i Netwest ur Borås Stads ägarperspektiv

Lämpligheten för kommunen eller dess stadsnätbolag att engagera sig i det regionala bredbandsbolaget Netwest framgår som inledningsvis beskrivits i bilagd PM, ärende 2014/KS0331. Vad gäller själva bolagsengagemanget för Borås Elnät AB konstateras att ägarandelen är ringa. Borås Elnät AB blir enbart minoritetsägare, vilket innebär att ägandet inte får konsekvenser i Borås Stadshus AB:s och Borås Stads koncernredovisning. Bolaget har VGR som största ägare och kommer att vara självfinansierande. Även insatsen är förhållandevis liten. Sammantaget bedöms riskerna med Borås Elnäts engagemang i Netwest som små. Bolagets förslag om att i enlighet med upprättat erbjudande gå in som delägare i Netwest och där representera Borås Stad, med finansiering upp till 600 000 kr, föreslås därför godkännas.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Borås Elnät AB beslutas representera Borås Stad i det regionala bolaget Netwest genom att, i enlighet med utskickade handlingar från VGR, bli delägare i Netwest med ett insatskapital på upp till 600 000 kr under de fyra första åren.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Christer Johansson
Ekonomichef

PM

Från Stadskansliet

Förfrågan om att gå med i det regionala bredbandsbolaget Netwest

Ärendet

Västra Götalandsregionen har inkommit med en skrivelse till Borås Stad, 2014/KS0331, om att bli delägare i det regionala nätbolaget Netwest. Samtliga kommuner och stadsnät i Västra Götaland, får samma erbjudande. Netwests affärsidé är att samordna försäljningen av den fiber stadsnät och fiberföreningar äger i Västra Götaland, att åstadkomma gemensamma avtals och prisvillkor mot kund, bättre nå ut på den nationella marknaden samt att upphandla gemensamma ramavtal för drift och service av datanät m m, för att sänka kostnaderna för stadsnäten.

Det har även inkommit ett separat ärende, 2014/KS0706, med en begäran från Borås Elnät AB om att få bli delägare i Netwest. Personal och förhandling uttalar sig härmed om lämpligheten av ett regionalt nätbolag och tillsänder denna PM till Ekonomistyrnings ärende 2014/KS0706.

Bakgrund

Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland har samverkat i bredbandsfrågor sedan mitten av tjugohundratalet. Samverkan har skett via den s k UBit-gruppen, där kommunerna representerats av en kommun från respektive kommunalförbund, för Sjuhärad Borås. Till grund för samarbetet finns sedan 2009 den regionala bredbandstrategin, antagen av Regionfullmäktige i februari 2009.

Parallellt har Stadsnäten i Västra Götaland samverkat genom den ideella föreningen Västlänk, samt genom Västgötaringen, en fiberring som drivs av ett antal stadsnät i syfte att tillgodose behovet av att kunna kommunicera utanför den egna kommungränsen.

Båda parter har på varsitt håll identifierat ett behov av att öka takten på fiberutbyggnaden hos stadsnäten i länet, för att kunna uppnå de regionala och nationella bredbandsmålen om att 90 % av befolkningen skall ha tillgång till bredband med 100 Mb/s år 2020. Enligt statistik från Post och Telestyrelsen (PTS) från 2013, ligger Västra Götaland klart sämre till när det gäller uppfyllandet av bredbandsmålet, då 49 % av befolkningen har tillgång till 100 Mb/s, mot Sverigesnittet på 53 %. VG-län har dock närmat sig de senaste åren.

En förutsättning för att stadsnäten fortsatt ska kunna upprätthålla en fungerande konkurrens på fiberinfrastrukturnivå, samt öka investeringstakten, är att ekonomin förbättras. Detta föranledde Stadsnäten (genom föreningen Västlänk) att i början av 2013 ta kontakt med Västra Götalandsregionen, för att starta en gemensam utredning av de affärsmässiga, legala och politiska förutsättningarna för samverkan inom nätområdet, i syfte att utveckla infrastrukturen för elektronisk kommunikation i länet. Utredningen resulterade i ett förslag om att bilda ett regionalt bredbandsbolag ägt av Västra Götalandsregionen och stadsnät/kommuner i länet.

Stadsnätens styrkor och svagheter

Stadsnätens styrka är den lokala närvaron och marknadsbearbetningen samt lokalt väl utbyggda fibernät. Stadsnäten har dock svårt att lämna offert på regionala förbindelser som spänner över flera stadsnät och mycket svårt att lämna deloffert på större butiksnet och andra nationella nät. Detta beror på att kunden får vända sig till vart och ett stadsnät, då det inte finns någon samordnad försäljningsorganisation, som via en kontaktyta kan lämna offert för samtliga stadsnät i Västra Götaland. Vidare har stadsnäten olika servicenivåer (SLA=Service Level Agreement) och olika prissättning. Varje stadsnät har utvecklats för sig och har sina teknikstandarder och sina egna avtal med entreprenörer för byggnation av nätverken samt egna avtal med leverantörer för drift och service på nätverken.

Möjligheter för stadsnäten

Genom skapa en ingång för offertförfrågningar och gemensamma servicenivåer (SLA) och prisnivåer för samtliga Stadsnät, får man större möjligheter att ta hem regionala och nationella nätaffärer. Gemensamma ramavtal för entreprenader, drift och service, kan sänka dagens kostnader markant och öka servicenivån för kunden.

Hot om inget görs

Om ingen samordning görs av stadsnätens utbud kommer de att ha fortsatt svårt att konkurrera om regionala och nationella nätaffärer. Stadsnäten kommer heller inte att kunna dra nytta av att sänka sina kostnader genom gemensamma ramavtal.

En lägre lönsamhet i fiberaffären leder till en lägre fiberutbyggnadstakt och ökar risken för uppköp av Stadsnät och återmonopolisering av fibermarknaden, då den dominerande marknadsaktören Telia/Skanova är en av de främsta köparna av fibernät. Detta är en icke önskvärd utveckling för såväl näringsliv, invånare som offentlig sektor, då

vetenskapliga studier som Acreo gjort, visar att kostnaden för fiberkommunikation, ligger ca 10 % lägre i kommuner som har stadsnät. Acreo är en del av Swedish ITC Institute, som är ett Statligt forskningsbolag.

En lägre fiberutbyggnadstakt kommer att försena det eftersträvade teknikskiftet, från kommunikation via koppar till kommunikation via fiber. Detta teknikskifte är viktiga mål på såväl nationell nivå som EU-nivå, då man ser snabb säker IT-infrastruktur för datakommunikation som ett konkurrensmedel och en förutsättning för det digitala samhället.

Syfte med det nya bolaget Netwest

Enligt förslaget till bolagsordning ska Netwest utveckla och integrera en säker och effektiv infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Västra Götaland, säkerställa att regionens medborgare och näringsliv får tillgång till säkra leveranser, möjliggöra för olika marknadsaktörer att få tillgång till nät inom regionen samt idka därmed förenlig verksamhet.

Bolagets kostnader ska finansieras genom ett administrativt påslag på inköpta produkter och tjänster. Det lokala nätägandet kvarstår i övrigt som idag. Bolaget skall ägna sig åt samlad och enhetlig försäljning av svartfiber och kapacitet.

Netwest, Vision och affärsidé

Netwests vision är att ”främja en hållbar och framtidssäker bredbandsutveckling som bidrar till nytta och mervärden för invånare, näringsliv och offentlig verksamhet. Detta ska ske genom att öka omsättningen, minska kostnaderna och därmed förbättra lönsamheten för de lokala stadsnäten.”

Bolagets affärsidé formuleras som att ”Netwest ska vara det självklara alternativet i Västra Götaland som erbjuder omfattande lokal täckning, enkelhet och flexibilitet för operatörer, tjänsteleverantörer och andra som kommunicerar via fiber.”

Effekter av ett regionalt bredbandsbolag

Ett regionalt bredbandsbolag ska ge följande långsiktiga nytta för invånare och näringsliv:

- Främja bredbandsutvecklingen i Västra Götalands län
- Större valfrihet på tjänstesidan och bättre priser genom ökad konkurrens
- Ökande intäkter för stadsnäten med gemensamt marknadsföringsbolag

- Ökad fiberutbyggnad genom lokala investeringar
- Förbättrad regional planeringsförmåga gällande bredbandsutbyggnad
- En möjlighet för de uppväxande fiberföreningarna att få hjälpa med att erbjuda sina tjänster till marknadens aktörer.

Vinster för kommun/stadsnät

Som delägare i Netwest skapas nya möjligheter för kommuner/stadsnät i form av:

- Tillgång till nya affärer och ökad nyttjandegrad i befintligt nät
- Bättre ekonomi genom kapitalisering på redan gjorda fiberinvesteringar, samt möjlighet till sänkta driftkostnader
- Avrop av drift- och marknadsföringstjänster
- Stöd vid uppstart av ny stadsnätverksamhet och fiberföreningar
- Potential för utökat samarbete, genom den plattform som skapas i form av det gemensamma bolaget

Vinster för invånare och näringsliv

Sett ur ett invånar- och näringslivsperspektiv kan ett regionalt bredbandsbolag ge följande långsiktiga nytta:

- Större valfrihet på tjänstesidan och bättre priser genom ökad konkurrens
- Förbättrade förutsättningar för samhällsutveckling, bibehållen konkurrenskraft hos företagen, samt effektivitet och service hos offentlig verksamhet
- Ökad fiberutbyggnad genom lokala investeringar
- Förbättrad regional styrningsförmåga
- Sammanfattningsvis bättre förutsättningar att nå de uppsatta bredbandsmålen

Närliggande beslut

Borås Stad beslöt Kommunstyrelsen i augusti 2011 att tillsammans med Västra Götalandsregionen satsa 12 mnkr på åtta bredbandsbristområden på Borås landsbygd. Borås har därutöver stött fiberföreningarna via kommunal borgen, inmätning av föreningarnas fibernät och en aktiv rådgivning och samordningsinsatser. Fiberföreningarna kommer sannolikt inom tre till fem år, att ha byggt ut fibernät på så gott som hela Borås landsbygd. De större aktörerna på fibermarknaden har inte resurser att arbeta mot kanske 3-400 fiberföreningar i Västra Götaland än mindre än 21 Stadsnät. Genom att bild en paraplyorganisation för fiberföreningarna lokalt eller direkt under Westnet, så kan dessa nå ut på marknaden och tex sälja fiber till mobilmastägare på landsbygd eller mindre samhällen.

I oktober 2012 antogs visionen ”Borås 2025” i Kommunfullmäktige. I målområde 5 ”Medborgarnas initiativkraft gör landsbygden levande”, slås fast att ”En väl utbyggd datakommunikation gör det möjligt att leva och etablera företag även i mindre samhällen.”. En väl utbyggd datakommunikation kan dock även bidra till målpuppfyllnaden för övriga sex målområden: att mötas, ansvar för barn och unga, företagande, livskraftig stadskärna, goda resvanor och kommunikationer samt ekologisk hållbarhet. Ett väl utbyggt fibernät och tjänsterna i detta, stöttar målen i ”Vision Borås 2025”.

I augusti 2014 beslutade Kommunfullmäktige att ge Borås Elnät AB i uppdrag att via sitt stadsnät SplitVision, fibrera Borås 21 tätorter till en beräknad kostnad av 400 mnkr. Detta är ett stort steg framåt för att uppfylla visionen ”Borås 2025”, den nationella ”Digitala agendan” och de nationella bredbandsmålen.

Besluten om stöd till fiberföreningar och fiberutbyggnad i Borås tätorter, skall ses mot bakgrund av en politisk strävan att nå de nationella bredbandsmålen, att 90 % av invånarna skall ha tillgång till 100 Mb/s bredband, år 2020. Beslutet att bilda ett regionalt nätbolag, Netwest, verkar i samma riktning.

Slutsats

Genom att samordna försäljningen av datakommunikation, i de fibernät som stadsnät och fiberföreningar äger i Västra Götaland, till gemensamma avtals och prisvillkor mot kund, kan man bättre nå ut med sitt fiberutbud på den regionala och nationella kommunikationsmarknaden. Samordnade upphandlingar med gemensamma ramavtal för entreprenader och drift samt service av datanät, kan sänka kostnaderna markant för stadsnäten. Genom bättre tillgång till marknaden och sänkta kostnader genom samverkan, kan stadsnäten stärkas. Detta gynnar såväl den lokal som regionala fibermarknaden och minskar risken för återmonopolisering.

Borås har det näst största stadsnätet i Västra Götaland och bör ta en aktiv del i utvecklingen av en regional samverkan mellan stadsnäten. Genom att gå med som delägare i Netwest stärks Stadsnätet SplitVisions konkurrenskraft, vilket ger företag och organisationer i Borås fler alternativ att välja på, för sina regionala och nationella förbindelser. Delägarkapet i Netwest ger Borås möjlighet att påverka den regionala bredbandsutvecklingen och skapa bättre förutsättningar för invånare och företagande i Borås.

STADSKANSLIET

Per Olsson
Personalchef

Från Borås Elnät AB

Till Borås Stad Ekonomistyrning

2014-10-08

Bildande av regionalt bolag – Netwest

En arbetsgrupp har på uppdrag av Västlänks styrelse sedan januari 2013 fört en diskussion med VGR om hur vi tillsammans skulle kunna utveckla kommunernas stadsnätverksamheter. Tillsammans med företrädare från VGR har arbetet löpande rapporterats till både Regionutvecklingsnämnden och Beredningen för hållbarutveckling. Borås Elnät har även under processen informerat ägarens representant Ulf Olsson om det pågående arbetet tillsammans med VGR.

Utredningen resulterade i ett förslag om att bilda ett regionalt bredbandsbolag ägt av Västra Götalandsregionen och stadsnät/kommuner i länet. Ett erbjudande från VGR om deläggande i bolaget gick 2014-04-04 ut till kommuner och stadsnät i samtliga 49 kommuner. I erbjudandet ombeds mottagaren svara VGR senast 2014-10-30. Arbetsgruppen har sedan dess beslutat att förlänga svarstiden till 2014-12-30.

Mottagaren ombeds i de fall svaret är att mottagaren vill bli delägare i bolaget samtidigt garantera en finansieringsnivå i form av ett ovillkorat aktieägarettillskott enligt uppdelningen nedan. Den faktiska slutnivån på finansiering är beroende på hur många kommuner/stadsnät som väljer att bli deltagare. Om det blir arton delägare eller fler kommer samtliga kommuner/stadsnät att behöva finansiera verksamheten enligt alternativet låg nedan. VGR:s del i finansieringen sker i form av ett ovillkorat aktieägarettillskott på 2 300 kkr under år 1.

Låg: 240 000 kr (fördelat på 60 000 kr/år i fyra år).

Medel: 440 000 kr (fördelat på 110 000 kr/år i fyra år).

Hög: 600 000 kr (fördelat på 150 000 kr/år i fyra år).

Förslag på svar från Borås Stad

Förslaget från Borås Elnät sida är att Borås Elnät AB går in som delägare i bolaget för att representera Borås Stad. Förslaget är vidare att Borås Stad i svaret till VGR garanterar finansiering enligt alternativet ”Hög” ovan.

Ägarandelen i bolaget beror även den på antalet delägare utöver VGR med tillhörande garantinivåer. VGR kommer alltid att äga 34 % av aktierna och övriga fördelas på deläggande kommuner/stadsnät. I ett inledningsskede förväntas Borås Elnäts ägarandel bli mellan 3,7 % (i ett scenario med 18 delägare) och 9 % (i ett scenario med tolv delä-

gare fördelade mellan på två stycken «Hög», fyra stycken «Mellan» och sex stycken «Låg»). I det troliga scenariot att ytterligare delägare tillkommer i framtiden så är VGR:s ägarandel konstant och kommunerna/stadsnäten säljer andelar till den nya delägaren.

I utskicket från VGR finns ett bra övergripande underlag kopplat till förslaget om bolagsbildning. Utifrån stadsnätet i Borås perspektiv känns det viktigt att även fortsatt ha en påverkansmöjlighet på utformningen av arbetet mot de marknadssegment som Netwests verksamhet är inriktad på. Det då det är en marknad som vi lokalt i Borås har svårt att nå framgång på utan regional samordning. Mot bakgrund av bolagets verksamhetsinriktning känns det även naturligt för oss att det är stadsnätet som representerar Borås Stad som aktieägare i Netwest. Det då bolagets verksamhet utgår från och blir en förlängning av stadsnätets lokala verksamhet.

Med vänlig hälsning
BORÅS ELNÄT AB
Håkan Engblom

Från Borås Elnät AB

Protokollsutdrag 2014-10-22

§ 34 Affärsområde Stadsnät

1) Netwest

David Björklund repeterade och informerade om hur arbetet fortskrider med bildandet av det regionala bolaget Netwest. Borås Elnät har lämnat som förslag till Ekonomistyrningen på Borås Stad, att Borås Elnät AB går in som delägare i Netwest för att representera Borås Stad.

2) Bredband 2020

David Björklund gav en överblick av hur arbetet fortskrider samt informerade om vad som just nu planeras och hur den nya organisationen på Ao Stadsnät växer fram.

Vid protokollet
Anna Bjuvemyr

Nr 6

Regler för kommunalt partistöd

2014-12-15 Dnr 2014/KS0643 104

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Bestämmelserna om partistöd finns i 2 kap 9-12 §§ kommunallagen (1991:900), som biläggs.

De nya reglerna om lokalt partistöd ska tillämpas från och med mandatperioden 2014-2018.

För att de nya reglerna ska kunna tillämpas fullt ut måste fullmäktige anta lokala regler för partistödet. Lagstiftningen och de lokalt antagna reglerna bildar en helhet och ska ses tillsammans.

Om fullmäktige vill utnyttja utrymmet att begränsa partistödet i förhållande till ett parti som under mandatperioden får en ”tom” stol i fullmäktige måste kommunen anta en egen bestämmelse om att tillämpa möjligheten som finns. Utnyttjas denna bestämmelse är det viktigt att hålla i minnet att kommunen samtidigt i sina regler för partistöd måste ta ställning till om stödet ska upphöra i samma stund som representationen upphör – eller om det ska utgå helt eller delvis under det efterföljande året.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Regler för kommunalt partistöd antas och gäller fr o m den 1 januari 2015.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Göran Björklund

Kommunsekreterare

Regler för kommunalt partistöd

Antagna av fullmäktige den 2014-12-17- -18, §

I kommunallagen (1991:900) finns de grundläggande bestämmelserna om kommunalt partistöd.

I Borås Stad ska därutöver följande gälla.

1 § Rätt till partistöd

Det lokala partistödet i Borås Stad utgår till partier som är representerade i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap 9 andra stycket kommunallagen.

2 § Grundstöd och mandatstöd

Partistödet består av

- ett grundstöd, som uppgår till ett och ett halvt GN (Grundnivå enligt ”Bestämmelser om ersättningar till kommunens förtroendevalda”) per parti och år, samt
- ett mandatstöd, som uppgår till ett GN per mandat och år.

3 § Fördelning av partistöd

Vid fördelningen av partistöd beaktas endast mandat för vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

Partistöd utgår inte för tid efter det att representation upphört.

4 § Redovisning och granskning

En mottagare av partistöd årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 2 kap 9 § första stycket kommunallagen. Till redovisningen ska fogas ett granskningsintyg.

5 § Årlig utbetalning

Partistöd betalas ut årligen i förskott senast under februari månad efter beslut av fullmäktige.

Har redovisning och granskningsrapport enligt 2 kap 11 § andra stycket kommunallagen inte lämnats in till Kommunstyrelsen inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år. Fråga om eventuellt återkrav av tidigare utbetalt partistöd prövas samtidigt av fullmäktige.

Från Sveriges Kommuner och Landsting

2014-03-17

Cirkulär: 14:12

Mottagare:

Ordförande i kommun-/landstings-/regionfullmäktige
Ordförande i kommun-/landstings-/regionstyrelse
Kommundirektörer, Landstings/regiondirektörer
Kanslichefer, Kommunsekreterare
Juridik, Ekonomi/finans, Partikanslier

Nya regler i kommunallagen om lokalt partistöd

Sammanfattning

Nya regler för kommunalt partistöd i kommunallagen har trätt i kraft den 1 februari 2014. Reglerna tillämpas fr o m mandatperioden 2014-2018 och innebär följande.

Lokalt partistöd ska syfta till att stärka partierna i den kommunala demokratin. Varje kommun respektive landsting bestämmer om partistöd ska utbetalas och hur stort det ska vara. Lokalt partistöd får bara bestå av *ett grundstöd och/eller ett mandatbundet stöd*. Partistödet får bara utbetalas till ett *politiskt parti som är en juridisk person*. Det innebär att det måste finnas en registrerad lokal partiförening som kan ta emot stödet.

Rätten till partistöd är enligt lag kopplad till om ett *parti är representerat* i fullmäktige. Med de nya reglerna blir det möjligt att proportionellt begränsa partistödet för ett parti som inte kunnat bemanna en eller flera av sina platser i fullmäktige fr o m 2014 års val.

Fullmäktige måste fatta beslut om att de partier som får stöd ska *redovisa* att stödet använts för sitt ändamål. Redovisning ska ske per kalenderår och vara inlämnad till kommunen senast per den 30 juni året efter det att stödet lämnats. Redovisningen av hur partistödet använts *skaldessutom granskas*. Partierna utser själva sin granskare. Granskaren ska årligen lämna en granskningsrapport med ett intyg om att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Fullmäktige måste också fatta årliga beslut om utbetalning av partistödet. Fullmäktige får – i de i förväg antagna reglerna för partistöd – besluta om att stöd inte ska utbetalas till ett parti som inte i tid lämnar in en redovisning respektive en granskningsrapport.

Inledning

Bestämmelserna om partistöd finns i 2 kap 9-12 §§ kommunallagen (1991:900), KL.

De nya reglerna om lokalt partistöd¹ ska tillämpas från och med mandatperioden 2014-2018 och är resultatet av den översyn som gjordes av den parlamentariska utredningen "Vital kommunal demokrati"² och det därefter följande propositionsarbetet³.

1 *Lag om ändring i kommunallagen (1991:900) SFS 2013:1053*

2 *Vital kommunal demokrati, SOU (2012:30)*

3 *Vital kommunal demokrati, prop 2013/14:5*

För att de nya reglerna ska kunna tillämpas fullt ut måste fullmäktige anta vissa lokala regler för partistödet. Det förslag till lokala regler som finns i bilaga till detta cirkulär innehåller bara de *kompletterande regler* som behövs i förhållande till kommunallagen. Lagstiftningen och de lokalt antagna reglerna bildar en helhet och ska ses tillsammans.

Partistödets ändamål

I 2 kap 9 § första stycket kommunallagen finns den grundläggande befogenheten för kommuner och landsting att använda kommunala medel för att ge stöd till partiernas arbete. I den nya utformningen av reglerna definieras begreppet partistöd samtidigt som partistödets ändamål lyfts fram som en del av definitionen.

Partistöd är ett sådant ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier som syftar till att stärka deras ställning i den kommunala demokratin. Lokalt partistöd är enligt lagstiftarens mening avsett för det lokala partiarbetet som riktar sig till kommunmedlemmarna.

Bestämmelsen är central eftersom det är i förhållande till detta ändamål som redovisning och granskning senare ska göras.

En annan konsekvens av ändamålsbestämmelsen är att medel som är avsedda för att finansiera politiska sekreterare inte ska räknas in i partistödet – eftersom det utgör stöd till det inre politiska arbetet. I den mån finansieringen av politiska sekreterare tidigare år hanterats som en del av partistödet ska detta upphöra fr o m 15 oktober 2014. Beslut om politiska sekreterare får istället hanteras och redovisas som ett eget ärende vid sidan av partistödet.

Representationskravet

I 2 kap 9 § andra stycket kommunallagen knyts rätten för en kommun eller ett landsting att lämna partistöd till att partiet är representerat i fullmäktige med minst en vald ledamot. Bestämmelsen har funnits tidigare – men genom

den ändrade lydelsen förtydligas begreppet att "vara representerad" i fullmäktige. Med lagtextens ord är ett parti representerat "om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837)". Har ett parti en "tom" stol har också partiets representation minskat i motsvarande mån.

En frivillig regel om att begränsa partistödet för "tomma stolar"

Om fullmäktige vill utnyttja utrymmet att begränsa partistödet i förhållande till ett parti som under mandatperioden får en "tom" stol i fullmäktige måste kommunen respektive landstinget anta en egen bestämmelse om att tillämpa möjligheten som finns i 2 kap 10 § andra stycket KL. Där står att fullmäktige "får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837) ska *beaktas vid fördelningen av partistödet*." I lagens mening är en stol alltså "tom" först när länsstyrelsen inte har något namn att tillgå när det behöver göras en ny sammanräkning efter en avsägelse från en ledamot i fullmäktige.

En frivillig regel om avtrappning

Bestämmelsen i 2 kap 10 § andra stycket ska läsas så att det finns utrymme att begränsa det mandatbundna stödet proportionellt i förhållande till antalet tomma stolar. Utnyttjas denna bestämmelse är det viktigt att hålla i minnet att kommunen eller landstinget samtidigt i sina regler för partistöd måste ta ställning till om stödet ska upphöra i samma stund som representationen upphör – eller om det ska utgå helt eller delvis under det efterföljande året. Grunden för detta finns i 2 kap 9 § tredje stycket där det framgår sedan tidigare att partistöd får ges som längst i ett år efter det att ett parti upphört att vara representerat.

Transparens

De nya reglerna är också avsedda att göra beslutsfattandet, utbetalningarna och uppföljningen av det lokala partistödet mer transparent. Lagstiftningen innehåller relativt detaljerade krav på redovisning och granskning av hur partistödets används – men avsikten är inte att handläggningen av det årliga beslutet om utbetalning ska innefatta en materiell prövning av hur ett enskilt parti faktiskt brukat sitt partistöd. Genom den årliga hanteringen får partierna ett ansvar för att själva redovisa användningen av stödet – i former partiet väljer. De nya reglerna bidrar till att synliggöra partiernas överväganden så att de blir tillgängliga för medborgarna inom ramen för den offentlighet som är naturligt förknippad med att ett ärende läggs på fullmäktiges bord.

Frågor

Frågor eller synpunkter med anledning av detta cirku-
lär kan i första hand ställas till förbundsjuristen Helena
Linde, 08-452 79 76, helena.linde@skl.se eller förbundsju-
risten Staffan Wikell, 08-452 75 51, staffan.wikell@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för juridik

Germund Persson

Helena Linde

Bilagor:

Regler för kommunalt partistöd kommun/landsting
Kommentarer till underlaget för regler om partistöd
Svensk författningssamling, SFS 2013:1053

Bilaga 1

Från Sveriges kommuner och Landsting

2014-03-17

Regler för kommunalt partistöd X kommun/landsting

Antagna av fullmäktige den XX-XX- XX § Z

I kommunallagen (1991:900) finns de grundläggande
bestämmelserna om kommunalt partistöd.

I X kommun/landsting ska därutöver följande gälla.

1 § Rätt till partistöd

Det lokala partistödet i X kommun/landsting utgår till
partier som är representerade i enlighet med vad som före-
skrivs i 2 kap 9 andra stycket kommunallagen.

2 § Grundstöd och mandatstöd

Partistödet består av

- ett grundstöd, som uppgår till om X kronor per parti
och år, samt
- ett mandatstöd, som uppgår till Y kronor per mandat
och år.

3 § Fördelning av partistöd

Vid fördelningen av partistöd beaktas endast mandat för
vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen
(2005:837).

Partistöd utgår under x månader efter det att representa-
tionen upphört.

*Alternativt: "Upphör ett parti att vara representerat
under ett verksamhetsår ska partistödet dock utbetalas
ett år efter det att representationen upphört."*

4 § Redovisning och granskning

En mottagare av partistöd årligen ska lämna en skriftlig
redovisning som visar att partistödet har använts för det
ändamål som anges i 2 kap 9 § första stycket kommunal-
lagen. Till redovisningen ska fogas ett granskningsintyg.

5 § Årlig utbetalning

Partistöd betalas ut årligen i förskott under x månad efter beslut av fullmäktige.

Har redovisning och granskningsrapport enligt 2 kap 11 § andra stycket kommunallagen inte lämnats in till kommunstyrelsen/landstingsstyrelsen inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år.

Bilaga 2

Från Sveriges Kommuner och Landsting

2014-03-17

Kommentarer till underlaget för regler om partistöd

En allmän bakgrund

I 2 kap 9 § första stycket kommunallagen finns den grundläggande befogenheten för kommuner och landsting att använda kommunala medel för att ge stöd till partiernas arbete. Partistödets **ändamål** framhålls genom lagtextens definition som innebär att med partistöd avses ”ekonomiskt bidrag och stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

I 2 kap 9 § andra stycket kommunallagen knyts rätten till partistöd till att **partiet är representerat** i fullmäktige. Den bestämmelsen har funnits tidigare – men är förtydligad. Att vara representerad är detsamma som att länsstyrelsen kan utse en ledamot i sin sammanräkning. Med lagtextens ord är partiet representerat ”om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837)”.

I 2 kap 9 § tredje stycket framgår sedan tidigare att partistöd får ges som längst i ett år efter det att ett parti upphört att vara representerat.

Om fullmäktige vill utnyttja utrymmet att **begränsa partistödet** i förhållande till partier som under mandatperioden får ”**tomma stolar**” i fullmäktige behöver kommunen införa en sådan regel. Stödet för att skapa en lokal regel finns i 2 kap 10 § andra stycket KL där det står att fullmäktige ”får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.” En stol är ”tom” först när länsstyrelsen inte har något namn att tillgå när det behöver göras en ny sammanräkning efter en avsägelse från en ledamot i fullmäktige.

Frågan om **transparens** i partistödet lyfts fram som särskilt viktig. Lagstiftaren har därför i lag utvecklat krav på årlig redovisning och på egenkontroll av hur partistödet utnyttjas av respektive parti. Handläggningen av sådana ärenden kan innehålla en lång rad svårigheter – men utgångspunkten måste vara att prövningen för göras så schabloniserat och enkelt som möjligt med ledning av de få propositionsuttalanden som finns och som citeras i det följande.

1 § Rätten till partistöd

Bestämmelsen i 1 § i de lokala reglerna innehåller det grundläggande ställningstagandet att lokalt partistöd ska lämnas. Genom bestämmelsen knyts det lokala partistödet till kommunallagens regler.

Ändamålet med stödet är att stärka de politiska partiernas ställning i den kommunala demokratin. Avsikten med en så öppen skrivning i lagstiftningen är att fånga in all verksamhet som tillgodoser det syfte som angetts för systemet med partistöd. Följande propositionsuttalande¹ ger en samlad beskrivning av detta syfte.

1 Prop. 2012/13:5 sid 69

”När den kommunala kompetensen vidgades genom att kommuner och landsting fick befogenheten att ge partistöd avsågs fortfarande den s k lokaliseringsprincipen upprätthållas som innebär att kommuners och landstings verksamhet ska tillgodose ett till kommunen respektive landstinget knutet intresse (prop 1969:126 s 20). I de ursprungliga förarbetena betonades även att stödet skulle främja partiernas informationsverksamhet (prop 1969:126 s 17–21). Senare har det uttalats att partistödet bör ses som ett allmänt samhällligt stöd för att förbättra partiernas möjlighet att utveckla en aktiv medverkan i opinionsbildningen bland medborgarna och därigenom stärka den kommunala demokratin (prop 1991/92:66 s 8).”

2 § Grundstöd och mandatstöd

Av 2 kap 10 § kommunallagen följer att fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Kommuner, landsting och regioner har en relativt stor frihet att utforma stödet från sina lokala förutsättningar – exempelvis när det gäller storleksrelationerna mellan grundstöd och mandatbundet stöd². Partistödet får dock inte utformas så att det på ett otillbörligt sätt gynnar eller missgynnar ett parti. Detta följer direkt av 2 kap. 10 § första stycket kommunallagen.

2 Prop. 1991/92:66 sid 8.

Regeringen har gjort bedömningen att det inte behövs någon mer preciserad reglering i lag av vad stödet får användas till – och ytterligare precisering i lokala regler framstår inte heller som nödvändiga.

3 § Årlig utbetalning

Av 2 kap 12 § kommunallagen följer att beslut om utbetalning av partistöd ska fattas i fullmäktige varje år. När beslutet lämpligast fattas – för att stämma överens med kommunens budgetsprocess – är ett övervägande för den enskilda kommunen eller landstinget. Detsamma gäller om beslutet om att betala partistödet ska gälla som en förskotts- eller en efterskottsbetalning.

Kravet på årligt beslut tar sikte på själva utbetalningsåtgärden. Det innebär inte att det är nödvändigt att årligen ta ställning till stödets nivåer.

4 § Begränsningar i rätten till partistöd

Vid den årliga fördelningen av partistöd är det möjligt att ta hänsyn till om partiet lyckats bemanna sina platser eller inte. Om det ska vara möjligt att avstå från att betala ut fullt partistöd till partier med ”tomma stolar” behövs en lokal regel för det. Ett sådant förslag finns i underlagets 4 § första stycket.

Har ett parti minst ett mandat som uppbärs av en ledamot är partiet representerat och har rätt till partistöd i form av både grundstöd och mandatstöd. Har partiet flera platser utan att alla är bemannade kan det mandatbundna partistödet minskas i motsvarande grad. Lyckas partiet inte bemanna någon plats kan också grundstödet dras in.

Det kommer i så fall att innebära att partistöd ska utgå i förhållande till valresultatet under hela mandatperioden. Fullmäktige måste dock likafullt fatta årliga beslut om utbetalning. Om kommunen väljer att avstå från möjligheten att begränsa partistödet vid bristande representation i fullmäktige kan därför både första och andra stycket i 4 § i underlaget uteslutas.

4 § *andra stycket* i underlaget innehåller ett förslag till utformning av en regel som gör det möjligt att förlänga partistödet för en viss period efter det att representationen upphört. Om en sådan avtrappningsregel är önskvärd och under hur lång avtrappningen ska pågå är en lokal fråga. Av lag följer dock att perioden inte får vara längre än ett år. Väljer man helt att avstå från en reglering kommer partistödet att upphöra samtidigt som representationen upphör.

5 § Redovisning, granskning och utbetalning

Om kommunen eller landstinget ska ge partistöd ska fullmäktige årligen besluta att parti som får partistöd ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för sitt avsedda ändamål. Redovisningen ska gälla perioden 1 januari–31 december och ges in till fullmäktige

senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Det följer av 2 kap 11 § första och andra stycket kommunallagen.

Fullmäktige får besluta att partistöd inte ska betalas ut om ett parti som inte lämnat redovisning föregående år.

Eftersom partistöd normalt betalas ut i förskott kommer det att bli det en fördröjning innan partistödet kan begränsas i förhållande till ett parti som inte fullgör sin redovisningsskyldighet – eller som inte lyckas fylla sina platser.

Lagstiftningen är utformad så att det **ålägger** en kommun eller ett landsting som avser att lämna partistöd att ställa krav på redovisning av stödets användning. Om några krav på redovisning inte ställs, eller om kraven utformas på ett sätt som strider mot bestämmelserna i KL innebär det att partistödet inte är kompetensenligt³.

3 Prop 2013/14:5 sid 80

Fullmäktige får – under vissa förutsättningar – besluta att stöd inte ska betalas ut. Det följer av 2 kap 11 § tredje stycket kommunallagen.

Närmare om innehållet i redovisningen

Den närmare utformningen av redovisningen är inte lagreglerad. I propositionen finns vissa vägledande uttalanden⁴.

4 Se prop 2013/14:5 sid 78-79

”Det väsentliga är att redovisningen är utformad på ett sådant sätt att den ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Det innebär bl a att redovisningen bör omfatta allt det partistöd som har använts, både det som har mottagits för det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Däremot kan naturligtvis inte partierna tvingas att redovisa användningen av partistöd som har mottagits för tid före det att de föreslagna redovisningsbestämmelserna ska tillämpas.”

Redovisningen behöver innehålla mer än ett uttalande att stödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. Av redovisningen bör bl a framgå i vilken mån överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför den utbetalande kommunen eller landstinget samt vilka motprestationer som i så fall har erhållits.

Handläggning av det årliga beslutet om utbetalning av partistöd

Syftet med reglerna om redovisning och granskning är att göra underlag och beslut kring det lokala partistödet öppnare och mer tillgängliga för allmänhet och media. Hur partierna väljer att presentera hur de utnyttjar sitt stöd i förhållande till medborgare och media är en fråga för respektive parti. De handläggningsåtgärder som ingår i den sedvanliga beredningen inför ett beslut i fullmäktige bör därför ta sikte på att i lag och lokala regler föreskrivna formkrav är uppfyllda. Har inte redovisning lämnats eller saknas ett granskningsintyg ska fullmäktige besluta att stöd inte ska utbetalas. Eftersom partistöd i många kommuner/landsting utbetalas i början verksamhetsåret kommer ordningen i praktiken att leda till en eftersläpning i eventuella återkrav. Varje kommun/landsting får för egen del ta ställning till om förskottsvis utbetalat stöd ska återkrävas eller om beslut att dra in partistöd ska tillämpas på kommande verksamhetsår.

Svensk författningssamling SFS 2013:1053

Utkom från trycket den 17 december 2013

Lag om ändring i kommunallagen (1991:900);

utfärdad den 5 december 2013.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om kommunallagen (1991:900)² dels att 2 kap 9 och 10 §§, 4 kap 1 §, 5 kap 1, 5, 6, 46 och 64 §§ samt 6 kap 15 och 32 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 2 kap 11 och 12 §§ samt 5 kap 38 a §, av följande lydelse.

¹ Prop 2013/14:5 bet 2013/14:KU7, rskr 2013/14:71

² Lagen om omtryck 2004:93

2 kap

9 §

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd).

Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

Partistöd får bara ges till ett parti som är en juridisk person.

10 §³

Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Stödet får inte utformas så, att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti.

Fullmäktige får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.

³ Ändringen innebär bl a att andra stycket upphävs

11 §

Fullmäktige ska besluta att en mottagare av partistöd årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 9 § första stycket.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari–31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen.

Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport enligt första och andra styckena.

12 §

Beslut om att betala ut partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

4 kap

1 §⁴

Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.

En förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska ha benämningen kommunalråd, landstingsråd eller oppositionsråd eller en annan benämning som fullmäktige bestämmer.

⁴ Senaste lydelse 2006:369

5 kap

1 §

Fullmäktige bestämmer hur många ledamöter som fullmäktige ska ha. Antalet ska bestämmas till ett udda tal och till minst

21 i kommuner med 8 000 röstberättigade invånare eller därunder,

31 i kommuner med över 8 000 till och med 16 000 röstberättigade invånare och i landsting med 140 000 röstberättigade invånare eller därunder,

41 i kommuner med över 16 000 till och med 24 000 röstberättigade invånare,

51 i kommuner med över 24 000 till och med 36 000 röstberättigade invånare och i landsting med över 140 000 till och med 200 000 röstberättigade invånare,

61 i kommuner med över 36 000 röstberättigade invånare, och

71 i landsting med över 200 000 röstberättigade invånare.

I Stockholms kommun och i landsting med över 300 000 röstberättigade invånare ska dock antalet ledamöter bestämmas till minst 101.

5 §⁵

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige ska väljas för fyra år räknat från och med den 15 oktober valåret.

Om Valprövningsnämnden har beslutat om omval enligt 14 kap 27 § vallagen (2005:837), ska dock mandattiden förlängas till dess omvalet har avslutats.

5 Senaste lydelse 2005:842

6 §

Fullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och en eller flera vice ordförande, som tillsammans utgör fullmäktiges presidium.

Fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen.

38 a §

Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans, om fullmäktige har beslutat det och det sker genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid fullmäktiges sammanträde.

46 §⁶

Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska följande val vara proportionella:

1. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar.
2. val av revisorer som avses i kap 1 och 2 §§,
3. val av ledamöter och suppleanter i styresen för aktibolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser eller revisorer och revisorssuppleanter samt lekmannarevisorer som ska granska en sådan styresens förvaltning och
4. val av ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen samt revisorer i kommunalförbund

Om inte något annat följer av förbundsordningen, ska det som sägs i första stycket tillämpas, när den beslutande församlingen i ett kommunalförbund väljer ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen, andra nämnder, de beslutande organens beredningar samt revisorer.

Första stycket 1 ska inte gälla vid val till en nämnd som avses i 3 kap 4 § första stycket 2, om två tredjedelar av de närvarande ledamöterna i fullmäktige vid inrättandet av nämnden har röstat för att ledamöter i nämnden ska väljas på någon annan grund än partipolitisk.

6 Senaste lydelse 2006:369

64 §

Arbetsordningen ska alltid innehålla föreskrifter om

1. antalet ledamöter,
2. när sammanträden ska hållas,
3. anmälan av hinder att delta i sammanträden,
4. inkallande av ersättare och deras tjänstgöring,
5. vem som ska föra ordet, tills ordföranden utsetts,
6. rätten att delta i fullmäktiges överläggningar,
7. förfarande vid omröstningar,
8. handläggning av motioner, interpellationer och frågor,
9. formerna för justering av protokoll, samt
10. fullmäktiges arbetsuppgifter.

Om fullmäktige med stöd av 23 § 5 har beslutat att medborgarförslag får väckas, ska arbetsordningen innehålla föreskrifter om hur sådana förslag ska handläggas.

Om fullmäktige har beslutat att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans, ska arbetsordningen innehålla föreskrifter om i vilken utsträckning sådant deltagande får ske.

6 kap

15 §

Fullmäktige ska bland nämndens ledamöter välja en ordförande och en eller två vice ordförande. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen.

Om den politiska majoriteten i fullmäktige har förändrats på ett sådant sätt att det parti som nämndens ordförande företräder inte längre ingår i den politiska majoriteten, får fullmäktige välja ett nytt presidium.

32 §

Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap 38 a §.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid nämndens sammanträde.

Reglementet för en gemensam nämnd ska antas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna eller landstingen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2014.
2. Äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för parti-stöd som avser tid före den 15 oktober 2014.

På regeringens vägnar
Peter Norman
Rikard Jermsten
(Finansdepartementet)

Nr 7

Utbetalning av partistöd

2014-12-15 Dnr 2014/KS0805 104

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Genom ändring i kommunallagen under 2014 fastläs det att Kommunfullmäktige skall fatta beslut, minst en gång per år, om att betala ut partistöd.

Kravet på årligt beslut tar sikte på själva utbetalningsåtgärden. Det innebär inte att det är nödvändigt att vid det tillfället ta ställning till stödets nivåer. Om kommunen bestämt att utforma reglerna kring partistöd på sådant sätt att detta kan minska om endast mandat med fastställda ledamöter beaktas och/eller ett parti underlåter att lämna redovisning av partistödets användning, kan det årliga utbetalningsbeslutet anpassas till detta.

I de regler för partistöd som Kommunfullmäktige har att ta ställning till i ett annat ärende föreslås att utbetalningen skall ske senast under februari månad och att det skall vara en förskottsbetalning. Vidare att partistöd ”endast utbetalas för mandat för vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837)” samt att ”Har redovisning och granskningsrapport enligt 2 kap 11 § andra stycket kommunallagen inte lämnats in till Kommunstyrelsen inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år.”

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Kommunstyrelsen får i uppdrag att under februari månad 2015 utbetala det partistöd som fastställts i Budget 2015. Utbetalningen är en förskottsbetalning. Någon reducering av de belopp som skall utbetalas skall inte ske för 2015.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Göran Björklund

Kommunsekreterare

Nr 8

Borgensavgift vid externa borgensåtaganden

2014-12-15 Dnr 2014/KS0712 045

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Bakgrund

I enlighet med Kommunfullmäktiges riktlinjer för finansverksamheten ska Borås Stad vid utlåning eller borgen eftersträva marknadsmässiga villkor. Utgångspunkten är att kommunen inte ska riskera att snedvrیدا konkurrensen. En förmånlig utlåning från kommunen till ett företag eller organisation kan även vara ett otillåtet statsstöd, enligt EU:s konkurrenslagstiftning.

Till följd av ovanstående har Borås Stad sedan några år tillbaka tagit ut en marknadsmässig avgift vid utlåning till de kommunägda bolagen. För externa parter har i normalfallet dock inte borgensavgift tagits ut tidigare. Därför behöver kommunen nu marknadsprissätta borgen som ges till de externa parter som kan anses verka i konkurrens.

Beslut om, och storlek på borgensavgiften

För utlåning och borgen till extern part beslutar Kommunfullmäktige i varje enskilt fall. Kommunfullmäktige beslutar om borgensavgift ska tas ut, och storleken på avgiften. Förutom att avgift ska tas ut på nya borgensåtaganden, kommer även avgift behöva tas ut på befintliga åtaganden.

Avgiftens storlek kommer framöver att omprövas vid varje låneomsättning, eftersom avgiften ska avspegla en marknadsmässighet. Ny borgen eller omsättning av befintlig borgen kommer att påföras borgensavgift omgående från borgensstarten i enlighet med separata fullmäktigebeslut.

För befintliga borgensåtaganden som Borås Stad ingått och där ännu ingen avgift har tagits ut, föreslås avgift tas ut från och med 1 maj 2015. Detta ger berörda externa parter tid att ta del av de nya förutsättningarna innan avgifterna träder i kraft.

För befintliga borgensåtaganden föreslås en schablonmässig avgift, eftersom det inte är praktiskt möjligt att göra en marknadsmässig bedömning på de åtaganden som gjorts historiskt vid många olika tillfällen. Avgiftens storlek föreslås till 0,30 %-enheter, baserat på det lägsta värde som en kommunal borgen kan anses vara värd enligt praxis.

Borgensavgiften föreslås faktureras årsvis i efterskott. Första faktureringen kommer att ske vid årsskiftet 2015/16 och således avse 8 månader (maj-dec 2015).

Verksamheter i konkurrens

Syftet med borgensavgiften är som framgår ovan att undvika snedvridning av konkurrensen. Borås Stad kommer därför att ta ut borgensavgift i de fall där mottagaren kan anses verka i konkurrens. Som utgångspunkt vid bedömningen av om en verksamhet är i konkurrens görs en individuell bedömning. Generellt har föreningslivet inte bedömts utgöra konkurrensutsatt verksamhet och de påförs inte någon borgensavgift. Följande befintliga borgensåtaganden föreslås påföras borgensavgift:

- Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Blombacka
- Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Skogslid
- Stiftelsen Svenska Blå Stjärnans djursjukhus

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Borgensavgift tas ut från och med 2015-05-01 med 0,30 %-enheter på befintliga borgensåtaganden för Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Blombacka, Riksbyggens kooperativa hyresrättsförening Skogslid samt Stiftelsen Svenska Blå Stjärnans djursjukhus.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Christer Johansson

Ekonomichef

Nr 9

Ändrad målgrupp för boendet på Teknikgatan

2014-12-15 Dnr 2014/KS0818 734

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslöt den 20 augusti 2012 att ge Lokalförsörjningsnämnden i uppdrag att projektera för nybyggnation av sex lägenheter för personer med komplexa behov. Beslut för boendeplast här fattas med stöd av Socialtjänstlagen (SoL).

Sociala omsorgsnämndens bedömning är att kostnadsutvecklingen med det nya boendet blir hög och att det i förhållande till kvalitetsvinsten för den enskilde brukaren skall ställas mot andra inom Sociala omsorgsnämndens ansvarsområden för kostnader och kvalitet.

Borås Stad har en stor efterfrågan om bostad med särskild service för vuxna enligt Lagen om Stöd och Service (LSS) från personer med olika grader av funktionsnedsättning. I januari 2014 var det 40 personer som lämnat in intresseansökan för önskemål om en lägenhet och just nu är det 11 personer som har beslut som inte är verkställda, sammanlagt är det 51 personer som är i behov av en bostad inom de närmaste fem åren. Övervägande andel är födda på 90-talet.

Driftskostnaden för LSS boendet är 4,7 mnkr och för SoL boendet beräknades kostnaden till 9,4 mnkr. Justering av budgetram kommer att ske i samband med Kommunstyrelsens godkännande av internbudgeten för 2015.

Sociala omsorgsnämnden begär att inriktningen ändras till ett särskilt boende enligt LSS.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att inriktningen för boendet på teknikgatan ändras till ett särskilt boende enligt LSS.

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén Christer Johansson
Kommunalråd Ekonomichef

2014-12-08

Från Sociala omsorgsnämnden
Till Kommunstyrelsen

Ändrad målgrupp för Teknikgatan

Nämndens beslut

Sociala omsorgsnämnden beslutar att hos Kommunstyrelsen begära en ändring av bostadsinriktning från SoL boende till LSS boende gällande Teknikgatan.

Syftet är att ändra målgruppen från personer med komplexa behov till personer med funktionsnedsättning. Samtidigt beslutar nämnden ändra tilläggsäskandet 2015 för Teknikgatan från 9,375 mnkr till 4,7 mnkr.

Nämndens yttrande i sin helhet

Kommunstyrelsen beslöt den 20 augusti 2012 att ge Lokalförsörjningsnämnden i uppdrag att projektera för nybyggnation av 6 lägenheter för personer med komplexa behov på Teknikgatan. Boendet stod klart våren 2014 men planerad inflyttning har fått skjutas framåt i tiden då nämnden haft stora anpassningsbehov för att nå budgetbalans och således inte haft driftmedel att kunna starta under 2014. För den tilltänkta målgruppen finns ingen kö då boendeplaceringar för de berörda brukarna är tillgodosedda men för de flesta i annan kommun. Att skapa ett boende i Borås Stad för den tilltänkta målgruppen har över tid varit ett önskemål om att höja kvaliteten där en kvalitetsaspekt är att få plats på boende i den egna hemkommunen. Årlig driftskostnad är beräknad till ca 9,4 mnkr. En del av driftskostnaden skulle över tid kunna växlas tillbaka från de nuvarande placeringskommunerna då hemtagning sker. Dock är det stor osäkerhet när kostnadsväxling ska kunna ske eftersom processen är långsiktig över tid om två till tre år. Den väntade puckelkostnaden ska hanteras inom Sociala omsorgsnämndens totala ram och andra verksamheter får stå tillbaka 2015 och 2016.

Det finns en osäkerhet om hur stor del av nämndens budgetäskande 2015 utfaller. I anslagsframställan begär nämnden ca 9,4 mnkr för drift av Teknikgatan men det finns inga löften om att de medlen i sin helhet beviljas.

Nämndens bedömning är att kostnadsutvecklingen med det nya boendet blir hög och att det i förhållande till kvalitetsvinsten för den enskilde brukaren ska ställas mot andra inom nämndens ansvarsområde kostnader och kvaliteter.

Borås Stad har en stor efterfrågan om bostad med särskilt service för vuxna enligt LSS från personer med olika grader av funktionsnedsättning. I januari 2014 var det 40 personer som lämnat in intresseanmälan för önskemål om en lägenhet och just nu är det 11 personer som har beslut som inte är verkställda, sammanlagt är det 51 personer som är i behov av en bostad inom de närmaste fem åren. Övervägande andel är födda på 90-talet.

Boendesamordnaren LSS tillhörande Stadsdelsförvaltningen Öster och Sociala omsorgsförvaltningens funktionshinderverksamhet gör efter besök på Teknikgatan bedömningen att utformning av lägenheter och gemensamhetsutrymmen skulle passa en yngre målgrupp med funktionsnedsättning och deras behov. Av de personer som idag har ej verkställda beslut kan sex personer i åldern 21-28 med samma funktionsnedsättning omgående erbjudas lägenhet på Teknikgatan.

Bygglovschefen på Samhällsbyggnadsförvaltningen anför att plan- och bygglovsprocessen har hanterat boendet på Teknikgatan som "Vård- och omsorgsboende" vilket innebär att båda boendeformerna ryms inom det planerade verksamhetsområdet. Förvaltningschefen på Lokalförsörjningsförvaltningen konstaterar att lägenhetsytan är mindre än standarden i ett LSS boende men eftersom den tilltänkta målgruppen har kognitiva funktionsnedsättningar påverkas inte boendet på så sätt att någon ombyggnad behövs. Lokalförsörjningsförvaltningen ser därav inga hinder för att ändra inriktningen på boendet.

Nämnden beslutar att hos Kommunstyrelsen begära en ändring av bostadsinriktningen på Teknikgatan för att få starta ett LSS boende och äskar 4,7 mnkr i anslagsframställan 2015. Äskandet innebär att tidigare tilläggsäskande om 9,375 mnkr utgår.

SOCIALA OMSORGSNÄMNDEN

Yvonne Persson   Annika Andersson
Ordförande   Förvaltningschef

Nr 10

Biblioteksprogram för Borås Stad

2014-11-10 Dnr 2014/KS0668 889

Från Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Kulturnämnden har tagit fram ett förslag till Biblioteksprogram för Borås Stad och förslår att Kommunfullmäktige fastställer det. Förslaget har varit ute på remiss till ett antal instanser som samtliga tillstyrker förslaget.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Biblioteksprogram för Borås Stad fastställs att gälla t o m 2017

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén Christer Johansson
Kommunalråd Ekonomichef

Från Kulturnämnden
Till Kommunstyrelsen

Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Kulturnämndens beslut

Kulturnämnden tillstyrker förslag till Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016 samt att tillsammans med remissammanställning sända programmet till Kommunstyrelsen för handläggning och beslut i Kommunfullmäktige.

Kulturnämndens yttrande i sammanfattning

Remissvar angående revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad har inkommit. Samtliga remissvar tillstyrker förslaget och därmed görs inte några förändringar av remissförslaget. Kulturnämnden beslutar att sända programmet, tillsammans med remissammanställning, till Kommunstyrelsen för handläggning och beslut i Kommunfullmäktige.

Kulturnämndens yttrande i sin helhet

Revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad har varit på remiss. Stadsdel Väster, Stadsdel Norr, Stadsdel Öster, Utbildningsnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Centrala pensionärsrådet, Kommunala funktionshinderrådet tillstyrker alla remissförslaget. Stadsdel Öster understryker i sitt yttrande vikten av att utveckla biblioteksverksamhet i de delar av Borås Stad som saknar folkbibliotek och kommunala funktionshinderrådet önskar en tydlig handlingsplan med fokus på prioriterade grupper. Ungdomsrådet har trots utökad remisstid inte inkommit med något remissvar. Fritids- och folkhälsonämnden avstod från att svara på remissen.

Kulturnämnden tillstyrker förslag till Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016 samt att tillsammans med remissammanställning sända programmet till Kommunstyrelsen för handläggning och beslut i Kommunfullmäktige.

KULTURNÄMNDEN

Bengt Wahlgren Eva-Lotta Franzén
Ordförande Kulturchef

2014-05-15

Från Stadsdelsnämnden Öster
Till Kulturnämnden

Remissvar: Revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Öster beslutat att avge yttrande över revidering av Biblioteksprogram 2014-2016 och översänder detsamma till Kulturnämnden.

Nämndens yttrande

Revidering av den tidigare Biblioteksplanen har skett i samverkan mellan Kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i Borås Stad. Biblioteken har via sina arbetsplatsträffar tagit del av utkast till programmet och haft möjlighet att lämna synpunkter under arbetsprocessen. Programmet ska även ligga till grund för en handlingsplan för biblioteksverksamheten i Borås Stad under perioden 2014-2016. stadsdelsnämnden Öster anser att framtagandet av programmet har skett i bred samverkan och ställer sig positiva till utformningen av Biblioteksprogrammet. Nämnden vill dock understryka vikten av att utveckla biblioteksverksamheten i de delar av Borås Stad som saknar folkbibliotek.

Barnkonsekvensanalys

Kommer beslutet att beröra barn och ungdom nu eller i framtiden?

Ja

Har barn och ungdomar som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sin mening?

Lokala Ungdomsrådet i Öster har getts tillfälle att yttra sig över remissen, men har avstått.

STADSDELSNÄMNDEN ÖSTER

Ulf Sjösten   Göran Carlsson
Ordförande   Tf Stadsdelschef

2014-05-20

Från Lokalförjärningsnämnden
Till Kulturnämnden

Remissvar: Revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Nämndens beslut

Lokalförjärningsnämnden tillstyrker remissen gällande Revidering av Biblioteksprogram, tidigare Biblioteksplan, för Borås Stad 2014-2016.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Lokalförjärningsnämnden ser positivt på det föreslagna biblioteksprogrammet. Biblioteken är demokratiska mötesplatser öppna för alla vilket gör dem väl skickade att aktivt bidra till medborgarnas möjlighet till ett aktivt deltagande i samhället. Programmet garanterar hög kvalitet och en jämlik tillgång till litteratur, kultur och kunskap.

Nämndens yttrande i sin helhet

Lokalförjärningsnämnden ser positivt på det föreslagna biblioteksprogrammet. Biblioteken är demokratiska mötesplatser öppna för alla vilket gör dem väl skickade att aktivt bidra till medborgarnas möjlighet till ett aktivt deltagande i samhället. Programmet garanterar hög kvalitet och en jämlik tillgång till litteratur, kultur och kunskap.

LOKALFÖRSÖRJNINGSNÄMNDEN

Falco Guldenfpennig   Lars Nordin
Ordförande   Förvaltningschef

2014-05-20

Från Utbildningsnämnden
Till Kulturnämnden

Remiss: Revidering av Biblioteksprogram

Nämndens beslut

Utbildningsnämnden tillstyrker Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Förslaget till Biblioteksprogram är en reviderad version av den tidigare Biblioteksplanen och har utarbetats av folkbiblioteken i Borås Stad. Programmet ska ligga till grund för en handlingsplan för Borås Stads biblioteksverksamhet som utformas och genomförs under perioden 2014-2016.

Utbildningsnämnden tillstyrker Biblioteksprogram 2014-2016.

Nämndens yttrande i sin helhet

Folkbiblioteken har utarbetat ett biblioteksprogram för Borås Stad att gälla 2014-2016. Det nya programmet ersätter den tidigare Biblioteksplanen. I biblioteksprogrammet beskrivs folkbibliotekens uppdrag och roll under rubrikerna

- Den demokratiska mötesplatsen
- Det lärande biblioteket
- Det läsfrämjande biblioteket
- Det mångspråkiga biblioteket
- Det digitala biblioteket och
- Biblioteket som kulturarena.

Programmet kommer att konkretiseras i en handlingsplan för biblioteksverksamheten i Borås.

Utbildningsnämnden finner att det föreslagna biblioteksprogrammet anger på ett tydligt sätt folkbibliotekens övergripande syfte och utgör ett bra underlag för en konkretisering i handlingsplan för biblioteksverksamheten.

Utbildningsnämnden tillstyrker Biblioteksprogram 2014-2016.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anna Svalander   Anders Waldau
Ordförande   Utbildningschef

2014-03-20

Från Kommunala funktionshinderrådet
Till Kulturnämnden

Remiss: Revidering av Biblioteksprogram

Kommunala funktionshinderrådet

Vid Kommunala funktionshinderrådets sammanträde den 7 maj § 15 beslutade rådet att tillstyrka programmet men vill lämna följande synpunkter: Programmet upplevs som "tunt" men förutsätter att den handlingsplan som ska tas fram för perioden 2014-2016 mer tydligt beskriver hur folkbibliotekens prioriterade områden kommer att utvecklas under programperioden. Önskvärt att det framgår i programmet att handlingsplan kommer att tas fram och ska genomföras.

KOMMUNALA FUNKTIONSHINDERRÅDET

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Kommunala funktionshinderrådet

2014-06-13

Från Centrala Pensionärsrådet
Till Kulturnämnden

Remiss: Revidering av Biblioteksprogram

Centrala pensionärsrådet

Vid Centrala pensionärsrådets möte den 14 maj 2014 § 17 beslutade rådet att tillstyrka förslaget. Rådet anser att biblioteken fyller en viktig funktion i samhället.

CENTRALA PENSIONÄRSRÅDET

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

sekreterare Centrala Pensionärsrådet

2014-06-16

Från Stadsdelsnämnden Norr
Till Kulturnämnden

Svar på remiss: Revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Norr tillstyrker remiss Revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016 och översänder svaret till Kulturnämnden.

Nämndens yttrande i sin helhet

Revideringen av den tidigare Biblioteksplanen har skett i samverkan mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i Borås Stad. Personalen på biblioteken har via sina arbetsplatsträffar tagit del av utkast till programmet och haft möjlighet att lämna synpunkter under arbetsprocessen. Programmet ska ligga till grund för en handlingsplan för biblioteksverksamheten i Borås Stad. Stadsdelsnämnden Norr ställer sig positiv till utformningen av Biblioteksprogrammet.

Borås 2025 Ekologiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte innebära några ekologiska konsekvenser för Borås Stad.

Borås 2025 Ekonomiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Borås Stad.

Borås 2025 Socialt perspektiv

Barn och unga

På vilket sätt berör beslutet barn och ungdomar nu eller i framtiden, direkt eller indirekt?

Alla som kommer i kontakt med biblioteksverksamheten berörs av beslutet inte minst barn och unga.

Har barn och ungdomar som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sin mening?

Nej.

Likabehandling

I förslaget påpekas att biblioteken ska vara tillgängliga för alla och dessutom kostnadsfria.

Omvärldsperspektiv

Under framtagandet av programmet har motsvarande program i ett flertal andra städer studerats.

Facklig samverkan

Information vid FSG, Förvaltningens samverkansgrupp 2014-06-12.

Remissinstans

Ärendet har inte skickats på remiss.

STADSDELSNÄMNDEN NORR

Malin Carlsson

Ordförande

Annika Andersson

Tf stadsdelschef

2014-05-12

Från Stadsdelsförvaltningen Väster

Tjänsteskrivelse

Yttrande över revidering av Biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Väster föreslås besluta:

1. Att tillstyrka förslaget till Biblioteksprogram för Borås Stad.
2. Att upprättad tjänsteskrivelse översänds som stadsdelsnämnden Västers yttrande till Kulturnämnden.

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen ställer sig bakom förslaget till biblioteksprogram och tycker att det är bra att programmet understryker vikten av att alla i Borås ska ha fri tillgång till folkbibliotek som främjar intresse för läsning och litteratur, ger kvalificerad informationsförmedling, upplevelser och presenterar nya medier och teknik. Stadsdelsförvaltningen delar också synen på att detta ger förutsättningar för invånarna att utöva demokratiska rättigheter och att utvecklas som människa.

Yttrandet i sin helhet

Förslaget till biblioteksprogram för Borås Stad är en revidering av tidigare Biblioteksplan. Revideringen har skett i samverkan mellan Kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i Borås Stad. Biblioteken har via sina arbetsplatsträffar tagit del av utkast till programmet och har haft möjlighet att lämna synpunkter under arbetsprocessen. Programmet ska även ligga till grund för en handlingsplan för biblioteksverksamheten i Borås Stad under perioden 2014-2016.

Stadsdelsförvaltningen Väster anser att det är bra att programmet understryker vikten av att alla i Borås ska ha fri tillgång till folkbibliotek som främjar intresse för läsning och litteratur, ger kvalificerad informationsförmedling, upplevelser och presenterar nya medier och teknik. Stadsdelsförvaltningen Väster delar också synen på att detta ger förutsättningar för invånarna att utöva demokratiska rättigheter och att utvecklas som människa.

Stadsdelsförvaltningen Väster anser att framtagandet av programmet har skett i bred samverkan och ställer sig positiv till Biblioteksprogrammet för Borås Stad.

Samverkan

Ärendet har inte varit aktuellt för samverkan.

STADSDELSFÖRVALTNINGEN VÄSTER

Malin Aronsson
stadsdelschef

Från Stadsdelsnämnden Väster

Protokollsutdrag 2014-06-23

§ 76

Yttrande över revidering av biblioteksprogram för Borås Stad 2014-2016

Stadsdelsförvaltningen ställer sig bakom förslaget till biblioteksprogram och tycker att det är bra att programmet understryker vikten av att alla i Borås ska ha fri tillgång till folkbibliotek som främjar intresse för läsning och litteratur, ger kvalificerad informationsförmedling, upplevelser och presenterar nya medier och teknik. Stadsdelsförvaltningen delar också synen på att detta ger förutsättningar för invånarna att utöva demokratiska rättigheter och att utvecklas som människa.

Beslut

Stadsdelsnämnden Väster beslutar:

1. Att tillstyrka förslaget till Biblioteksprogram för Borås Stad.
2. Att upprättad tjänsteskrivelse översänds som stadsdelsnämnden Västers yttrande till Kulturnämnden.

Vid protokollet
Daniel Nilsson

» Program

Borås Stads Biblioteksprogram

Fastställt av: Kommunfullmäktige 2014-12-17--18

För revidering ansvarar: Kulturnämnden

För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar:
Kulturnämnden

Dokumentet gäller till och med: 2017

Biblioteksprogram

I Borås ska alla ha fri tillgång till folkbibliotek som främjar intresse för läsning och litteratur, ger kvalificerad informationsförmedling, upplevelser, och presenterar nya medier och ny teknik. Det ger förutsättningar för att utöva demokratiska rättigheter och utvecklas som människa.

Folkbiblioteken ska via gemensamma funktioner säkerställa kvalitet och likvärdighet och ett gemensamt medieutbud.

Den demokratiska mötesplatsen

Folkbiblioteken är såväl fysiska som virtuella mötesplatser, de ska vara tillgängliga för alla och ha generösa öppettider. Biblioteket ska också ha uppsökande verksamhet. Biblioteken ska erbjuda information och kunskap genom olika medier så att alla kommuninvånare kan delta i den demokratiska processen.

Biblioteken ska delta i samhällsutvecklingen och inspirera till möten och debatt. Biblioteken ska utveckla en demokratisk mötesplats i samverkan med andra.

Det lärande biblioteket

Bildningsstaden Borås ska ha folk- och skolbibliotek som inspirerar till lärande, främjar sökandet efter kunskap och är ett stöd på alla utbildningsnivåer.

Borås Stad ska ligga i framkant med att stödja det livslånga lärandet. Utveckla det i samklang med tiden, via såväl det fysiska som det digitala biblioteket. Se till omvärlden, ta in ny teknik, bidra till att människor utvecklas och till det hållbara samhället.

Det läsfrämjande biblioteket

Biblioteken ska inspirera till läsning och till möten med litteratur. Litteraturutbudet ska vara aktuellt, varierat och till för alla.

Biblioteken ska genom ett läsfrämjande arbete stödja språkutveckling för alla.

Det mångspråkiga biblioteket

Biblioteken ska ha ett brett utbud av medier, tjänster och aktiviteter för personer med annat modersmål än svenska. Medieutbud och information ska uppdateras i takt med demografiska förändringar. Biblioteken ska stödja integration, men också visa på lokala kulturella resurser. Att Borås är ett finskt förvaltningsområde ska vara tydligt i bibliotekens verksamhet.

Det digitala biblioteket

Det digitala materialet är lika självklart som det tryckta. Digitala medier och digital distribution ger människor som inte kan ta sig till bibliotek, eller behöver anpassade medier, ett brett utbud av kunskap, information och upplevelser. Teknik som inte alla har tillgång till ska finnas på biblioteken.

Biblioteket som kulturarena

Biblioteken ska vara platser för kultur och kulturella upplevelser. Efter sina förutsättningar ska varje bibliotek skapa möten och kulturaktiviteter i samverkan med andra aktörer. Biblioteken ska också ge plats för kommuninvånarnas eget skapande.

Nr 11

Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (FP); ”Året om på Almenäs”

2014-11-24 Dnr 2014/KS0292 299

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Morgan Hjalmarsson har till Kommunfullmäktiges sammanträde den 20 mars 2014 lämnat en motion om ”Året om på Almenäs”. Motionären föreslår att Kommunfullmäktige skall besluta att uppdra åt Lokalförsörjningsnämnden att renovera och bygga till kafébyggnaden på Almenäs i enlighet med motionens intentioner.

Lokalförsörjningsnämnden och Fritids- och folkhälsonämnden har yttrat sig över motionen.

Lokalförsörjningsnämnden tillstyrker under förutsättning att hyresgästen kan acceptera och garantera den nya hyran. Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker den del av motionen som berör renovering och utbyggnad för kafé-, restaurang- och konferensverksamhet i huvudbyggnaden och annexet. Därutöver anser nämnden att en utredning bör göras om restaurering av parkeringen.

Lokalförsörjningsnämnden har i sitt förslag till budget för 2015 redovisat en utgift på 6,1 mnkr för att bygga om anläggningen för att göra det möjligt för en utökning av verksamheten i överensstämmelse med motionärens intentioner.

Lokalförsörjningsnämnden har i sitt yttrande redogjort för de regler som gäller för extern uthyrning av verksamhetslokaler. Nämnden konstaterar: ”Hyran för en nyrenoverad kaférestaurang vid Almenäs bedöms ge ett sort negativt resultat under många år”.

Motionären skriver att investeringen bedöms kunna finansieras fullt ut genom påslag på hyran och då inte skulle innebära någon kostnad för kommunen. Lokalförsörjningsnämndens yttrande visar att detta tyvärr inte är fallet. En om- tillbyggnad skulle medföra att kommunen fick ökade kostnader.

Kommunstyrelsen finner att dessa ekonomiska realiteter medför att det inte är försvarbart att genomföra motionärens förslag.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås.

Mot beslutet reserverar sig Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (FP), Marie Fridén (M), Kerstin Hermansson (C) samt Hans Gustavsson (KD) till förmån för Morgan Hjalmarssons alternativa förslag (bilaga).

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén
Kommunalråd

Christer Johansson
Ekonomichef

Alternativ skrivelse

Till Kommunfullmäktige

Svar på motion av Morgan Hjalmarsson med rubriken ”Året om på Almenäs”

Morgan Hjalmarsson har till Kommunfullmäktiges sammanträde den 20 mars 2014 lämnat en motion om ”Året om på Almenäs”. Motionären föreslår att Kommunfullmäktige skall besluta att uppdra åt Lokalförvaltningsnämnden att renovera och bygga till kafébyggnaden på Almenäs i enlighet med motionens intentioner.

Lokalförvaltningsnämnden och Fritids- och folkhälsonämnden har yttrat sig över motionen.

Lokalförvaltningsnämnden tillstyrker under förutsättning att hyresgästen kan acceptera och garantera den nya hyran. Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker den del av motionen som berör renovering och utbyggnad för kafé-, restaurang- och konferensverksamhet i huvudbyggnaden och annexet. Därutöver anser nämnden att en utredning bör göras om restaurering av parkeringen.

Lokalförvaltningsnämnden har i sitt förslag till budget för 2015 redovisat en utgift på 6,1 mnkr för att bygga om anläggningen för att göra det möjligt för en utökning av verksamheten i överensstämmelse med motionärens intentioner.

Som Lokalförvaltningsnämnden konstaterar är Almenäsområdet viktigt för Borås Stad. Områdets värde för bad och rekreation får inte underskattas. Det finns ett stort värde i att det på området finns servering med tillhörande verksamhet.

Borås Stad äger området med tillhörande fastighet. För att det ska gå att bedriva näringsverksamhet på platsen året om krävs renoveringar och investeringar. Det krävs redan idag grundläggande investeringar för att bland annat ordna tillgängligheten och köksutrustningen.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls.

KOMMUNSTYRELSEN

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Utdrag ur protokoll 2014-03-20

Bilaga till § 30 Anmälningsärenden

2014-03-20

”Motion; Året om på Almenäs!

Almenäs, denna vackra badplats vid Öresjös södra strand, är mycket uppskattad bland boråsarna. Fina bryggor, bra möjligheter att sola och fina möjligheter till rekreation. Dessutom finns det möjligheter till fotboll, volleyboll och brännboll. De fina dagarna på våren och sommaren är det mycket folk på plats. Området och badplatsen är också tillgänglighetsanpassat, så även våra kommuninvånare med rörelsehinder kan använda området.

Men det är inte bara sol och bad på Almenäs. Möjligheten finns också att åka en tur med MS Svanen, ett litet fartyg med över 100 år på nacken. Då får man möjlighet att se Öresjös stränder från vattnet, och ombord kan besökarna bjudas på fika eller någon enklare mat. Närheten till Rya åsar är också en attraktion för boråsarna och besökande turister.

På området finns en byggnad som inrymmer en restaurang och kafé. Verksamheten är öppen från maj till augusti, men det finns potential att utöka säsongen till helårsverksamhet. Det är dock beroende av att fastigheten renoveras och byggs till. I dagsläget lever köket inte upp till de krav som ställs, och fastigheten i sig behöver en allmän förbättring. Dessutom behöver parkeringen asfalteras, då den är undermålig i dagsläget.

För att möjliggöra verksamhet året runt krävs renovering och tillbyggnad av inglasad veranda mot sjön. Plan två måste möjliggöra konferenser för att det ska bli attraktivt att driva verksamheten året runt. På området finns också ett annex som så småningom skulle kunna användas i en verksamhet. Investeringen bedöms kunna finansieras fullt ut genom påslag på hyran, varför investeringen inte innebär någon kostnad för kommunen.

Mot bakgrund av ovan yrkar jag att Kommunfullmäktige beslutar att

Uppdra åt Lokalförvaltningsnämnden att renovera och bygga till kafébyggnaden på Almenäs i enlighet med motionens intentioner

För Folkpartiet Liberalerna
Morgan Hjalmarsson”

Remissvar

Från Lokalförvaltningsnämnden
Till Kommunstyrelsen

Motion: Året om på Almenäs!

Nämndens beslut

Lokalförvaltningsnämnden tillstyrker motionen gällande ”Året om drift på Almenäs” under förutsättning att Hyresgästen kan acceptera och garantera den nya hyran.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Lokalförvaltningsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen ”Året om på Almenäs”, där motionären föreslår att restaurangbyggnaden vid Almenäsvägen 48 (Ryda 1:7) genomgår en större renovering samt byggs till med en veranda.

Nämnden instämmer i beskrivningen av den vackra naturen och möjligheterna till ett rikt fritidsliv i området och håller med om att det finns behov av en modernisering av kaffeköket. Utöver köksutrustning behöver också toaletter och entréer tillgänglighetsanpassas. Det föreslås också en upprustning av det övre planet för att det skall kunna anordnas konferenser vilket skulle ge anläggningen underlag för aretruntbruk. Detta är fullt möjligt men fordrar samtidigt att en hiss installeras. Detta är fastighetsekonomiskt mycket tveksamt.

I motionen görs bedömningen att investeringen i huset skall kunna finansieras genom en högre hyra och att det på så sätt inte skulle belasta kommunens ekonomi. Hyressättningen för en lokal som hyrs ut på marknaden bestäms inte som vid internuthyrning efter objektets kostnader, utan sätts marknadsmässigt. Hyran för en nyrenoverad kafferestaurang vid Almenäs bedöms ge ett stort negativt resultat under många år. För att det ska vara tillåtet enligt Kommunallagen måste hyran för näringsidkaren täcka samtliga kostnader så som kapital, drift och administrationskostnader. Nämnden har trots dessa frågetecken som måste utredas, för avsikt att ta med ett förslag i 2015 års investeringsbudget. Almenäsområdet är viktigt för Borås Stad och att det finns ett behov av någon form av serveringsställe på platsen.

Lokalförvaltningsnämnden kommer att förslå i investeringsplanen för 2015 att det avsätts medel för en upprustning av Almenäs.

Nämndens yttrande i sin helhet

Lokalförvaltningsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen "Året om på Almenäs", där motionären föreslår att restaurangbyggnaden vid Almenäsvägen 48 (Ryda 1:7) genomgår en större renovering samt byggs till med en veranda.

Nämnden instämmer i beskrivningen av den vackra naturen och möjligheterna till ett rikt fritidsliv i området och håller med om att det finns behov av en modernisering av kaffeköket. Utöver köksutrustning behöver också toaletter och entréer tillgänglighetsanpassas. Det föreslås också en upprustning av det övre planet för att det skall kunna anordnas konferenser vilket skulle ge anläggningen underlag för åretruntbruk. Detta är fullt möjligt men fordrar samtidigt att en hiss installeras. Detta är fastighetsekonomiskt mycket tveksamt.

I motionen görs bedömningen att investeringen i huset skall kunna finansieras genom en högre hyra och att det på så sätt inte skulle belasta kommunens ekonomi. Hyressättningen för en lokal som hyrs ut på marknaden bestäms inte som vid internuthyrning efter objektets kostnader, utan sätts marknadsmässigt. Hyran för en nyrenoverad kafferestaurang vid Almenäs bedöms ge ett stort negativt resultat under många år. För att det ska vara tillåtet enligt Kommunallagen måste hyran för näringsidkaren täcka samtliga kostnader så som kapital, drift och administrationskostnader. Nämnden har trots dessa frågetecken som måste utredas, för avsikt att ta med ett förslag i 2015 års investeringsbudget. Almenäsområdet är viktigt för Borås Stad och att det finns ett behov av någon form av serveringsställe på platsen.

Lokalförvaltningsnämnden kommer att förslå i investeringsplanen för 2015 att det avsätts medel för en upprustning av Almenäs.

Lokalförvaltningsnämnden beslutar att tillstyrka motionen gällande "Året om drift på Almenäs" under förutsättning att Hyresgästen kan acceptera och garantera den nya hyran.

LOKALFÖRSÖRJNINGSNÄMNDEN

Falco Guldenpfennig   Lars Nordin
Ordförande   Förvaltningschef

2014-08-14

Från Fritids- och folkhälsonämnden
Till Kommunstyrelsen

Yttrande över motion "Året om på Almenäs!"

Nämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker den del av motionen som berör renovering och utbyggnad för café-, restaurang-, och konferensverksamhet i huvudbyggnaden samt annexet.

Nämnden anser dock att en utredning bör göras angående restaurering och utökning av parkeringen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Fritids- och folkhälsonämnden har fått möjlighet att yttra sig om Motionen: Året om på Almenäs!

Nämnden ställer sig positiv till att möjliggöra renovering och utbyggnad av Almenäs huvudbyggnad och annex för helårsverksamhet för café-, restaurang- och konferensverksamhet.

Parkeringen är idag undermålig och bör förbättras. Hän-syn måste dock tas till att delar av parkeringen ligger i det område som anges som översvämningssområdet för Viskan. Området är delvis sankt under gruslagren och restaurering av parkeringen måste göras utefter detta. Vid utökad café- och restaurangverksamhet på Almenäs bör en utökning av parkeringen göras.

Dagens sophantering är placerad "i hjärtat" av Almenäs-området och förstör intrycket både för café- och badplatsbesökare. En ny inhägnad placering bör diskuteras.

Nämndens yttrande i sin helhet

Fritids- och folkhälsonämnden har fått möjlighet att yttra sig om Motionen: Året om på Almenäs!

Nämnden ställer sig positiv till att möjliggöra helårsverksamhet för den café- och restaurangverksamhet som idag finns i huvudbyggnaden på Almenäs. Även ombyggnad av övervåningen för framtida konferensverksamhet är positiv. Annexet intill huvudbyggnaden som idag i det närmaste är helt oanvänd bör självklart användas i verksamheten.

Parkeringen är idag undermålig och bör förbättras. Dock ligger delar av parkeringen i det område som anges som översvämningssområde för Viskan. Området är under de

många gruslagren sankt, vilket gör att marken emellanåt rör på sig. Det är därför inte lämpligt att asfaltera åtminstone denna del av parkeringen. Det är inte heller lämpligt att lägga på ytterligare lager grus utan att först gräva ur den sankta marken.

Parkeringen används till allra största delen av badgäster. Det är därför inte lämpligt att bekosta restaureringen av densamma med påslag av hyran för caféägaren.

Vid varma sommandagar är parkeringen mer än full av bilburna besökare. Av den anledningen bör man se över möjligheten att utöka parkeringen något, eventuellt i det område öster om parkeringen som tidigare var kolonilotter och som nu ligger i träda.

Man bör även se över de platser som idag använts för sophantering m.m. Idag är både badplatsens miljöstation och caféets egna soptunnor placerade ”i hjärtat” av hela Almenäsområdet och förstör därmed intrycket vid besök på området. En ny plats bör avsättas och inhägnas för sophantering.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen är positiv till att förbättra möjligheterna till café- och restaurangverksamhet året om på Almenäs. Besöken på Almenäs café innebär förhoppningsvis också fler besökare i hela Almenäsområdet. Vi uppmuntrar alla förbättringar som kan leda till fler besökare på anläggningar, samt naturnära utomhusmiljöer i stort.

Konsekvenser

Dagens parkering är vid varma sommandagar fullbelagd. Vid en utökad café- och restaurangverksamhet bör man se på möjligheter att utöka parkeringen, ev i det område öster om befintlig parkering där det tidigare varit kolonilotter.

Parkeringen ligger idag delvis i det området som anges som översvänningsområde för Viskan. Området är sankt och rör emellanåt på sig. Det är därför inte lämpligt att asfaltera åtminstone denna del av parkeringen. Inte heller bör man lägga på ytterligare gruslager utan att först gräva ur den sankta marken.

FRITIDS- OCH FOLKHÄLSONÄMNDEN

Cecilia Andersson Tommy Jingfors
Ordförande Förvaltningschef

Från Fritids- och folkhälsonämnden

Protokollsutdrag 2014-08-28

§ 101 Yttrande över motion ”Året om på Almenäs!”

Fritids- och folkhälsonämnden har fått möjlighet att yttra sig om Motionen: Året om på Almenäs!

Nämnden ställer sig positiv till att möjliggöra renovering och utbyggnad av Almenäs huvudbyggnad och annex för helårsverksamhet för café-, restaurang- och konferensverksamhet.

Parkeringen är idag undermålig och bör förbättras. Hänsyn måste tas till att delar av parkeringen ligger i det område som anges som översvänningsområde för Viskan. Området är delvis sankt under gruslagren och restaurering av parkeringen måste göras utefter detta. Vid utökad café- och restaurangverksamhet på Almenäs bör en utökning av parkeringen göras. Parkeringen används till allra största delen av badgäster. Det är därför inte lämpligt att bekosta restaureringen av densamma med påslag av hyran för caféägaren.

Dagens sophantering är placerad ”i hjärtat” av Almenäsområdet och förstör intrycket både för café- och badplatsbesökare. En ny inhägnad placering bör diskuteras.

Beslut

Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker den del av motionen som berör renovering och utbyggnad för café-, restaurang-, och konferensverksamhet i huvudbyggnaden samt annexet.

Nämnden anser dock att en utredning bör göras angående restaurering och utökning av parkeringen.

Vid protokollet
Malin Andersson

Nr 12

Svar på motion av Sara Degerman Carlsson (KD); Borås Stad – en arbetsgivare som tar ansvar

2014-11-24 Dnr 2011/KS0709

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Sara Degerman Carlsson (KD) har vid kommunfullmäktiges möte den 20 oktober 2011 i ovan rubricerade motion föreslagit att Arbetslivsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett systematiskt strukturerat arbete med målsättning att öka anställning av personer med funktionshinder i hela Borås Stad. Utredningen ska prioritera unga med fysiska, psykiska eller intellektuella funktionshinder, då denna grupp har mest att vinna på ett minskat utanförskap.

Motionen har remitterats till Arbetslivsnämnden som ställer sig positiv till motionen. Arbetslivsnämnden har redan ett uppdrag att arbeta för personer med funktionsnedsättning och möjligheterna till ett arbete inom Borås stad samtidigt som nämnden redan har prioritet på ungdomar.

Det är dock först efter omorganisationen 1 januari 2011, då Arbetslivsnämnden bildades, som Borås Stad så tydligt fört samman alla delar i kommunen som verkar för arbete åt funktionsnedsatta. Detta gör att det nu finns kompetens, kraft och möjligheter att utveckla det som motionen beskriver.

Sedan Arbetslivsnämnden bildades 2011 har nästan dubbelt så många personer med funktionsnedsättning fått arbete i Borås Stad, totalt har 371 personer med funktionsnedsättning (enligt arbetsförmedlingens definition) ett arbete i Borås Stad (2014-05-20).

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls.

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén
KommunalrådPer Olsson
Personalchef

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Utdrag ur protokoll 2011-10-20

Bilaga till § 128 Anmälningssärenden

2011-10-20

”Motion; Borås Stad – en arbetsgivare som tar ansvar!

Att leva med ett funktionshinder innebär att möta livet med andra förutsättningar. I goda tider minskar arbetslösheten, men det fortsätter att vara svårt för personer med fysiska, psykiska eller intellektuella funktionshinder att komma från bidragsberoende till egen försörjning. Detta är ovärdigt vårt samhälle och ett slöseri med mänskliga resurser. Min erfarenhet av samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och rehabilitering är tyvärr att Borås Stad som arbetsgivare inte är en förebild vad det gäller att anställa personer med funktionshinder, utan istället raka motsatsen.

Privata företag som t ex ICA har särskilda program för arbetsprövning och anställning av funktionshindrade. Borås Stad, med ett brett utbud av olika former av arbeten, ska kunna göra detsamma. Där har Västra Götalandsregionen utarbetat en modell för anställning av personer med funktionshinder som Borås Stad kan ta lärdom av.

Vi kristdemokrater värnar om alla människors delaktighet i samhället. Varje medborgare ska kunna delta utifrån sin egen förmåga och på så sätt bidra till skapandet av den goda staden Borås. Vi kristdemokrater anser även att alla människor har unika egenskaper som kan bidra till samhällets utveckling. För att åstadkomma detta kan en framgångsfaktor vara ett strukturerat och tydligt samarbete mellan t ex Vuxenhabilitering, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Målet bör vara att öka antalet anställningar av personer med funktionshinder i alla nämnder och förvaltningar, men uppdraget kan med fördel utföras av

Arbetslivsnämnden som har goda kunskaper i frågan och idag arbetar med arbetsprövning samt arbetsrehabilitering.

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunfullmäktige besluta:

- Att Arbetslivsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett systematiskt strukturerat arbete med målsättning att öka anställning av personer med funktionshinder i hela Borås Stad. Utredningen ska prioritera unga med fysiska, psykiska eller intellektuella funktionshinder, då denna grupp har mest att vinna på ett minskat utanförskap.

Sara Degerman-Carlsson (KD)”

Från Stadskansliet

Remissammanställning

2014-10-21

Motion: Borås Stad – en arbetsgivare som tar ansvar

Inkomna yttranden i sammanfattning

Arbetslivsnämnden

Nämndens yttrande i sammanfattning

Arbetslivsnämnden har redan ett uppdrag att arbeta för personer med funktionsnedsättning möjligheter till ett arbete inom Borås Stad, nämnden har redan en prioritet på ungdomar, så motionen ligger helt i linje med Nämndens/Förvaltningens uppdrag. Dock är det först efter omorganisationen som trätt i kraft 1/1-2011, då Arbetslivsnämnden bildades, som Borås Stad så tydligt fört samman alla delar i kommunen som verkar för arbete åt funktionsnedsatta, detta gör att det finns kompetens, kraft och möjligheter att utveckla det som motionen beskriver.

Nämndens yttrande i sin helhet

Arbetslivsnämnden delar uppfattningen om att personer med funktionsnedsättning har svårt att komma till anställningar i Borås Stad inom ramen för våra ordinarie arbetsuppgifter.

Många med funktionsnedsättning far även illa i vårt samhälle idag, genom att välfärdssystemen ändras, och kommer man inte i arbete hamnar man ofta förr eller senare i kommunernas ansvar, genom samhällets yttersta skyddsnet, försörjningsstöd.

En av anledningarna till att Borås blev årets ungdomskommun 2010 var vårt aktiva arbete för våra unga med funktionsnedsättning. Under 2011 har Arbetslivsnämnden fortsatt arbetet med att bereda fler personer med funktionsnedsättning i arbete, jämfört med 2010 har vi ca 50 personer fler i anställning med funktionsnedsättning totalt om vi räknar samman anställning med lönebidrag, OSA, trygghets och utvecklingsanställningar.

Vi ser ändå en stor potential i att kunna utveckla vårt arbetssätt ännu mer, samt att bygga en bättre samverkan med Borås Stads övriga förvaltningar, alla har ett ansvar i detta arbete. Vi måste se personer med funktionsnedsättning som den resurs dom är, och allt det dom kan bidra

med i vårt dagliga arbete ute i kommunen, och som en naturlig del av vår verksamhet.

Arbetslivsnämnden kommer även att arbeta aktivt enligt Kommunstyrelsebeslut 2009:

”Kommunstyrelsen beslöt att förvaltningen där den lönebidragsanställda arbetar ska betala den del av lönen som överstiger 16 700 kr. Personer som inte längre har rätt till lönebidrag ska anses som ordinarie personal, och hela lönekostnaden överförs till förvaltningen”

Detta innebär att Arbetslivsnämnden tar lönekostnader under en begränsad tid dock högst 12 månader och personerna ska sedan ingå i den ordinarie arbetskraften och finansieras som övrig personal. Detta gör att vi frigör lönedel på Arbetslivsförvaltningen för att bereda jobb för fler med funktionsnedsättning.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Lars-Åke Johansson	Dag Forsström
Ordförande	Förvaltningschef

Nr 13

Svar på motion av Bengt Wahlgren (FP); Låga hyror motverkar bostadssegregationen

2014-11-10 Dnr 2013/KS0185 270

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Bengt Wahlgren (FP) har den 19 februari 2013 inlämnat rubricerade motion.

I motionen föreslås att Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att administrera ett forskningsprojekt med målet att producera hyreslägenheter av modern och rimlig standard till ett lågt pris.

Följande yttranden har inkommit:

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden tillstyrker motionen. Frågeställningen kommer att studeras inom det pågående arbetet "Partnerskap för hållbar stadsutveckling med en stadsdel som" laboratorium. Motionen ligger i linje med detta arbete och ska redovisas 2015.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar tillsammans med Högskolan Borås, SP och Borås Energi och Miljö i ett forskningsprojekt som just startat och skall pågå under två år. Forskningsprojektet handlar om att studera stadsförnyelsefrågor av stadsdelen Norrby ur ett helhetsperspektiv. Syftet är att dels ta fram underlagsmaterial till stadsförnyelsen och utbyggnadsfrågor samt att försöka "bygga" ny kunskap som kan bli generellt tillämpbar för andra liknande planeringsfall. I Borås eller på andra orter.

Inom detta plattformssamarbete ingår ett mycket viktigt arbetspaket just om byggkostnader. Komplettering av bebyggelsen på Norrby måste ske till rimliga kostnader för att underlätta social integration. Detta är en mycket stor utmaning i projektet. Att planera för en attraktiv boendemiljö eller livsmiljö som går att bygga till rimliga kostnader. Detta arbete kommer att ske i samarbete med Högskolan och projektutvecklare/byggare. I sammanhanget kan särskilt nämnas att AB Bostäder, Skanska, RO-gruppen och Fristad Bygg spontant meddelat intresse för att bidra till kunskapsutvecklingen.

AB Bostäder

Styrelsen delar motionärens synpunkter om att dagens hyresproduktion har höga kostnader. Styrelsen tycker därför att det vore bra att med hjälp av ett forskningsprojekt belysa alla de faktorer som leder till den höga kostnaden.

Fristadbostäder AB

Fristadbostäder AB:s styrelse anser inte att Samhällsbyggnadsnämnden behöver belastas med mer administration. De bör istället fokusera på snabb och effektiv andläggning av byggärenden.

Allmännyttans intresseorganisation SABO driver redan stora rikstäckande projekt i just det här syftet. Politiker på riksplanet driver utredningar kring samma tema. Det är svårt att se vad ett forskningsprojekt inom Borås Stad skulle kunna tillföra ytterligare i detta ärende.

AB Sandhultsbostäder

Ej svar

AB Toarpshus

Ej svar

Viskaforshem AB

Avstyrker motionen.

Wahlgrens förslag är för närvarande ej möjligt. Sverige har fjärde största byggkostnaden i EU.

Kommunstyrelsen anser att motionären tar upp en angelägen fråga för att skapa attraktiva och hållbara stadsdelar. Samhällsbyggnadsnämnden bör medverka i lämpliga forskningsprojekt som syftar till att nå social hållbarhet och lägre boendekostnader.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen förklarar besvarad.

Mot beslutet reserverar sig Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (FP), Marie Fridén (M), Falco Guldenpfening (KD) och David Hårsmar (C) till förmån för Morgan Hjalmarssons yrkande.

Vidare reserverar sig Patric Silfverklina (SD) till förmån för Morgan Hjalmarssons yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN

Tom Andersson	Bengt Himmelmann
Kommunalråd	Samhällsplaneringschef

Alternativt förslag

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Bengt Wahlgren (FP); Låga hyror motverkar bostadssegregationen

Bengt Wahlgren (FP) har den 19 februari 2013 inlämnat rubricerade motion.

I motionen föreslås att Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att administrera ett forskningsprojekt med målet att producera hyreslägenheter av modern och rimlig standard till ett lågt pris.

Följande yttranden har inkommit:

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden tillstyrker motionen. Frågeställningen kommer att studeras inom det pågående arbetet "Partnerskap för hållbar stadsutveckling med en stadsdel som" laboratorium. Motionen ligger i linje med detta arbete och ska redovisas 2015.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar tillsammans med Högskolan Borås, SP och Borås Energi och Miljö i ett forskningsprojekt som just startat och skall pågå under två år. Forskningsprojektet handlar om att studera stadsförnyelsefrågor av stadsdelen Norrby ur ett helhetsperspektiv. Syftet är att dels ta fram underlagsmaterial till stadsförnyelsen och utbyggnadsfrågor samt att försöka "bygga" ny kunskap som kan bli generellt tillämpbar för andra liknande planeringsfall. I Borås eller på andra orter.

Inom detta plattformssamarbete ingår ett mycket viktigt arbetspaket just om byggkostnader. Komplettering av bebyggelsen på Norrby måste ske till rimliga kostnader för att underlätta social integration. Detta är en mycket stor utmaning i projektet. Att planera för en attraktiv boendemiljö eller livsmiljö som går att bygga till rimliga kostnader. Detta arbete kommer att ske i samarbete med Högskolan och projektutvecklare/byggare. I sammanhanget kan särskilt nämnas att AB Bostäder, Skanska, RO-gruppen och Fristad Bygg spontant meddelat intresse för att bidra till kunskapsutvecklingen.

AB Bostäder

AB Bostäders styrelse tillstyrker motionen. De konstaterar även att hyresnivån i det befintliga beståndet uppgår till eller överstiger i många fall den nivå motionären föreslår.

Styrelsen delar motionärens synpunkter om att dagens hyresproduktion har höga kostnader. Styrelsen tycker därför att det vore bra att med hjälp av ett forskningsprojekt belysa alla de faktorer som leder till den höga kostnaden.

Fristadbostäder AB

Fristadbostäder AB:s styrelse anser inte att Samhällsbyggnadsnämnden behöver belastas med mer administration. De bör istället fokusera på snabb och effektiv handläggning av byggärenden.

Allmännyttans intresseorganisation SABO driver redan stora rikstäckande projekt i just det här syftet. Politiker på rikspanet driver utredningar kring samma tema. Det är svårt att se vad ett forskningsprojekt inom Borås Stad skulle kunna tillföra ytterligare i detta ärende.

AB Sandhultsbostäder

Ej svar

AB Toarpshus

Ej svar

Viskafors hem AB

Avstyrker motionen

Wahlgrens förslag är för närvarande ej möjligt. Sverige har fjärde största byggkostnaden i EU.

Kommunstyrelsen anser att motionären tar upp en fråga som är viktig att utreda för att vi framgent ska kunna bygga attraktiva och hållbara stadsdelar. Genom djupare forskning kan de faktorer som leder till höga kostnader vid hyresrättsproduktion belysas. I en tid då vi ser behov av ökad nybyggnation, är det viktigt att vi även producerar bostäder med lägre hyressättning.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls

KOMMUNSTYRELSEN

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Protokollsutdrag 2013-02-21

Bilaga till § 16 Anmälningsärenden

”Motion; Låga hyror motverkar bostadssegregationen

För närvarande pågår planeringen av ett nytt bostadsområde på Nedre Norrby, där bostäder med hyresrätt också kan bli aktuella. Dagens bostadsproduktion har tyvärr mycket höga kostnader, vilket naturligtvis medför höga hyreskostnader.

Det vore från bl a demokratisk och social synpunkt synnerligen olyckligt om man vid planeringen av detta nya bostadsområde, utan vidare accepterade de höga hyrorna (ca 9 000 kr per månad för en trerumslägenhet på ca 75 kvadratmeter), vilket skulle förstärka den besvärande bostadssegregation som har drabbat de flesta svenska städer – även Borås.

En förbättring av den problematiska bostadssituationen skulle kunna nås om Kommunfullmäktige beslutade att ge Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att administrera ett forskningsprojekt med målet att producera hyreslägenheter av modern och rimlig standard till ett lågt pris, förslagsvis ca 6 000 kr per månad för en trerumslägenhet på ca 75 kvadratmeter.

Samarbetspartners i detta projekt skulle kunna vara SP, Högskolan i Borås samt representanter för byggvarubranschen, byggnadsproduktionen och den s k allmännyttan. I detta projekt bör också Borås Stad sträva efter samverkan med och stöd från staten.

Jag föreslår alltså

att Kommunfullmäktige uppdrar åt Samhällsbyggnadsnämnden att administrera ett forskningsprojekt enligt tankarna i denna skrivelse.

Borås 2013-02-19

Bengt Wahlgren
Folkpartiet liberalerna”

Nr 14

Svar på motion av Ida Legnemark (V); Whistleblower-funktion i Borås Stad

2014-12-15 Dnr 2013/KS0539 119

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Ida Legnemark (V) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2013-08-22 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås att Borås Stad utreder frågan om inrättandet av en så kallad whistleblowerfunktion, med vilket menas en anonym inrapporteringskanal för misstankar om olika former av oegentligheter och brottslighet inom Borås Stads organisation.

Under 2013 beslöt Kommunstyrelsen tillsätta en arbetsgrupp för att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet vid upphandling. De har i sitt arbete inkluderat frågan om en whistleblowerfunktion. I arbetsgruppens slutliga PM (2012/KS0604) som lades fram till Kommunstyrelsen den 15 december 2014 ställer sig arbetsgruppen positiva till att inrätta en anonym inrapporteringskanal. Upprättandet av en visselblåsarfunktion markerar att Borås Stad inte accepterar korruption samt uppmuntrar medarbetarna att våga slå larm. Det är dock viktigt betonar arbetsgruppen, att säkerställa det juridiska kring en sådan funktion, exempelvis anonymitetsskyddet.

Arbetsgruppen föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda inrättandet av såväl en inrapporteringskanal som ett kunskapscentrum som har möjlighet att arbeta med frågorna kring oegentligheter, korruption och ekonomisk brottslighet.

Motionens intentioner sammanfaller med ovan beskrivet ärende, varför motionen härmed anses besvarad och beslut i frågan tas i ärende 2012/KS0604.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen anses besvarad.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Christer Johansson

Ekonomichef

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar
Utdrag ur protokoll 2013-08-22

Bilaga till § 92 Anmälningsärenden

”Motion; Whistleblower-funktion i Borås Stad

Whistleblowers (visslare) är personer som väljer att säga ifrån för att uppmärksamma och på så sätt motverka oegentligheter inom den egna organisationen, inte sällan med risk att drabbas av olika former av repressalier. Först på senare tid har organisationer börjat utforma system för att skydda visslarna. Inom privat sektor är funktionen inte helt ovanlig. Efter Enron-skandalen 2001 restes snabbt krav på större möjligheter för anställda att slå larm om oegentligheter på chefsnivå samt om förhållanden som kan innebära hot mot liv och hälsa. Modellen fick spridning och tillämpas nu obligatorisk bland exempelvis bolag i USA.

I spåren av den stora mutskandalen blev Göteborgs Stad förra året första kommun i Sverige att inrätta en whistleblower-funktion. Numera kan alla anställda anonymt eller öppet vända sig till ett advokatkontor för vidare utredning av eventuella oegentligheter. Tanken från stadens sida är att informationen till den nya instansen främst bör beröra frågor kopplade till grövre oegentligheter så som mutbrott, förskingring eller andra tjänstefel som kan ge fängelsestraff, utförda av chefer eller andra nyckelpersoner.

Det finns inga skäl att anta att Borås Stad skulle skilja sig mot alla andra större organisationer. Även i vår kommun finns naturligtvis en potentiell risk att anställda väljer att avstå från visslandet så länge anonymiteten inte kan säkerställas.

- Därför yrkar jag:
att Borås Stad utreder frågan om inrättandet av en whistleblower-funktion

Ida Legnemark (V)”

Vänsterpartiet

Nr 15

Svar på motion av Patrik Cerny (FP); Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

2014-11-24 Dnr 2014/KS0108 738

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Patrik Cerny har till Kommunfullmäktiges sammanträde den 16 januari 2014 lämnat rubricerade motion. Följande har yttrat sig över motionen: Samtliga stadsdelsnämnder, Fritids- och folkhälsonämnden, Tekniska nämnden, Centrala Pensionärsrådet, Kommunala Funktionshinderrådet. Yttrandena biläggs.

Remissvaren torde kunna sammanfattas med att alla anser att ett ökat användande av broddar vore en positiv utveckling. Däremot är samstämmigheten mindre vad gäller sättet eller omfattningen av kommunens engagemang i frågan. Dessutom efterlyses ytterligare beslutsunderlag i själva sakfrågan och om vem som skall ansvara för insatserna.

Kommunstyrelsen håller med motionären i slutsatsen att det inte är orimligt att tro att broddar skulle vara en samhällsekonomiskt lönsam affär. Med detta som utgångspunkt bör frågan utredas vidare men Kommunstyrelsen förordar en annan praktisk lösning på detta än vad motionären föreslår.

Det är stadsdelsnämnder som ansvarar för äldreomsorg medan Fritids- folkhälsonämnden ansvarar för de generella folkhälsofrågorna. I detta fall förefaller det som lämpligt och praktiskt att frågan anförtros Fritids- och folkhälsonämnden. För detta talar även att det rör sig om fråga där hänsyn inte behöver tas till eventuella lokaler skillnader i kommunen.

Frågan bör alltså utredas vidare. En del i detta fortsatta arbete kan vara att ta ställning till vilken ålderskategori som är mest aktuell. Det kanske även går att definiera målgruppen på ett annat sätt än som "ålderspensionärer". Som i andra fall handlar det även här om att ekonomiska resurser är begränsade. Ett antal praktiska frågor om hanteringen bör belysas liksom samarbete med andra intressenter. Även om det formella ansvaret läggs på Fritids- och folkhälsonämnden utesluter inte detta att det kan vara lämpligt med samarbete med andra berörda nämnder/förvaltningar i det praktiska arbetet.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fritids- och folkhälsonämnden får uppdrag att vidare utreda omfattning och inriktning för broddar till lämplig målgrupp i enhetlig med motions intentioner.

Motionen förklaras besvarad.

Mot beslutet reserverar sig Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (FP), Marie Fridén (M), Kerstin Hermansson (C) samt Hans Gustavsson (KD) till förmån för Morgan Hjalmarssons alternativa förslag (bilaga).

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén Christer Johansson
Kommunalråd Ekonomichef

Alternativt förslag

Till Kommunfullmäktige

Svar på motion av Patrik Cerny (FP): Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

Patrik Cerny har till Kommunfullmäktiges sammanträde den 16 januari 2014 lämnat rubricerade motion. Följande har yttrat sig över motionen: Samtliga stadsdelsnämnder, Fritids- och folkhälsonämnden, Tekniska nämnden, Centrala Pensionärsrådet, Kommunala Funktionshinderrådet. Yttrandena biläggs.

Remissvaren torde kunna sammanfattas med att alla anser att ett ökat användande av broddar vore en positiv utveckling. Däremot är samstämmigheten mindre vad gäller sättet eller omfattningen av kommunens engagemang i frågan. Dessutom efterlyses ytterligare beslutsunderlag i själva sakfrågan och om vem som skall ansvara för insatserna.

Kommunstyrelsen håller med motionären i slutsatsen att det är rimligt att tro att broddar skulle vara en samhälls-ekonomiskt lönsam affär. Med detta som utgångspunkt bör frågan utredas vidare men Kommunstyrelsen förordar en annan praktisk lösning på detta än vad motionären föreslår.

Det är stadsdelsnämnder som ansvarar för äldreomsorg medan Fritids- folkhälsonämnden ansvarar för de generella folkhälsofrågorna. I detta fall förefaller det som lämpligt och praktiskt att frågan anförtros Fritids- och folkhälsonämnden. För detta talar även att det rör sig om fråga där hänsyn inte behöver tas till eventuella lokaler skillnader i kommunen.

Även om det formella ansvaret läggs på Fritids- och folkhälsonämnden utesluter inte detta att det kan vara lämpligt med samarbete med andra berörda nämnder/förvaltningar i det praktiska arbetet.

Det är av betydelse att utformningen av initiativet inte leder till gynnande av en enskild broddtillverkare. I Göteborg fick nyligen 6 000 äldre göteborgare brev om att de kunde hämta ut gratis halkskydd. Tidigare har närmare 80 000 göteborgare fått samma brev. I brevet fanns dels en kupong, dels en lista över de drygt 50 affärer och apotek där göteborgarna kunde hämta ut sina broddar. Kommunstyrelsen anser att ett tillvägagångssätt likt Göteborgs, vore lämpligt.

Möjlighet att på kommunens bekostnad införskaffa broddar ska ges till alla invånare som är 65 år och äldre.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fritids- och folkhälsonämnden får uppdrag att erbjuda alla kommuninvånare med 65 plus gratis broddar.

Motionen bifalls.

KOMMUNSTYRELSEN

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Urdrag ut protokoll 2014-01-16

Bilaga till § 2 Anmälningsärenden

2014-01-16

”Motion; Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

Våra äldre idag är friskare än tidigare och lever också allt längre. Den medicinska utvecklingen har möjliggjort för de äldre att vara betydligt aktivare under sin ålderdom än vad som tidigare var möjligt. Den utvecklingen är mycket positiv!

Vad som däremot inte är lika positivt är att många äldre upplever otrygghet när de är ute och rör sig under den kallare delen av året. Vissa stannar till och med hemma av den anledningen att de är rädda för att ramla när de t ex skall gå och handla. Det får negativa konsekvenser för den individuella friheten, och för möjligheten till en aktiv och trivsamt ålderdom. Den fysiska aktivitet som det innebär att komma ut på en promenad kan i många fall vara avgörande för den äldres fysiska hälsa. Dessutom är det för den sociala samvarons skull viktigt att våga gå ut på stan, stöta på någon bekant och hålla sig ajour med vad som händer och sker.

Fallolyckorna står för en stor andel av skador som föranleder äldre att hamna inom sjukvården eller den kommunala omsorgen. Det är till och med så att fallolyckor är den vanligaste dödsorsaken för personer 65 år och äldre. Cirka en tredjedel av de äldre över 65 år som bor hemma råkar årligen ut för en fallolycka, med ibland mycket tragiska konsekvenser.

Jag vill bidra till att öka rörligheten bland de äldre, där deras trygghet att gå ut och få motion och social samvaro under vinterhalvåret förbättras, och föreslår därför att Borås Stad till sina invånare plus 65 år delar ut broddar utan kostnad.

Fria broddar skulle inte bara ge ovan nämnda positiva effekter på äldres hälsa och välbefinnande, utan också positiva samhällsekonomiska konsekvenser. I en rapport från Statens folkhälsoinstitut (2009) har det konstaterats att de direkta – såväl som de livskvalitetförsämrade kostnaderna är betydande vid äldres fallolyckor. Broddar skulle vara en åtgärd för att minska dessa kostnader, och är troligen en kostnadseffektiv åtgärd, sett ur ett större perspektiv. Det är inte orimligt att tro att broddar skulle vara en samhällsekonomiskt lönsam affär!

Mot bakgrund av ovan yrkar jag att Kommunfullmäktige beslutar att:

Uppdra åt Stadsdelsnämnd Öster, i samverkan med Väster och Norr, att erbjuda alla kommuninvånare med åldern 65 plus gratis broddar.

Patric Cerny (FP)”

Remissvar

Från Centrala Pensionärsrådet

2014-03-03

Motion: Broddar till ålderspensionärer!

Centrala pensionärsrådets beslut

Centrala pensionärsrådet har tagit del av motionen broddar till ålderspensionärer. Vid sammanträdet den 26 februari 2014 § 4 beslutade rådet att tillstyrka motionen. Pensionärsföreningarna i rådet har gemensamt inlämnat en skrivelse daterad 2013-11-28 där Borås kommun föreslås ge alla pensionärer gratis broddar/halkskydd. Denna skrivelse bifogas remissvaret.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Centrala pensionärsrådet

Från Kommunala funktionshinderrådet

2014-03-20

Motion: Broddar till ålderspensionärer!

Rådet tillstyrker motionen. Utifrån fallskyddsprevention, varför inte broddar även till personer med funktionsnedsättning?

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Kommunala funktionshinderrådet

Borås 2013-11-28

Från Centrala Pensionärsrådet

Sveriges Pensionärs Riksförbund avd 83 Borås angående broddar/halkskydd

Vi har uppmärksammat att Göteborgs kommun har erbjudit alla sina pensionärer gratis broddar/halkskydd och hemställer om att Borås kommun även ger alla pensionärer i Borås denna förmån.

Marianne Johansson
Ledamot SPFR

Rune Johansson
Ledamot PRO

Bengt Fridén
Ledamot SPF

Alf Svanberg
Ledamot SKPF

Margit Thorén
Ledamot Aktiva Seniorer

Från Fritids- och folkhälsonämnden

Protokollsutdrag 2014-04-03

§ 38 Motion avseende Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret: Patrik Cerny (FP)

Fritids- och folkhälsonämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen Broddar till ålderspensionärer! Motionären föreslår att alla personer i Borås som är 65 år och äldre erbjuds gratis broddar. Motivet är att öka äldres möjlighet till rörlighet, motion och social samvaro under vinterhalvåret.

Fritids- och folkhälsonämnden är positiva till motionens intentioner. Med hänsyn till det lidande och de stora ekonomiska kostnader som fallolyckor innebär måste detta arbete utvecklas vidare.

Borås är sedan 1998 certifierad som en säker och trygg kommun. Olycksfallsförebyggande verksamhet sker på en mängd olika sätt. Kommunen uppmuntrar och underlättar utevistelse genom tillgängliga, säkra och halkbekämpade promenadvägar, informerar om säkrare hemmiljö och är observant på mediciners betydelse när det gäller exempelvis fallolyckor.

Att kommunen förser pensionärer med gratis broddar är ingen garanti för ökad användning av dessa. Ett effektivare sätt att öka användningen av broddar är att skapa engagemang och förståelse hos gruppen äldre, för att broddar är viktiga att använda. Ett samarbete med pensionärsföreningar skulle kunna bidra till att öka användningen. Samverkan med frivilligorganisationer och hälso- och sjukvården är också viktigt i det skadeförebyggande arbetet. Detta förutsätter kostnadstäckning från Kommunfullmäktige.

Beslut

Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker intentionen i motionen Broddar till ålderspensionärer, men med hänsyn till kostnaderna bör frågan tas upp bland annat med frivilligorganisationer och hälso- och sjukvården för vidare diskussion.

Vid protokollet
Malin Andersson

Från Fritids- och folkhälsonämnden

Till Kommunstyrelsen

2014-03-19

Yttrande över Motion avseende Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

Nämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden tillstyrker intentionen i motionen Broddar till ålderspensionärer, men med hänsyn till kostnaderna bör frågan tas upp bland annat med frivilligorganisationer och hälso- och sjukvården för vidare diskussion.

Nämndens yttrande i sammanfattning

I en motion föreslås att samtliga pensionärer över 65 år i Borås kommun erbjuds gratis broddar. Kostnaden för förslaget har beräknats till nära 2 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att motionens intentioner tillstyrks, men med hänsyn till de höga kostnaderna, samt behovet av information och motivation bör erbjudandet till pensionärer ske i ett sammanhang. Frågan om broddar bör diskuteras med frivilligorganisationerna samt hälso- och sjukvården för att få in den i ett skadeförebyggande sammanhang och skapa delaktighet i målgruppen.

Nämndens yttrande i sin helhet

Fritids- och folkhälsonämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen Broddar till ålderspensionärer! Motionären föreslår att alla personer i Borås 65 år och äldre erbjuds gratis broddar. Motivet är att öka äldres möjlighet till rörlighet, motion och social samvaro under vinterhalvåret.

Förvaltningens överväganden

Kostnaden för att förse samtliga personer över 65 år i Borås med broddar uppskattas till nära 1,9 miljoner kronor. Inköpspriset har i beräkningen satts till 95 kr paret. Till detta kommer kostnader för distribution och information.

Baserat på rikstäckande olycksfallsstatistik från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har antalet halkolyckor i Borås som kräver kontakt med akutvården uppskattats till 90 per år. Sjukvårds- och andra samhällskostnader för dessa är svåra att beräkna men uppgifter från MSB anger kostnaden för en höftfraktur till ca 250 000 kr

och en annan typ av fallolycka till runt 80 000 kr. Eventuella vinster av ett framgångsrikt skadeförebyggande arbete delas av kommun och hälso- och sjukvården. En utökad verksamhet i form av fria eller subventionerade broddar borde därför delas mellan dessa.

Borås är sedan 1998 certifierad som en säker och trygg kommun. Detta innebär att kommunen arbetar systematiskt för att minska antalet olyckor och skador bland invånarna. I detta har frågor som säkerhet i hemmet och även broddanvändning varit väsentliga delar.

Olycksfallsförebyggande verksamhet sker på en mängd olika sätt. Kommunen uppmuntrar och underlättar utevistelse genom tillgängliga, säkra och halkbekämpade promenadvägar, informerar om säkrare hemmiljö och är observant på mediciners betydelse när det gäller exempelvis fallolyckor. Med hänsyn till det lidande och de stora ekonomiska kostnader som fallolyckor innebär måste detta arbete utvecklas vidare. Information och kunskap om hur man kan undvika halkolyckor är en viktig del av detta.

Konsekvenser

Att kommunen förser pensionärer med gratis broddar är ingen garanti för ökad användning av dessa. Ett effektivare sätt att öka användningen av broddar är att skapa engagemang och förståelse för att de är viktiga att använda hos gruppen äldre. Pensionärsorganisationer har mycket goda kontakter i och kunskap om målgruppen. De skulle kunna bidra till att öka användningen av broddar genom att bland annat informera om äldresäkerhet, användning av broddar och eventuellt sälja broddar till subventionerat pris och få utökad kommunalt bidrag för detta.

Kommunen anordnar träffar för nyblivna 80-åringar varje höst och vid dessa tillfällen kan information ges och broddar delas ut.

Den nya mötesplatsen för äldre i Simonsland kommer att erbjuda många möjligheter till samverkan mellan frivilligorganisationer, kommunen samt hälso- och sjukvården i det skadeförebyggande arbetet.

Bägge dessa förslag förutsätter kostnadstäckning från Kommunfullmäktige.

FRITIDS- OCH FOLKHÄLSONÄMNDEN

Cecilia Andersson Tommy Jingfors
Ordförande Förvaltningschef

2014-04-23

Från Stadsdelsnämnden Öster
Till Kommunstyrelsen

Remiss, motion: Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Öster beslutar att tillstyrka motionen ”Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret”.

Nämndens yttrande

Stadsdelsnämnden Öster har att yttra sig över motionen ”Broddar till ålderspensionärer! För ökad säkerhet under vinterhalvåret”. I motionen föreslås att kommuninvånare med åldern 65 plus, ska erbjudas gratis broddar. Motionären beskriver att många äldre personer upplever otrygghet när de är ute under den kallare delen av året, vilket bland annat inskränker den individuella friheten och den fysiska hälsan. Motionären menar att fria broddar även skulle kunna vara samhällsekonomiskt lönsamt.

Stadsdelsnämnden Öster ställer sig positiv till motionen, men förutsätter att kostnadsansvaret och kostnaden för gratis broddar måste utredas innan beslut tas. Möjligheten att samverka med Västra Götalandsregionen i detta ärende bör också prövas.

STADSDELSNÄMNDEN ÖSTER

Ulf Sjösten Inger Krefors
Ordförande Ställföreträdande tf Stadsdelschef

2014-04-29

Från Stadsdelsnämnden Norr

Svar på remiss Motion Broddar till ålderspensionärer

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Norr avstyrker motionen ”Broddar till ålderspensionärer” och översänder svaret till Kommunstyrelsen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Stadsdelsnämnden Norr har fått möjlighet att lämna synpunkter på en motion om broddar till ålderspensionärer. Nämnden anser att ett erbjudande om broddar utan kostnad skulle kunna medföra att fallolyckor bland äldre minskar. Nämnden anser dock att frågan ska hanteras av Fritids- och folkhälsonämnden samt att det behöver tillföras medel för ändamålet. Med utgångspunkt från detta avstyrker nämnden motionen.

Nämndens yttrande i sin helhet

Nämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter på en motion som gäller broddar till ålderspensionärer. Motionären framhåller att fallolyckor står för en stor andel av skador som leder till att äldre behöver sjukhusvård eller kommunala insatser. Motionären anser att fri tillgång till broddar skulle öka pensionärers rörlighet ute samt minska fallolyckorna.

Nämnden ser att fallolyckor är vanliga bland äldre och de leder till behov av sjukhusvård och insatser inom Borås Stads äldreomsorg. Tillgång till broddar borde leda till ökade möjligheter för äldre att röra sig ute och även bidra till färre fallolyckor utomhus vintertid. Många fallolyckor sker inomhus och ofta i det egna hemmet, men det gör det inte mindre viktigt att minska de fallolyckor som sker utomhus.

Att dela ut broddar utan kostnad medför åtminstone under flera år en ökad initialkostnad som gör att det inte finns ekonomiskt utrymme att utan ytterligare medel finansiera förslaget inom stadsdelsnämndernas budget.

Nämnden anser även att detta är en generell folkhälsofråga som i så fall bör hanteras av Fritids- och folkhälsonämnden och inte ses som en primär fråga för äldreomsorgen inom stadsdelsnämnderna.

Borås 2025 Ekologiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte innebära några ekologiska konsekvenser för Borås.

Borås 2025 Ekonomiskt perspektiv

Kostnaden för fria broddar ryms inte i nämndens nuvarande budget för äldreomsorgsverksamhet.

Borås 2025 Socialt perspektiv

Barn och unga

På vilket sätt berör beslutet barn och ungdomar nu eller i framtiden, direkt eller indirekt?

Beslutet kommer inte att påverka barn och ungdomar nu eller i framtiden.

Har barn och ungdomar som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sin mening?

Nej

Likabehandling

Jämställdhet och mångfald påverkas inte av ärendet.

Omvärldsperspektiv

Det finns ett antal kommuner som har infört gratis broddar till personer över 65 år, t ex Göteborgs Stad, Marks kommun, Nora kommun och Haninge kommun. Införandet har skett nyligen och erfarenheter kan inte dras från dessa kommuner.

Facklig samverkan

Information vid FSG, Förvaltningens samverkansgrupp, 2014-04-22.

Remissinstans

Lokala Pensionärsrådet i Stadsdelsnämnd Norr har på sitt möte 25 februari 2014 behandlat motionen. Pensionärsrådet är positivt till motionen och anser att den bör bifallas. Rådet är dock osäkert på i vilken omfattning möjligheten till fria broddar kommer att nyttjas.

STADSDELSNÄMNDEN NORR

Malin Carlsson (S)
Ordförande

Annika Andersson
Tf stadsdelschef

Från Stadsdelsförvaltningen Väster

Tjänsteskrivelse

2014-04-03

Yttrande över motionen ”Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret”

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Väster föreslås besluta:

1. Att avstyrka motionen.
2. Att upprättad tjänsteskrivelse översänds som Stadsdelsnämnden Västers yttrande till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I motionen hänvisar Patrik Cerny till att många äldre är rädda att falla och därmed inte tillbringar tid utomhus, vilket i sin tur leder till att de inte utövar vardagliga aktiviteter såsom exempelvis inköp. Fallolyckor är en orsak till att äldre avlider och att det därför vore kostnadseffektivt att satsa på gratis broddar till äldre personer över 65 år. Individerna har dock ett eget ansvar i att införskaffa de hjälpmedel som den enskilde behöver för att känna sig trygg i vardagen. Stadsdelsnämnden Väster föreslås avstyrka förslaget att erbjuda kommuninvånare med åldern 65 plus gratis broddar.

Yttrandet i sin helhet

I motionen hänvisar Patrik Cerny till att många äldre är rädda att falla och därmed inte tillbringar tid utomhus, vilket i sin tur leder till att de inte utövar vardagliga aktiviteter såsom exempelvis inköp. Promenaden kan vara avgörande för den fysiska hälsan. Fallolyckor är en orsak till att äldre avlider och att det därför vore kostnadseffektivt att satsa på gratis broddar till äldre personer över 65 år.

Att vistas utomhus även vintertid, att få ljus och möta vardagen utanför boendets väggar, är viktigt utifrån både möjligheten att ingå i det sociala sammanhanget, men även utifrån att dagens ljus minskar risken för benskörhet.

Att införskaffa broddar om man som individ känner sig otrygg/osäker då halkan kommer och vintern nalkas är en bra åtgärd som ger möjlighet till större säkerhet och trygghet vid vistelse utomhus. Dock är det inte kommunens ansvar att tillhandahålla broddar.

Fallolyckor sker på många olika sätt och i olika miljöer. Det ligger ett egenansvar i att säkra upp sin miljö samt att införskaffa hjälpmedel av olika slag som man behöver för att känna trygghet i sin vardag. Det kan handla om allt från broddar och reflexer till brandvarnare. Det finns information om äldresäkerhet som Kommunalförbundet SÄRF, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, arbetat fram för att förebygga olika typer av olyckor.

Stadsdelsförvaltningen Väster har bjudit in och använt sig av SÄRF:s medlemmars kunskap vid olika tillfällen såsom exempelvis Seniordagen 2013 för att informera om hur man kan förebygga olyckor.

Samverkan

Dialog på Pensionärsrådet 2014-02-05.

STADSDELSFÖRVALTNINGEN VÄSTER
Malin Aronsson
Stadsdelschef

Från Stadsdelsnämnden Väster

Protokollsutdrag 2014-04-29

§ 47

Yttrande över motionen ”Broddar till ålderspensionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret”

I motionen hänvisar Patrik Cerny till att många äldre är rädda att falla och därmed inte tillbringar tid utomhus, vilket i sin tur leder till att de inte utövar vardagliga aktiviteter såsom exempelvis inköp. Fallolyckor är en orsak till att äldre avlider och att det därför vore kostnadseffektivt att satsa på gratis broddar till äldre personer över 65 år. Individerna har dock ett eget ansvar i att införskaffa de hjälpmedel som den enskilde behöver för att känna sig trygg i vardagen. Stadsdelsnämnden Väster föreslås avstyrka förslaget att erbjuda kommuninvånare med åldern 65 plus gratis broddar.

Förslag till beslut på sammanträdet

Lennart Andreassons (V) förslag:

- Att avstyrka motionen.

Kerstin Hermanssons (C) förslag:

- Att tillstyrka motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Stadsdelsnämnden Väster beslutar i enlighet med Lennart Andreassons förslag. Omröstning begärs.

Stadsdelsnämnden Väster godkänner följande beslutsgång:

Ja innebär bifall till Lennart Andreassons (V) förslag.

Nej innebär bifall till Kerstin Hermanssons (C) förslag.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen röstas ja av Lennart Andreasson (V), Leif Johansson (S), Ninni Dyberg (S), Marie Sandberg (S), Marianne Hermansson (S) och Hilmar Jonsson (MP). Röstas nej gör Kerstin Hermansson (C), Gunvie Peeker (M), Nancy Kindblad (M), Bill Bakkemose (M) och Joakim Härdner (FP). Med 6 röster för ja och 5 röster för nej röstas Stadsdelsnämnden Väster i enlighet med Lennart Andreassons förslag.

Beslut

Stadsdelsnämnden Väster beslutar:

1. Att avstyrka motionen.
2. Att upprättad tjänsteskrivelse översänds som Stadsdelsnämnden Västers yttrande till Kommunstyrelsen.

Reservation

Kerstin Hermansson (C), Gunvie Peeker (M), Nancy Kindblad (M), Bill Bakkemose (M) och Joakim Härdner (FP) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Vid protokollet

Daniel Nilsson

Från Tekniska nämnden
Till Kommunstyrelsen

2014-04-09

Motion: Broddar till ålderspen- sionärer! För ökad trygghet under vinterhalvåret

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden tillstyrker motionen.

Tekniska nämndens yttrande

Frågan om att erbjuda äldre människor gratis broddar för att motverka halkolyckor och öka äldres möjligheter till större rörlighet under vinterperioden har tidigare väckts inom Trafiksäkerhetsrådet. När möjligheten att söka anslag inom ramen för sociala investeringar gavs, såg Tekniska förvaltningen en möjlighet att finansiera ett projekt där invånare över 65 år inom Borås kommun erbjöds gratis broddar. Tekniska nämndens beslut 2014-03-27, § 47 att lämna in en ansökan inom ramen för sociala investeringar där ett delprojekt utgjordes av "Halkskydd/broddar-trygghet och säkerhet för äldre över 65 år".

Tekniska nämnden är positivtill förslaget i motionen. Förutom Stadsdelsnämnderna som omnämns i motionen skulle också Trafiksäkerhetsrådet kunna vara en möjlig kanal vid ett genomförande.

TEKNISKA NÄMNDEN

Alexis Mouschopanis	Gunnar Isackson
Ordförande	Förvaltningschef

Nr 16

Svar på motion av Ulf Sjösten (M) och Annette Carlson (M); Inventering av äldreomsorgen

2014-12-15 Dnr 2014/KS0313 730

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Ulf Sjösten (M) och Annette Carlson (M) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 24 april 2014 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås att uppdra åt Kommunstyrelsen att utreda äldreomsorgen i enlighet med motionens intentioner.

Motionärerna pekar på Stadsrevisionens kritik mot delar av äldreomsorgen och menar att det behövs en ordentlig genomlysning där verksamheten utvärderas och analyseras på samma sätt som gjorts i skolan.

Kommunstyrelsen delar motionärernas syn och det är också därför vård- och omsorgsprojektet – ”Ett gott liv var dag” – beslutades av Kommunstyrelsen 16 juni 2014. Genomgången ska löpa parallellt med pågående arbete i verksamheterna.

Arbetet innehåller fyra delprojekt;

1. Chefens uppdrag – hur ger vi förutsättningar för chefskapet?
2. Hälsosam organisation – hur skapar vi goda arbetsplatser och är en god arbetsgivare?
3. Kvalitet för brukaren – äldreomsorgen och funktionshinderverksamheten, hur ska vi bidra till att individen känner sig trygg i sin vardag?
4. Styr och ledning – hur säkrar vi att vi med tilldelade resurser gör rätt saker på rätt sätt och på rätt plats?

Projektet startades i juni 2014 och ett år senare – i juni 2015 – beräknas arbetet kunna avslutas och då kommer ett antal förslag till förändringar som ska leda till förbättring ha presenterats.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén	Ingegerd Eriksson
Kommunalråd	enhetschef

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Protokollsutdrag 2014-04-24

Bilaga till § 41 Anmälningsärenden

”Motion; Inventering av äldreomsorgen

Förra året riktade Stadsrevisionen hård kritik mot delar av äldreomsorgen i Borås Stad. Vi moderater menar det behövs en ordentlig genomlysning av äldreomsorgen i kommunen, där verksamheten utvärderas och analyseras på samma sätt som man nu gör med skolan. I den här genomlysningen bör man även ha ett framtidsperspektiv om hur vi ska organisera omsorgen framgent. Det är viktigt att antalet platser i äldreomsorgen motsvarar den potentiella efterfrågan som kommer att finnas i framtiden. För oss är det väsentligt att boendet är på den enskildes villkor.

I Stadsrevisionens granskning framgår det att det är otydligt i dagens organisation vem som ansvarar för ledning och styrning av verksamhetens kvalitet ur ett kommunövergripande perspektiv. SDN Öster, där utvecklingsenheten finns, har inte mandat att besluta om utvecklingsinsatser för de andra stadsdelarna. Utvecklingsenheten har inte heller en budget för sådana insatser, vilket gör att utvecklingsinsatser och tillhörande implementering blir en budgetfråga för de respektive stadsdelsnämnderna. Således har SDN Öster inte mandat att uppnå likvärdighet i stadens äldreomsorg.

Stadsrevisionen slår även fast att det saknas analyser om kvaliteten i äldreomsorgen på verksamhetsnivå, stadsdelsnämnds nivå och ur ett kommunövergripande likvärdighetsperspektiv. Med andra ord saknas det en genomgående bild av äldreomsorgens kvalitet på enhets-, nämnd- och kommunnivå. Följden har blivit att det inte finns någon sammanhållen bild av verksamheten där de insatser som genomförts i verksamheten har analyserats. Okunskapen gör det svårt att komma med adekvata politiska förslag.

Utifrån siffrorna över antalet beviljade bistånd som kommit boendepaneringssektion till handa kan vi konstatera att kvarboendepincipen fortfarande gäller i kommunen. Det finns även risk för att äldreomsorgen kommer ha en överkapacitet när Sanderökroken 2 öppnar efter ombyggnation. I den genomlysning vi föreslår bör tendenser och utvecklingen gällande kvarboendepincipen och överkapacitet utredas noggrant. Vi frågar oss om det för de som inte har plats på VÅBO, är kvarboende till varje pris? Det är viktigt att i en granskning även kontrollera att kvarboendepincipen inte står över de önskemål om boende som de enskilde har.

Vi moderater anser att det är viktigt vi gör en rejäl genomlysning av äldreomsorgen i kommunen. Vi bör dels utreda hur vi kan uppnå likvärdighet inom äldreomsorgen i hela kommunen. Men vi bör även granska hur vi kan tydliggöra ansvaret för ledning och styrning av verksamheten. I både dessa viktiga frågor tror vi att en central facknämnd kan öka likvärdigheten och tydliggöra ansvarsfördelningen inom äldreomsorgen.

Vi vill även se ett mer strategiskt arbete för vara redo att även i framtiden erbjuda bästa möjliga äldreomsorg. En genomlysning av verksamheten är något vi har saknat. En strategisk plan för framtidens äldreomsorg är något vi behöver.

Med hänvisning till ovanstående förslår vi Kommunfullmäktige besluta att

- Uppdra åt Kommunstyrelsen att utreda äldreomsorgen i enlighet med motionens intentioner.

Annette Carlson (M)

nysa moderaterna

Nr 17

Svar på motion av Bengt Wahlgren(FP); Slå vakt om vårt litterära kulturarv

2014-11-10 Dnr 2014/KS0324

Från Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Bengt Wahlgren (FP), har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-04-24 lämnat rubricerad motion:

I motionen föreslås att:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Borås Stads skolor kan säkerställa att eleverna i grund-och gymnasieskolan får kännedom om de mest omistliga delarna av vårt litterära kulturarv.

Motionen har sänts på remiss till Kulturnämnden, Utbildningsnämnden, Stadsdelsnämnderna samt Ungdomsrådet. Remissammanställning – se bilaga.

Kulturnämnden, Utbildningsnämnden, Stadsdelsnämnden Norr, Stadsdelsnämnden Väster avstyrker motionen.

Ungdomsrådet avstår från yttrande.

Stadsdelsnämnden Öster avstår från yttrande men lämnar synpunkter

Kommunstyrelsen konstaterar att det i skolans läroplaner och kursplaner finns riktlinjer som anger vad som ska ingå i undervisningen och därmed finns det redan de förutsättningar som behövs för att slå vakt om vårt litterära kulturarv.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås

Mot beslutet reserverar sig Morgan Hjalmarsson (FP), Annette Carlson (M), David Hårsmar (C), Marie Fridén (M) och Falco Guldenpfennig (KD) till förmån för Morgan Hjalmarssons yrkande, se bilaga.

Vidare reserverar sig Patric Silfverklinga (SD) till förmån för Morgan Hjalmarssons yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN

Lena Palmén Ingegerd Eriksson
Kommunalråd Enhetschef

Alternativt förslag

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Bengt Wahlgren (FP); Slå vakt om vårt litterära kulturarv

Bengt Wahlgren (FP), har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-04-24 lämnat rubricerad motion:

I motionen föreslås att:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Borås Stads skolor kan säkerställa att eleverna i grund-och gymnasieskolan får kännedom om de mest omistliga delarna av vårt litterära kulturarv.

Motionen har sänts på remiss till Kulturnämnden, Utbildningsnämnden, Stadsdelsnämnderna samt Ungdomsrådet. Remissammanställning, se bilaga.

Kulturnämnden, Utbildningsnämnden, Stadsdelsnämnden Norr, Stadsdelsnämnden Väster avstyrker motionen.

Ungdomsrådet avstår från yttrande.

Stadsdelsnämnden Öster avstår från yttrande men lämnar synpunkter

Kommunstyrelsen anser att motionen har goda intentioner, som att öka läsandet bland barn och skolelever. Likväl konstaterar Kommunstyrelsen att det i skolans läroplaner och kursplaner finns riktlinjer som anger vad som ska ingå i undervisningen och därmed finns det redan de förutsättningar som behövs för att slå vakt om vårt litterära kulturarv.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen anses besvarad.

KOMMUNSTYRELSEN

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Protokollsutdrag 2014-04-24

Bilaga till § 41 Anmälningsärenden

”Motion; Slå vakt om vårt litterära kulturarv

För att bättre förstå samtiden behöver eleverna i grund- och gymnasieskolan få ökad kännedom om det svenska och västerländska litterära kulturarvet. I läroplanerna står det alltför vagt att eleverna skall tillägna sig kunskaper om svenska och internationella litterära verk. Folkpartiet i Borås anser därför att vi behöver säkerställa att varje elev i grund- och gymnasieskolan i Borås får kännedom om några av de mest omistliga verken i den västerländska och svenska litterära traditionen. Exempel på författare kan vara William Shakespeare, Molière, Charles Dickens, Wolfgang von Goethe, Henrik Ibsen, Sigrid Undset, Ernest Hemingway, August Strindberg, Gustaf Fröding, Selma Lagerlöf, Edith Södergran, Karin Boye, Astrid Lindgren, Harry Martinson och Tomas Tranströmer.

Borås bör på grund- och gymnasieskolorna ha en precisering utifrån läroplanernas skrivningar av hur eleverna skall få en inblick i det svenska och västerländska litterära kulturarvet. För att göra denna precisering bör en särskild grupp skapas där experter på litteratur ingår. Sådan kompetens finns i Borås.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Borås Stads skolor kan säkerställa att eleverna i grund- och gymnasieskolan får kännedom om de mest omistliga delarna av vårt litterära kulturarv.

Bengt Wahlgren
Folkpartiet liberalerna”

Remissammanställning

2014-06-26

Från Stadskansliet

Motion av Bengt Wahlgren (FP); Slå vakt om vårt litterära kulturarv

Inkomna yttranden i sammanfattning

Kulturnämnden

Kulturnämnden avstyrker motionen.

Kulturnämndens yttrande i sammanfattning

Skolan ansvarar för undervisningen i ämnet svenska och urvalet av litteratur bör ske med stöd av kunnig personal på skolor och bibliotek utifrån elevens förutsättningar.

Aktivitet som kan stödja och stimulera läsning och litteraturkännedom ryms inom den skrivning som finns i nuvarande läroplan.

En protokollsanteckning har lämnats av majoritetsgruppen. Se bilaga.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden avstyrker motionen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

I motionen Slå vakt om vårt litterära kulturarv föreslås att Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Borås Stads skolor kan säkerställa att eleverna i grund- och gymnasieskolan får kännedom om de mest omistliga delarna av det svenska och västerländska litterära kulturarvet.

Utbildningsnämndens uppfattning är att i det nationella styrdokumentet läroplanen anges på vilket sätt eleverna ska få ta del av såväl svensk som internationell litteratur. Det är skolan och ytterst lärarna som har ansvaret i frågan. Någon lokal styrning i frågan är inte aktuell.

Stadsdelsnämnden Norr

Stadsdelsnämnden Norr beslutar att avslå motionen

Nämndens yttrande i sammanfattning

Undervisningen i grundskolan regleras bland annat i varje ämnes kursplan. Av kursplanerna framgår undervisningens syfte, innehåll och vilka kunskaper som krävs för de olika betygsnivåerna. Kursplanerna innebär dock ingen reglering på detaljnivå utan anger bara att eleverna skall möta litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen.

Att arbeta enligt kursplanen i svenska förutsätter att lärarna gör ett allsidigt urval av litterära texter och att de i sin planering av undervisningen tar hänsyn till olika litteraturdidaktiska aspekter.

Med tanke på kursplanen och lärarnas kompetens finns redan de förutsättningar som behövs för att slå vakt om vårt litterära kulturarv och för att uppnå en allsidig undervisning om litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen.

Stadsdelsnämnden Väster

Stadsdelsnämnden Väster beslutar att avslå motionen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

I kursplanen för ämnet svenska framgår att eleverna i undervisningen ska få möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Kursplanen i ämnet svenska går inte in på detaljnivå och talar inte om exakt vilka texter undervisningen ska behandla, men den är tydlig med att urvalet ska göras i linje med kursplanens syftesformuleringar om att eleverna ska kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Det är viktigt att det finns en balans mellan central styrning och professionell styrning i undervisningens upplägg och utformning. Att på kommunal nivå precisera den litteratur som ska ingå i svenskundervisningen är att frånga kunskapssyner i läroplanen och begränsar dessutom lärarna i sitt professionella utövande.

Stadsdelsnämnden Öster

Stadsdelsnämnden Öster beslutar att avstå från att yttra sig över motionen ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”, men lämnar synpunkter enligt nedan.

Nämndens synpunkter

I motionen föreslås att alla elever ska få kunskap om det svenska och västerländska litterära kulturarvet i undervisningen i Borås Stads grund- och gymnasieskola, i syfte att bättre kunna förstå sin samtid. Motionären anser att det i läroplanerna är alltför vagt beskrivet vilka kunskaper som eleverna ska tillägna sig om ”de mest omistliga verken i den svenska och västerländska litterära traditionen”. I motionen föreslås vidare att Borås Stad utreder hur det säkerställs att varje elev får kunskapen om det svenska och västerländska litterära kulturarvet.

Stadsdelsnämnden Öster håller med om att det är viktigt att eleverna i grund- och gymnasieskolan får kunskap om det litterära kulturarvet. Nämnden vill understryka vikten av att även spegla andra kulturars litterära verk dvs inte enbart den västerländska litterära traditionen. I läroplanen för grundskolan skrivs det att eleverna ska få kunskap om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen, läsa och analysera skönlitteratur.

Stadsdelsnämnden Öster är medveten om svårigheten att skapa en litterär lista, välja vilka verk och författare som ska ingå och vilka som ska stå utanför.

Ungdomsrådet

Avstår från att yttra sig

2014-06-12

Från Kulturnämnden
Till Kommunstyrelsen

Yttrande över motion Slå vakt om vårt litterära kulturarv

Beslut

Kulturnämnden avstyrker motionen.

Kulturnämndens yttrande i sammanfattning

Skolan ansvarar för undervisningen i ämnet svenska och urvalet av litteratur bör ske med stöd av kunnig personal på skolor och bibliotek utifrån elevens förutsättningar. Aktivitet som kan stödja och stimulera läsning och litteraturkännedom ryms inom den skrivning som finns i nuvarande läroplan.

Kulturnämndens yttrande i sin helhet

Inom nuvarande läroplan ges utrymme att arbeta med litteratur och läsning så att varje elev når uppsatta kunskapsmål i ämnet svenska. Med lärare som har tillgång till välutrustade bibliotek med kunnig personal som kan stödja och stimulera läsning och litteraturkännedom ökar förutsättningarna till detta. Ett stöd för pedagoger i detta arbete är att få tips och information om litteratur som passar i olika sammanhang, t ex inför temaarbeten, om nyutgivning eller titlar ur världslitteraturen som kan passa en viss elevgrupp. När pedagoger efterfrågar förslag på titlar av det slag som motionen föreslår ska naturligtvis folk- och skolbibliotek bidra med det, och gör så redan idag till både grundskolor och gymnasier, men efterfrågan måste komma från den enskilda skolan, pedagogen och litteratururvalet skall vara anpassat till den elevgrupp det gäller.

Reservation

En protokollsanteckning har lämnats av majoritetsgruppen. Se bilaga.

KULTURNÄMNDEN

Pirita Isegran

Andre vice ordförande

Eva-Lotta Franzén

Kulturchef

Bengt Wahlgren (FP) är inte närvarande vid föredragning och beslutsfattande av ärendet.

Pirita Isegran (M) är ordförande vid föredragning och beslutsfattande av ärendet.

Borås 12/6--14

Protokollsanteckning angående motion ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”

Motionen berör en viktig del i skolans arbete. Konsekvenserna av läroplanen i svenska ger stora möjligheter att utforma svenskämnet. Risken är stor att viktiga delar av litteraturundervisningen inte kommer med. Detta bidrar till stora skillnader i litterär baskunskap. Vi ser en stor fara i detta.

Kristina Dahlberg Andersson

Lotta Löfgren Hjelm

Gunvie Peeker

Matilda Bengtsson

Marie-Louise Hall

Pirita Isegran

Ann-Britt Boman

Lena Medelius

Från Stadsdelsnämnden Norr

2014-06-16

Svar på remiss: Motion ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Norr beslutar att avslå motionen och översänder yttrandet till Kommunstyrelsen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Undervisningen i grundskolan regleras bland annat i varje ämnes kursplan. Av kursplanerna framgår undervisningens syfte, innehåll och vilka kunskaper som krävs för de olika betygsnivåerna. Kursplanerna innebär dock ingen reglering på detaljnivå utan anger bara att eleverna skall möta litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen.

Att arbeta enligt kursplanen i svenska förutsätter att lärarna gör ett allsidigt urval av litterära texter och att de i sin planering av undervisningen tar hänsyn till olika litteraturdidaktiska aspekter.

Med tanke på kursplanen och lärarnas kompetens finns redan de förutsättningar som behövs för att slå vakt om vårt litterära kulturarv och för att uppnå en allsidig undervisning om litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen.

Nämndens yttrande i sin helhet

Stadsdelsnämnden Norr delar motionärens uppfattning att det är viktigt att slå vakt om vårt litterära kulturarv men menar samtidigt att det är omöjligt för en enskild kommun att avgöra vad som skall anses ingå i det litterära kulturarvet och därmed läsas eller på annat sätt behandlas i undervisningen på grundskolan.

Undervisningens innehåll i grundskolan regleras bland annat genom varje ämnes kursplan. Av kursplanerna framgår syftet med undervisningen i ämnet, centralt innehåll som beskriver vad undervisningen i ämnet skall innehålla samt kunskapskrav som beskriver vilka kunskaper eleverna behöver tillägna sig för att uppnå de olika betygsnivåerna.

Kursplanerna innebär ingen styrning på detaljnivå men ger ändå pedagogerna en tydlig bild av vad som förväntas av deras undervisning. Av kursplanen i ämnet svenska framgår bland annat att eleverna skall möta litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen.

Undervisningen skall även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. Lärarnas urval av litterära texter skall göras på ett sådant sätt att eleverna lär sig förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Genom flerårig utbildning har lärarna förvärvat kunskaper och insikter som ger dem förmåga att, med stöd av läroplan och kursplaner, inom sina respektive ämnesområden göra urval av litteratur att behandla i undervisningen. Vid valet av litteratur tar lärarna hänsyn till att texter, enligt kursplanens anvisningar, bland annat skall innehålla texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Formuleringarna i kursplanen innebär bland annat att undervisningen inte skall stanna vid att eleverna bara läser och behandlar texter som ligger nära deras egen erfarenhetsvärld. Elevnära texter är en bra utgångspunkt men skolan skall också tillföra nya insikter och utveckla eleverna intressen och kunskaper.

Att arbeta enligt kursplanen i svenska förutsätter att lärarna gör ett allsidigt urval av litterära texter och att de i sin planering av undervisningen tar hänsyn till olika litteraturdidaktiska aspekter.

Med hänsyn till hur kursplanen i ämnet svenska är formulerad och med tanke på lärarnas kompetens anser Stadsdelsnämnden Norr att de förutsättningar som behövs för att slå vakt om vårt litterära kulturarv och för att uppnå en allsidig undervisning i ämnet svenska i allmänhet och om samtida och äldre litteratur i synnerhet, redan finns.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen avslås.

Reservation

Alliansen i Stadsdelsnämnden Norr reserverar sig till förmån för tillstyrkan av motionen.

Malin Wickberg (M), Wiwi Roswall (M), Monica Johansson (C) Saied Fard (FP) och Ingela Hallgren (KD).

Borås 2025 Ekologiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte ha några ekologiska konsekvenser för Borås Stad.

Borås 2025 Ekonomiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser för Borås Stad.

Borås 2025 Socialt perspektiv

Barn och unga

På vilket sätt berör beslutet barn och ungdomar nu eller i framtiden, direkt eller indirekt?

Barn och ungdomar påverkas av vilken undervisning de får.

Har barn och ungdomar som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sin mening?

Nej

Likabehandling

Jämställdhet och mångfald påverkas inte av ärendet.

Omvärldsperspektiv

Omvärldsperspektivet har inte beaktats i ärendet.

Facklig samverkan

Information vid FSG, Förvaltningens samverkansgrupp 2014-06-12.

Remissinstans

Ärendet har inte skickats på remiss.

STADSDELSNÄMNDEN NORR

Malin Carlsson   Annika Andersson
Ordförande   Tf stadsdelschef

2014-05-20

Från Utbildningsnämnden
Till Kommunstyrelsen

Motion: Slå vakt om vårt litterära kulturarv

Nämndens beslut

Utbildningsnämnden avstyrker motionen Slå vakt om vårt litterära kulturarv.

Nämndens yttrande i sammanfattning

I motionen Slå vakt om vårt litterära kulturarv föreslås att Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Borås Stads skolor kan säkerställa att eleverna i grund- och gymnasieskolan får kännedom om de mest omistliga delarna av det svenska och västerländska litterära kulturarvet.

Utbildningsnämndens uppfattning är att i det nationella styrdokumentet läroplanen anges på vilket sätt eleverna ska få ta del av såväl svensk som internationell litteratur. Det är skolan och ytterst lärarna som har ansvaret i frågan. Någon lokal styrning i frågan är inte aktuell.

Utbildningsnämnden avstyrker motionen.

Nämndens yttrande i sin helhet

Enligt motionen Slå vakt om vårt litterära kulturarv behöver alla elever få kännedom om det svenska och västerländska litterära kulturarvet. Motiveringen är att eleverna bättre ska förstå sin samtid. Motionären anser att läroplanens skrivningar är för vaga kring detta och behöver preciseras avseende såväl litterära verk som författare. Uppdraget att utreda hur det kan säkerställas att eleverna tillägnar sig denna kunskap ska ges till Kommunstyrelsen. En särskild arbetsgrupp med lokala experter bör inrättas.

I läroplan för gymnasieskolan anges i svenskämnets syfte att eleverna i undervisningen ska få möta olika typer av skönlitteratur. Där anges också att undervisningen i ämnet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om centrala svenska och internationella skönlitterära verk och författarskap. I kursen svenska 1, som läses av alla elever på alla program i gymnasieskolan, är det centrala innehållet bl a Skönlitteratur, författad av såväl kvinnor som män, från olika tider och kulturer.

Utbildningsnämndens uppfattning är skrivningarna i läroplanen anger en central styrning som omsätts i praktiken av skolan och ytterst lärarna. Någon lokal styrning i frågan är därmed inte aktuell.

Utbildningsnämnden avstyrker motionen Slå vakt om vårt litterära kulturarv.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anna Svalander	Anders Waldau
Ordförande	Utbildningschef

Tjänsteskrivelse

2014-04-10

Yttrande över motionen ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Väster föreslås besluta:

1. Att avslå motionen.
2. Att översända yttrandet som Stadsdelsnämnden Västers yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I kursplanen för ämnet svenska framgår att eleverna i undervisningen ska få möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Kursplanen i ämnet svenska går inte in på detaljnivå och talar inte om exakt vilka texter undervisningen ska behandla, men den är tydlig med att urvalet ska göras i linje med kursplanens syftesformuleringar om att eleverna ska kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Det är viktigt att det finns en balans mellan central styrning och professionell styrning i undervisningens upplägg och utformning. Att på kommunal nivå precisera den litteratur som ska ingå i svenskundervisningen är att frångå kunskapssynen i läroplanen och begränsar dessutom lärarna i sitt professionella utövande.

Yttrandet i sin helhet

I läroplanen för grundskolan framgår skolans grundläggande mål och riktlinjer. Läroplanen innehåller även kursplaner, som anger målen för undervisningen i varje enskilt ämne. Kursplanerna innehåller tre delar: syfte (varför ämnet finns och vad kunskaperna ska leda till); centralt innehåll (innehåll i undervisningen) och kunskapskrav, som beskriver vilka kunskaper som krävs för godtagbara kunskaper och för olika betygsnivåer.

I kursplanen för ämnet svenska framgår att eleverna i undervisningen ska få möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. Kursplanen talar inte om exakt vilka texter undervisningen ska behandla, men urvalet ska göras i linje med syftestextens

formuleringar om att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Progressionen ligger i texternas svårighetsgrad, vilka ämnen de behandlar och i att de anpassas efter elevernas utveckling från barn till ungdomar. För årskurserna 1-3 ska undervisningen behandla texter skrivna för barn, vilket utvecklas till texter skrivna för barn och unga i årskurserna 4-6 och till texter skrivna för ungdomar och vuxna i årskurserna 7-9. Det finns också en progression i vad texterna ska belysa. Kursplanen lyfter särskilt fram texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter (årskurserna 1-3) vilket fördjupas till människors villkor och identitets- och livsfrågor i de högre årskurserna. Detta är ett sätt att poängtera att undervisningen inte ska stanna vid att man enbart läser och behandlar texter som ligger nära elevernas egen erfarenhetsvärld. Elevnära texter är en bra utgångspunkt, men skolan ska också tillföra nya insikter och utveckla elevernas intressen och kunskaper. Texterna ska hämtas från olika tider och skilda delar av världen (årskurserna 1-3) och från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen (årskurserna 4-6 och 7-9). Med skrivningen Sverige, Norden och övriga världen vill kursplanen betona vikten av att man i undervisningen inte enbart väljer till exempel svenska och engelska författare. Den nordiska litteraturen ska ha sin givna plats i undervisningen, liksom texter från övriga Europa och andra kontinenter.

Det är viktigt att det finns en balans mellan central styrning och professionell styrning i undervisningens upplägg och utformning. Kursplanen i ämnet svenska går inte in på detaljnivå och talar inte om exakt vilka texter undervisningen ska behandla, men den är tydlig med att eleverna ska möta litteratur från olika tidsepoker och från olika delar av världen. Den professionella styrningen kommer in i val av litteratur utifrån kursplanens intentioner och de kunskaper eleverna ska förvärva enligt läroplanen. Det är i sammanhanget angeläget att betona att dagens läroplan fokuserar på kvalitativa kunskaper, snarare än faktakunskaper.

Lärarna är experter på undervisning och har, utifrån sin ämnesinriktning, kompetens att planera och genomföra undervisning så att intentionerna i läroplan och kursplan uppfylls. I planering och genomförande av litteraturundervisningen tar lärarna hänsyn till olika litteraturdidaktiska aspekter och även elevernas erfarenheter och omvärldskunskap. Skönlitterära klassiker ingår i undervisningen och utgör så även en del i skolans arbete utifrån ett mångkulturellt perspektiv och frågor som rör genus och värdegrundsarbete. Lärare samverkar med varandra och med bibliotekarier i sitt urval av skönlitteratur. Det råder därmed ingen brist bland lärarna avseende kunskaper om litterära verk att använda i undervisningen.

Att på kommunal nivå precisera den litteratur som ska ingå i svenskundervisningen är att frångå kunskapssynen i läroplanen och begränsar dessutom lärarna i sitt professionella utövande.

Samverkan

Ingen samverkan har ägt rum.

STADSDELSFÖRVALTNINGEN VÄSTER

Malin Aronsson

Stadsdelschef

Från Stadsdelsnämnden Väster

Protokollsutdrag 2014-05-19

§ 61

Yttrande över motionen ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”

I kursplanen för ämnet svenska framgår att eleverna i undervisningen ska få möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Kursplanen i ämnet svenska går inte in på detaljnivå och talar inte om exakt vilka texter undervisningen ska behandla, men den är tydlig med att urvalet ska göras i linje med kursplanens syftesformuleringar om att eleverna ska kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Det är viktigt att det finns en balans mellan central styrning och professionell styrning i undervisningens upplägg och utformning. Att på kommunal nivå precisera den litteratur som ska ingå i svenskundervisningen är att frångå kunskapssynen i läroplanen och begränsar dessutom lärarna i sitt professionella utövande.

Förslag till beslut på sammanträdet

Lennart Andreassons (V) förslag:

- Att avslå motionen.

Joakim Malmbergs (FP) förslag:

- Att tillstyrka motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Stadsdelsnämnden Väster beslutar i enlighet med Lennart Andreassons förslag.

Beslut

Stadsdelsnämnden Väster beslutar:

1. Att avslå motionen.
2. Att översända yttrandet som Stadsdelsnämnden Västers yttrande till kommunstyrelsen.

Reservation

Joakim Malmberg (FP) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Vid protokollet
Daniel Nilsson

2014-05-15

Från Stadsdelsnämnden Väster
Till Kommunstyrelsen

Remiss, motion: Slå vakt om vårt litterära kulturarv

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Öster beslutar att avstå från att yttra sig över motionen ”Slå vakt om vårt litterära kulturarv”, men lämnar synpunkter enligt nedan.

Nämndens synpunkter

I motionen föreslås att alla elever ska få kunskap om det svenska och västerländska litterära kulturarvet i undervisningen i Borås Stads grund- och gymnasieskola, i syfte att bättre kunna förstå sin samtid. Motionären anser att det i läroplanerna är alltför vagt beskrivet vilka kunskaper som eleverna ska tillägna sig om ”de mest omistliga verken i den svenska och västerländska litterära traditionen”. I motionen föreslås vidare att Borås Stad utreder hur det säkerställs att varje elev får kunskapen om det svenska och västerländska litterära kulturarvet.

Stadsdelsnämnden Öster håller med om att det är viktigt att eleverna i grund- och gymnasieskolan får kunskap om det litterära kulturarvet. Nämnden vill understryka vikten av att även spegla andra kulturars litterära verk dvs inte enbart den västerländska litterära traditionen. I läroplanen för grundskolan skrivs det att eleverna ska få kunskap om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen, läsa och analysera skönlitteratur.

Stadsdelsnämnden Öster är medveten om svårigheten att skapa en litterär lista, välja vilka verk och författare som ska ingå och vilka som ska stå utanför.

Barnkonsekvensanalys

Kommer beslutet att beröra barn och ungdom nu eller i framtiden?

Ja.

Har barn och ungdom som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sin mening?

Lokala Ungdomsrådet i Öster har getts tillfälle att yttra sig över remissen, men har avstått.

STADSDELSNÄMNDEN ÖSTER

Ulf Sjösten
Ordförande

Göran Carlsson
Tf Stadsdelschef

Nr 18

Svar på motion av Mattias Karlsson (M) och Annette Carlson (M); Livräddning via SMS

2014-11-24 Dnr 2014/KS0328 773

Från Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Mattias Karlsson (M) och Annette Carlson (M) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2014-04-24 lämnat motion om livräddning via SMS.

Tanken med SMS-livräddare är att frivilliga personer som är utbildade i hjärt- lungräddning, (HLR) med hjälp av mobil positioneringsteknik snabbt ska kunna vara på plats vid ett misstänkt hjärtstopp. Larmcentral kan via SMS dirigera den eller de som är i närheten till platsen för ett misstänkt hjärtstopp så att åtgärder vid behov kan påbörjas innan t ex ambulanssjukvård är på plats.

Ett försöksprojekt med Livräddare på SMS pågår i Stockholm sedan 2010 och har rönt stort intresse men är ännu inte fullt utvärderat.

Västra Götalandsregionen, VGR, har efter en motion i regionfullmäktige hösten 2013 beslutat utreda förutsättningarna för ett införande av SMS-livräddare i Västra Götalandsregionen och i det arbetet också ta del av resultatet från försöksprojektet i Stockholm.

Utredningen har kommit ett stycke på väg men ännu finns inga beslut fattade. Regionen kommer först, som en del i att utreda förutsättningarna för ett införande, att ställning till att delta i en fördjupad studie kring SMS-livräddare sannolikt tillsammans med Region Skåne.

Om VGR beslutar att inför livräddare på SMS i Västra Götaland och startar upp en liknande verksamhet i Borås så kommer information att ges till dem som gått internutbildning inom HLR med uppmaningen att på frivillig basis anmäla sig till att bli livräddare på SMS.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Per Olsson

Personalchef

Borås kommunfullmäktige och deras beredningar

Utdrag ur protokoll 2014-04-24

Bilaga till § 41 Anmälningsärenden

”Motion; Livräddning via SMS

I Sverige drabbas varje år ungefär 10 000 personer av plötsligt hjärtstopp. På närmare 5 000 av dessa personer hinner behandling påbörjas. Trots det är det färre än 500 personer som räddas till livet utanför sjukhusvården. I Stockholm har man initierat ett projekt som kallas SMS-livräddare. Målet med projektet är att på ett snabbt vis kunna använda sig av mobilpositioneringsteknik för att tillkalla Hjärt- och lungräddning-(HLR)-utbildade personer, som befinner sig i närheten av platsen där ett hjärtstopp inträffar. Personer med HLR-utbildning får frivilligt anmäla sig till att delta i projektet. Vi anser att med det här projektet så kan fler personer få bättre möjligheter att överleva ett hjärtstopp utanför sjukhusen. Personen med HLR-utbildning kallas till platsen via SMS och genomför HLR på platsen tills ambulans anländer.

Det här systemet vore en bra möjlighet för att rädda liv även i Borås. Därför föreslår Moderaterna att Borås Stad utreder möjligheten att ansluta till forskningsprojektet SMS-livräddare.

Med hänvisning till ovanstående förslår vi Kommunfullmäktige besluta att:

- Uppdra åt Kommunstyrelsen att undersöka möjligheterna att ansluta till och införa SMS-livräddare i Borås Stad i enlighet med motionens intentioner.

Mattias Karlsson (M)
Annette Carlson (M)”

 nya moderaterna

Nr 19

Svar på interpellation av Annette Carlson (M) till kommunalrådet Lena Palmén (S); Skolinspektionens vite

2014-12-05 Dnr 2014/KS0729

Annette Carlson (M) har ställt följande fråga till ansvarigt kommunalråd, Lena Palmén.

- Anser Lena Palmén att de Rödgröna i Borås har större kompetens att bedöma förskolans kvalitet än vad expertorganet Skolinspektionen har?

Svar:

Jag har full respekt för Skolinspektionens bedömning. Den kritik vi fick i Skolinspektionens beslut 2013-06-27 har vi tagit på fullt allvar. Vi har vidtagit åtgärder på alla de områden som Skolinspektionen angav och har inte haft någon annan avsikt än att fortsätta förbättra inom de områden där vi ännu inte är nöjda med kvalitén i våra förskolor.

Vi har haft en tydlig ambition i budget 2012, 2013 och 2014 att minska antalet barn per vuxen, ge utrymme för planering, uppföljning och analys och säkra att barn i behov av särskilt stöd får sina behov tillgodosedda. Under 2013 och 2014 har sammanlagt 24 miljoner tillförts förskolan, utöver ordinarie uppräknningar för kostnadsökningar, för att ge möjlighet att genomföra dessa åtgärder.

I vårt budgetförslag för 2015 vill vi tillföra förskolan ytterligare 10 miljoner med samma syfte.

Arbetslivsnämnden beslutade 2014-11-17 om att rikta del av den statliga etableringsersättningen för nyanlända, per barn i åldern 1-5 år till satsningar i förskolan avseende flyktingbarnen.

Vi har byggt ut förskolan, men det har inte räckt fullt ut. Vi har därför höjt ambitionsnivån betydligt i vårt budgetförslag för de kommande åren.

I den genomlysning vi gjort av tillståndet i våra förskolor inom de områden som Skolinspektionens vitesföreläggande avser, har vi sett att de åtgärder vi vidtagit har gett effekt. Vi ser en positiv utveckling, men har naturligtvis utrymme för att ytterligare förbättra inom de områdena. Under förutsättning av att vår budget antas av Kommunfullmäktige kommer vi att fortsätta med det förbättringsarbete som vi har påbörjat.

Trots att skolinspektionen inte uttalat sig om vilka åtgärder man anser att kommunen skulle vidta för att åtgärda brister, har vi fortlöpande arbetat med åtgärder inom de områden som vitesföreläggandet avser.

Utifrån de åtgärder vi har vidtagit, och ser en effekt av, menar vi att Skolinspektionen inte har grund för att vitesförelägga Borås som enda kommun i landet.

Vi har därför gjort bedömningen att låta Förvaltningsrätten pröva om de åtgärder som Borås Stad har vidtagit och planerar är tillräckliga för att uppfylla författningarna krav.

Lena Palmén
Kommunalråd (S)

Borås Kommunfullmäktige och deras beredningar

Protokollsutdrag 2014-11-20

**Bilaga till § 138 Inkomna interpellationer
och enkla frågor**

2014-10-18

**”Interpellation ställd till ansvarigt
kommunalråd, Lena Palmén**

I Borås Tidning den 18 oktober kan vi boråsare läsa följande:

– Vi känner att vi inte riktigt delar Skolinspektionens kritik, säger kommunalrådet Lena Palmén (S).

Anledningen till uttalandet är Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite på 600 000 kronor för att ansvariga i Borås Stad ska rätta till allvarliga brister i den kommunala förskolan. Inspektionen utgår från att ansvariga i Borås kommun omedelbart genomför de kraftfulla förändringar som krävs för att tillförsäkra alla barn i förskolan får den utbildning och det stöd de har rätt till.

Med anledning av ovanstående uttalande frågar jag;

- Anser Lena Palmén att de Rödgröna i Borås har större kompetens att bedöma förskolans kvalitet än vad expertorganet Skolinspektionen har?

Annette Carlson (M) ”

BORÅS STAD

POSTADRESS 501 80 Borås BESÖKSADRESS Stadshuset, Kungsg. 55
TEL 033-35 70 00 E-POST boras.stad@boras.se WEBBPLATS boras.se